

ITALIJA - Na 2. strani
Umrl je Casaleggio,
»guru« 5 zvezd
Ustanovil je gibanje skupaj z Grillom

TRST - Na 5. strani
Kulinarični raj Eataly
bodo odprli oktobra
Intervju z Oscarjem Farinettijem

TRST - Na 6. strani
V DSI o energetske
neodvisnosti
52% Korošcev že uporablja obnovljive vire

ITALIJA - Parlament odobril ustavno reformo, ki jo bo treba potrditi na referendumu

Oktobra končna odločitev

ŠPORT - Jadralno evropsko prvenstvo 470

Bronasta

RIM - Poslanska zbornica je včeraj dokončno izglasovala ustavno reformo, ki dejansko ukinja dosednji enakopravni dvodomni parlamentarni sistem. Če bodo reformo na jesenskem referendumu potrdili volivci, bo senatna skupščina bo novem sestavljena iz deželnih svetnikov, županov in petih senatorjev, ki ji bo imenoval predsednik republike. 100-članski senat ne bo torej več direktno izvoljeno telo, ampak bo imel v glavnem posvetovalne pristojnosti.

Za reformo, ki jo je predlagala Renzijska vlada, je glasovalo 361 poslancev levosredinske vladne večine, zastopniki opozicije pa se iz protesta niso udeležili glasovanja. Zahtevali so namreč, da bi do glasovanja prišlo po nedeljskem referendumu o naftnih vrtnah, vlada in njena koalicija sta to zahtevo zavrnili.

Na 2. strani

BEGUNCI
Tudi EU zaradi
Brennerja
obsoja Avstrijo

BOCEN - Na avstrijski strani italijansko-avstrijskega mejnega prehoda na Brennerju so se včeraj zjutraj pojavili bagerji in tovornjaki. Delavci so začeli odstranjevati avtocestno ograjo, namesto katere bodo začeli postavljati približno 250 metrov dolgo kovinsko pregrado, s katero namerava Dunaj zavezati prihod beguncev in migrantov.

Avstrijski ukrep je med drugim obsodila tudi Evropska unija.

Na 3. strani

TRST - Za las ni razneslo stanovanjskega bloka
Policija aretirala
morilca priletne ženske

4

TOMAŽ PANDUR
Slovo od
gledališkega
genialca

TRST - Med gledališko vajo Kralja Leara, ki ga je režiral v gledališču v Skopju, je včeraj umrl Tomaž Pandur. Vest se je naglo razširila med ljubitelji gledališča, saj je bil Pandur priljubljen in uveljavljen režiser: kritiki so imeli o njegovih predstavah deljena mnenja, Pandur pa je vedno ostal zvest svoji, mestoma genialni, viziji teatra. V Slovenskem stalnem gledališču smo si pred leti lahko ogledali njegov projekt, posvečen Nikoli Tesli.

Na 10. strani

Slovesno odprli nov
sedež Confcommercio

Na 5. strani

Mladi upravitelji ANCI:
v Trstu trije ministri

Na 5. strani

Na Proseku koncert
Primorska poje

Na 8. strani

Goriška tovarna kmalu
ob petnajst zaposlenih

Na 12. strani

Doberdobske
mažoretke srebrne

Na 13. strani

GORIŠKA - Lani več zaposlitev kot odpustov

Mladi težje do dela

Porast terminskih pogodb - Prvi znaki okrevanja v industrijskem sektorju in gradbeništvu

GORICA - V gospodarstvu iz goriške pokrajine se kažejo prvi znaki okrevanja, čeprav se od gospodarske krize na žalost še vedno niso povsem poslovili; saldo med zaposlitvami in odpusti je bil lani pozitiven prvič po sedmih letih. Na Goriškem so lani zaposlili 27.440 ljudi, medtem ko jih je bilo odpuščenih 26.555. Seveda se visoko število odpuščenih delavcev v vseh zadnjih letih še vedno pozna na stopnji brezposelnosti, ki je 8,7-odstotna. Največ težav pri iskanju zaposlitve imajo mladi in ženske, zato jim deželna uprava namenja posebno pozornost.

Na 12. strani

VRH - V priredbi društva Danica

Množica na pohodu kraških lepot in dobrot

13

USTAVA

Aleksander
Koren

aleksander.koren@primorski.eu

Dolga pot
do oktobra

V poslanski zbornici se je po šestem branju končala dolga pot ustavnih sprememb, ki med drugim odpravljajo dvodomni sistem kot smo ga poznali doslej. Reforma, ki v marsikaterem pogledu dejansko uvaja »drugo republiko«, o kateri se je v zadnjih dvajsetih letih samo govorilo, dviguje politično temperaturo med politiki, a zanj ni med ljudmi čuti nobenega pravega vznemirjenja. To namreč ni tema, ki bi ogrela srca volivcev. Včerajšnja odločitev poslanske zbornice tudi ni dokončna. Ker predlagatelji sprememb v parlamentu niso dosegli kvalificirane dvotretjinske večine, ustava predvideva možnost, da se zdaj o ustavni reformi na referendumu izrečejo državljani. Za referendum se poleg opozicije ogreva tudi premier Renzi, zato bo zagotovo razpisan. Na vrsti bo oktobra, volilna kampanja zanj pa se je že začela. Z izjavo, da se bo umaknil iz politike, če bodo državljani zavrnilli reformo, je Renzi namreč že zdaj zedinil vse svoje nasprotnike v celoto, ki si je za cilj zadala, da ga zruši s položaja oziroma - kar je bolj realno - da ga do referenduma čim bolj ošibi. Tudi opoziciji je namreč jasno, da Renzi do oktobra ne bo padel (odnese ga lahko samo malo verjeten razpad koalicije), saj je njegova vlada v parlamentu brez realne alternative. Poskus ošibitve se bo začel v nedeljo z referendumom o vrtnah, razprava prihodnjega tedna o nezaupnici vlade bo le del »političnega teatra«, pomembnejšo vlogo pa bodo imele junijske upravne volitve. Čeprav imajo volitve na tej ravni tudi svojo povsem lokalno konotacijo, bodo namreč predstavljale preizkusni kamen za Renzijeve kandidate, ki se bodo morebiti uvrstili v drugi krog. Če nikomur izmed njim ne bo uspelo, bo to za premierja resno opozorilo, da je lahko reforma in z njo povezan volilni zakon, za ambiciozno premierja tudi dvorezen meč.

ITALIJA - Senat po novem ne bo več direktno izvoljen

Slovo od enakopravnega
dvodomnega sistema

Dokončno besedilo je podprlo 361 poslancev, opozicija ni glasovala

RIM - Poslanska zbornica je včeraj dokončno izglasovala ustavno reformo, ki dejansko ukinja dosedanja enakopravni dvodomni parlamentarni sistem. Če bodo reformo na jesenskem referendumu potrdili volivci, bo senatna skupščina po novem sestavljena iz deželnih svetnikov, županov in petih senatorjev, ki ji bo imenoval predsednik republike. 100-članski senat ne bo torej več direktno izvoljeno telo, ampak bo imel v glavnem posvetovalne pristojnosti.

Za reformo je glasovalo 361 poslancev vladne večine, zastopniki opozicije pa se iz protesta niso udeležili glasovanja. Zahtevali so namreč, da bi do glasovanja prišlo po nedeljskem referendumu o naftnih vrtnah, vlada in njena koalicija sta njihovo zahtevo zavrnili.

95 senatorjev bodo izvolili deželni sveti, med njimi bo 74 deželnih svetnikov in 21 županov. FJK bosta v senatu zastopala le dva predstavnika (deželni svetnik in župan). Mandat novega senata bo trajal sedem let, zakonodajne pristojnosti bo imel le na področju reform in ustavnih zakonov, ne pa pri navadnih zakonih, o katerih bo odločala le poslanska zbornica. Senatorji bodo uživali popolno parlamentarno imuniteto.

Reforma vnaša novosti tudi pri izvolitvi predsednika republike, pri kateri ne bodo več sodelovali deželni svetniki, temveč le senatorji in poslanci. To se pravi 730 predstavnikov (630 poslancev in sto senatorjev). V prvih treh glasovanjih bo potrebna dvotretjinska večina, do sedmega glasovanja bo potrebna večina treh petin, nato pa navadna večina. Tri člane ustavnega sodišča (skupno 15 članov) bodo izvolili poslanci, dva pa senatorji.

Referendum za odpravo zakonov bo lahko zahtevalo najmanj 800 tisoč državljanov (sedaj 500 tisoč), referendum pa bo veljaven, če se ga bo udeležila vsaj polovica volivcev iz zadnjih parlamentarnih (poslanskih) volitev in ne več, kot sedaj, polovica volilnih upravičencev. Reforma tudi določa dokončno ukinitev pokrajin in njihovo izločitev iz ustave.

IRAN - Rohani med obiskom Renzija

»Italija nam je stala ob strani tudi v težkih časih«

Zunanji minister Gentiloni prvi zahodni politik v Libiji

TEHERAN - Iranski predsednik Hasan Rohani je ob obisku italijanskega premierja Mattea Renzija v Teheranu izjavil, da bi lahko Italija znova postala ključni partner Irana v EU. Italija je že bila v tej vlogi pred uvedbo mednarodnih sankcij zaradi spornega iranskega jedrskega programa, Teheran pa si po besedah Rohanija želi, da tako tudi ostane.

Renzi je dopotoval na dvodnevni obisk v Iran, Rohani pa je po včerajšnjem srečanju z njim poudaril, da je Rim ob Teheranu stal tudi v težkih časih. Obisk italijanskega premierja kaže na močno željo obeh držav, da obnovita politične in ekonomske vezi. Državi sta že v Italiji sklenili trideset sporazumov z različnih področij v skupni vrednosti 17 milijard evrov. Uresničili jih bodo po Renzijevem obisku, skupaj s še sedmimi sporazumi, ki jih bodo podpisali v Teheranu.

Vlada v Teheranu namerava sicer najprej rešiti težave, ki jih ima z mednarodnimi bančnimi transakcijami. Rohani je obljubil, da jih bodo rešili hitro, da tako ne bo ovira pri uresničevanju sporazumov z Italijo in drugimi evropskimi državami.

Italijansko diplomatsko »ofenzivo« je včeraj z obiskom v Libiji dopolnil zunanji minister Paolo Gentiloni. Gre za prvi obisk kakega visokega zahodnega predstavnika v libijski prestolnici Tripoli po letu 2014. Namen njegovega obiska je podpreti novo vlado narodne enotnosti v Libiji. Italija, nekdanja kolonialna sila v Libiji, je največja odjemalka libijskega plina in nafte. Italija je tudi dostopna točka za številne migrante, ki se iz Libije prek Sredozemlja napotijo v Evropo.

ITALIJA

Casaleggio,
vodja 5 zvezd
in spletni »guru«

MILAN - Po hudi bolezni je v starosti 61 let včeraj umrl Gianroberto Casaleggio, ki je skupaj z Beppejem Grillom ustanovil Gibanje 5 zvezd. Casaleggio, ki v Italiji velja za utemeljitelja t.i. spletne demokracije, je bil uspešen podjetnik, a obenem tudi zelo spreten politik, kot priča velik vzpon gibanja, ki ga je ustanovil z genovskim komikom in ga z njim tudi vodil ter usmerjal, čeprav vedno nekoliko iz ozadja. Sožalje ob njegovi smrti so izrazili vsi najvidnejši politiki, začenši s predsednikom republike Sergiom Mattarellom.

Podjetniški vzpon je Casaleggio doživel v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja, v času ko je Grillo na odrih italijanskih gledališč še demonstrativno razbijal računalnike. Medtem ko je komik kritično ocenjeval in bentil nad škodljive učinke spleta na človeka in družbo, je Casaleggio verjel, da ima splet pred seboj ne le veliko prihodnost, temveč tudi pomembno, če že ne odločilno vlogo v vsakdanjem političnem ter upravnem življenju. Prijateljstvo med Casaleggijem in Grillom, ki sta bila po značaju, življenjski zgodbi in političnim idejah zelo različni osebnosti, je obrodilo rojstvo Gibanja 5 zvezd. Po svoje je bila to zelo posrečena zamisel, kot dokazuje velik uspeh, ki ga je gibanje doživelo na parlamentarnih volitvah leta 2013.

Casaleggio (njegovo podjetje bo sedaj najbrž prevzel sin) je prav preko spleta ter njegovih inovacij ne le usmerjal, temveč tudi nadzoroval gibanje. Z Grillom je za izbiro kandidatov uvedel spletne volitve in menda imel odločilno besedo pri »odpuščanju« nepopolnih senatorjev in poslancev. Za razliko od komika, je deloval vedno v ozadju in se zelo poredkoma pojavljal v javnosti ali pred medijskimi žarometi. In ko je Casaleggio javno nastopal se je redno izogibal novinarjev. Zelo redki so njegovi intervjuji, izjave in sporočila za javnost.

Pokojni je bil znan po svoji redkobesednosti, prijatelji pa ga opisujejo kot človeka, ki je znal biti tudi ironičen in šaljiv. V knjigi *Insultatemi* (Zmerjajte me) je ironično odgovoril na kritike in obtožbe, ki jih je dneвно poslušal od politične srenje, češ da je neke vrste diktator, ki se nikakor ne ozira oziroma prezira mnenja in stališča drugih ter odloča vedno po svoje. »Splet ne sprejema in niti ne dopušča diktatur, temveč predstavlja vrhunec demokracije,« je stalno ponavljal Casaleggio. (st)

ITALIJA - Sporočilo organizacije Zdravniki brez meja

10.000 beguncev živi
v nečloveških razmerah

RIM - Najmanj 10.000 beguncev in migrantov v Italiji živi v nečloveških razmerah in nima dostopa do uradnih sprejemnih centrov, je sporočila organizacija Zdravniki brez meja (MSF). V poročilu je organizacija preučila stanje 35 prizorišč po vsej državi, tudi nekdanje tovarne in skladišča železniških postaj. Polovica teh mest ni imela ne elektrike ne tekoče vode, tretjine prebznikov pa v sistemu javnega zdravstva niso niti zaznali.

»To je nevidna populacija, ki jo institucije ignorirajo,« je povedal predsednik organizacije Loris De Filippi ter dodal, da začasne namestitve prebznikov redno praznijo, možnosti alternativne namestitve pa ni.

Organizacija še navaja, da Italija ni dosegla zadostnega napredka pri širitvi sprejemnih azilnih kapacitet. Ob koncu minulega leta je bilo v Italiji za iskalce azila na voljo 110.000 mest, medtem ko je država v obdobju 2014-2015 prejela 148.000 prošenj.

Po navedbah organizacije MSF so

se italijanski sprejemni namestitveni centri izognili »paralizi« le zato, ker se je večina migrantov, ki so pristali na obalah Italije, odpravila naprej proti severu Evrope. Med 320.000 zabeleženimi prihodi prebznikov prek morja v obdobju 2014-2015, jih je manj kot tretjina vložila prošnjo za azil v Italiji.

Dodaten problem je, da se načrt za premestitev beguncev iz Grčije in Italije v druge članice EU še vedno ne izvaja. Napredek je nezadosten, članice morajo nujno uresničiti politične in pravne zaveze, je znova pozval evropski komisar za migracije Dimitris Avramopoulos.

Komisija ugotavlja, da so doslej premestile le 1145 beguncev, od tega 530 iz Italije, 615 pa iz Grčije. To je le 208 oseb več kot ob prejšnjem poročanju sredi marca, čeprav je le v Grčiji do premestitve upravičenih od 35.000 do 40.000 oseb. Osem članic - Avstrija, Hrvaška, Češka, Danska, Madžarska, Poljska, Slovaška in Slovenija - ni po podatkih komisije doslej sprejelo še nobene premeščenega begunca.

Migranti v
Cagliariju so se
protestno usedli
sredi ceste

ANSA

V Sicilski ožini rešili 1850 migrantov

RIM - Italijanska obalna straža je v zadnjih dneh v osmih operacijah v Sicilski ožini rešila 1850 migrantov, medtem ko se število čolnov, ki zapuščajo obalo Libije, veča. Ladja italijanske obalne straže je prestregla dva manjša čolna, v katerih je bilo 740 ljudi, medtem ko pa je čoln italijanske mornarice pomagal dvema gumenjakoma s skupno 255 ljudmi. V reševanje je bila vključena tudi trgovska ladja, ki so jo preusmerili in je pomagala rešiti 117 ljudi, mornariški čoln EU pa je rešil 738 migrantov, ki so skušali prečkati morje v dveh barkah in manjšem čolnu. Po podatkih Agencije ZN za begunce (UNHCR) je v Italijo od začetka letošnjega leta prispelo 17.500 ljudi.

Levo bager in tovornjak na Brennerju in spodaj italijansko-avstrijski mejni prehod

ANSA

AVSTRIJA - Začetek postavitve mejne pregrade

Brenner kot Šentilj

Včeraj je italijansko-avstrijsko mejo prečkalo le 25 migrantov - Kontrole najbrž čez mesec dni

BRENNER Kritike v FJK in na Južnem Tirolskem

TRST- »Vzpostavljane no-tranjih meja ni rešitev.« Predsednica Furlanije Julijske krajine Debora Serracchiani se je s temi besedami odzvala na vest, da je Avstrija na mejnem prehodu Brenner začela postavljati pregrado. »Migracijski tok je treba nadzorovati vzajemno, in sicer na osnovi dogovorov, ki so sprejeti na evropski ravni. Zato je avstrijsko soliranje neustrezno, ob sodila ga je tudi že Evropska komisija,« je spomnila Serracchianijeva.

Glede tega, ali naši deželi grozijo negativne gospodarske posledice, pa je predsednica opozorila, da je že zveza prevoznikov ConfTransporto ocenila, da bi lahko nastala znatna škoda. »Lahko bi se spremenile gospodarske poti, kar bi bilo lahko pogubno za našo deželo,« je dodala Serracchianijeva, ki je ob tem zatrdila, da je naša dežela že več časa pripravljena na sprejetje migrantov in njihov nadzor. Na mejnem prehodu na Trbižu pa zaenkrat ni pojavov, zaradi katerih bi bilo treba vzpostaviti izredne razmere, je še zadnje zagotovilo deželne predsednice.

Podobne kritike na račun Avstrije prihajajo iz Južne Tirolske in Evropske unije. Predsednik bocijske Pokrajine Arno Kompatscher se boji, da bo Brenner postal simbol evropske delitve in ne združevanja. Vodja Južnotirolske ljudske stranke Philipp Achammer še vedno upa, da si bo Avstrija premislila in da bo Evropska unija vendarle ubrala pot skupne politike za reševanje begunske krize.

Edina stranka, ki pozdravlja mejno pregrado na Brennerju, je Severna liga. Njen voditelj Matteo Salvini pravi, da bi morala Italija slediti zgledu Avstrije in dobesedno zapreti vse meje. Precej v sozvočju s Salviniem je tržaška parlamentarka Forza Italia Sandra Savino, ki se v zvezi z begunci spravlja na Evropsko unijo in na italijanskega notranjega ministra Angelina Alfana. Tudi ona, kot vodja Severne lige, poziva Rim, da sprejme strožje ukrepe proti migrantom in beguncem.

BOCEN - Na avstrijski strani italijansko-avstrijskega mejnega prehoda na Brennerju so se včeraj zjutraj pojavili bagerji in tovornjaki. Delavci so začeli odstranjevati avtocestno ograjo, namesto katere bodo začeli postavljati približno 250 metrov dolgo kovinsko pregrado, s katero namerava Dunaj zavezati prihod beguncev in migrantov. »Pregrada bo podobna tisti, ki smo jo pred meseci postavili na Šentilju na meji s Slovenijo,« poudarjajo na avstrijskem notranjem ministrstvu. Delavci avtocestnega podjetja Asfinag so po nalogu notranjega ministrstva začeli tudi na novo urejati signalizacijo ne le na avtocesti, temveč tudi na vzporedni državni cesti, kjer bo segala pregrada. Tam teče tudi železnica, na kateri je avstrijska policija že pred časom poostрила nadzor.

Avstrijske oblasti še niso pojasnile kako bodo izvajale nadzor in čemu v resnici takšna pregrada. Zunanji minister Sebastian Kurz je italijanskemu kolegu Paolu Gentiloniju napovedal kontrole ne le nad ljudmi, temveč tudi za tovornjake, kar bi znalo močno upočasniti ves promet čez Brenner. Takšen nadzor naj bi začeli izvajati v drugi polovici prihodnjega meseca.

PIRAN - V Pomorskem muzeju Gusarji v času pomorskih velesil

Razstava iz Cesenatica na ogled do 31. maja

PIRAN - V Pomorskem muzeju Sergej Mašera v Piranu so odprli gostujočo razstavo muzeja v Cesenatici Gusarji na našem morju. Razstava ponuja pregled gusarstva na Jadranskem morju v obdobju, ko so si za prevlado na Sredozemskem in Jadranskem morju prizadevale mediteranske in druge pomorske velesile.

Gusarstvo je zgodovinsko tesno povezano z vojskovanjem in trgovanjem na morju. Razstava pojasnjuje tudi razliko med gusarstvom in piratstvom, saj je bilo slednje le razbojništvo brez povezave z interesi katere od vojskujočih se držav. Pojava pa sta se često prepletala, so pred odprtjem razstave zapisali v pomorskem muzeju.

Razstava izpostavlja tudi kulturološke, ljudske, duhovne in verske vidike gusarske epopeje ob jadranski obali, še posebej ob obali italijanske dežele Romagna. Ljudski prastrah pred gusarskimi in piratskimi vdori, ugrabitvami in suženjstvom je v stoletjih oblikoval psihologijo in tudi ljudsko kulturo ljudstev ob mediteranskih obalah.

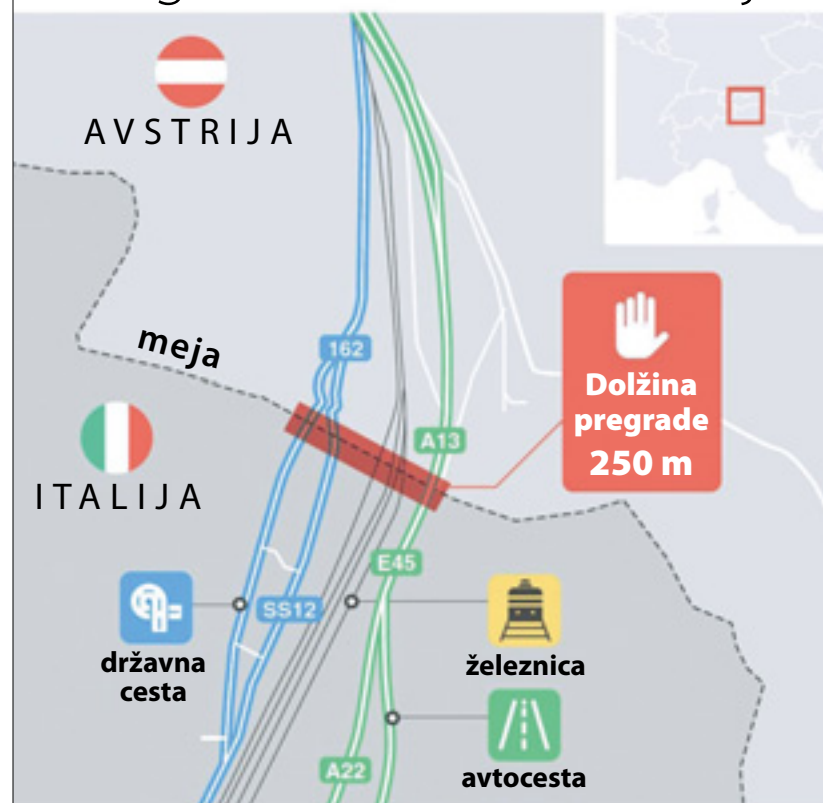
Predstavljena sta tudi gusarsko obdobje Giuseppeja Garibaldija in usoda polene Meduze, ki je krasila premec jadrnice koprškega kapitana Nazaria Zetta. Ladjo so leta 1828 nedaleč od afriške obale napadli pirati. Lesena polena je na ogled v piranskem muzeju. V razstavo pa je vključeno tudi orožje iz »gusarskih« časov, ki ga je za to priložnost prispeval Pokrajinski muzej Koper. Postavitve dopolnjujejo video posnetki z odlomki iz edinega filma o jadranskih gusarjih ter pesem pokojnega italijanskega kantavtorja Fabrizia De Andreja v starem genovskem narečju na temo gusarjev.

Gostujoča razstava je v italijanščini s slovenskimi prevodi ključnih besedil, na ogled bo do 31. maja.

Na prelazu v resnici niso nikoli beležili navalov beguncev, podobnim tistim na slovensko-avstrijski meji. »Že nekaj tednov prečka Brenner dnevno v povprečju od 20 do 25 migrantov,« pravi Roberto Defant iz združenja Volontarius, ki sprejema in oskrbuje begunce na Južnem Tirol-

Pregrada na Brennerju

Fitch: Evro za Hrvaško ugodna izbira

RIM - Hrvaška in Bolgarija sta državi Evropske unije, ki bi imeli največ koristi od uvedbe evrske valute, najmanj to velja za Poljsko in Češko, Romunija in Madžarska sta neke vmes, ugotavlja analiza mednarodne agencije za rating Fitch. Uvedba evra je namreč najbolj ugodna za države z visoko evrsko zadolženostjo v javnem in zasebnem sektorju, saj bi evro nevtraliziral tveganja, ki so povezana z valutno menjavo. Hrvaška beleži v zasebnem sektorju 46-odstotno evrsko zadolženost, v javnem pa 57-odstotno, je že zdaj povezana z evrom in njena monetarna politika že ni več neodvisna, ugotavlja Fitch.

Internet Day

VIDEM - Predsednica deželnega odbora FJK Deborah Serracchiani in ministrica za šolstvo Stefania Gianini bosta 30. aprila v naši deželi podpisali institucionalni dogovor o »digitalni šoli«. Na dnevu Internet Day, ki bo 29. in 30. aprila, bodo predstavili 170 spletnih pobud na področju šolstva, šolstva in dela in socialne. Serracchianijeva je spomnila, da bo naša dežela deležna 86 milijonov evrov državne podpore za širokopasovni internet, ki je ima sicer v FJK že zdaj eno najbolj razvitih javnih mrež.

Katere javne uprave plačujejo najbolj redno

VIDEM - Izplačila javnih ustanov morajo biti po zakonu opravljena v roku 30 dni, vendar je znano, da se to ne dogaja redno. Ministrstvo za javno upravo je pred dnevi objavilo seznam 500 najbolj učinkovitih ustanov, ki svoje obveznosti poravnajo skoraj stoo odstotno. Med občinami iz naše dežele je na vrhu te lestvice Občina Čedad (94%), sledijo pa občinske uprave Čente (93%), San Quirina (92%), Ronk (91%), San Vita al Tagliamento (91%), Škocjana ob Soči (90%), Remanzacca (89%), Pasina di Prate (88%), Majana (88%), Buii (88%), Codroipa (87) in Palmanove (85). Slednja občina se je pohvalila tudi s podatkom, da izplačila v povprečju opravi v 21 dneh. Med upravami iz FJK je vsekakor daleč pred vsemi direkcija zavoda INAIL s sedežem v Trstu, ki je na absolutnem 6. mestu v Italiji (100%). Med »top 500« so tudi goriška, tržaška in videmska pokrajina. Skupno je na spletni strani ministrstva registriranih 20 tisoč ustanov.

CELOVEC - Na Koroškem Puč pri svobodnjakih, državni vodja Strache odstavil svetnika Raggerja

CELOVEC - Udar pri koroških svobodnjakih (FPÖ) je konec preteklega tedna odnesel njihovega dosedanega predsednika in deželnega svetnika Christiana Raggerja.

Na tiskovni konferenci po seji deželnega vodstva stranke v Celovcu, katere se je udeležil tudi vodja avstrijskih svobodnjakov Heinz Christian Strache, je Ragger sporočil, da se umika tako s predsedniškega mesta pri koroških svobodnjakih kot tudi s položaja (edinega svobodnjaškega) deželnega svetnika v koroški deželni vladi ter da se bo vrnil v svojo odvetniško pisarno.

Za novega poslujočega predsednika je koroška FPÖ na isti seji deželnega vodstva imenovala državnozborskega poslanca Gernota Darmanna, njegova izvolitev pa naj bi sledila na deželnem zborovanju stranke junija letos.

Po njegovi uradni izvolitvi naj bi Darmann nasledil Raggerja tudi v koroški deželni vladi. Novi predsednik koroških svobodnjakov, katerega je še Haider povabil v politiko, je že napovedal, da bo vodil bolj ostro in odločno politiko na Koroškem, kar je le še potrdilo, da Ragger politični oder ni zapustil prostovoljno, temveč da je šlo za puč proti njemu. (il)

Na sliki: predsednik koroških svobodnjakov Christian Ragger.

TRST - Policija aretirala domnevnega morilca priletne ženske v Ul. Puccini

Da bi zakril sledove zločina, je bil pripravljen raznesti hišo

42-letni Tiziano Castellani je po ugotovitvah preiskovalcev 22. januarja umoril 87-letno Nerino Zennaro

Sprva je kazalo na nesrečo ali samomor, a se je kmalu izkazalo, da je šlo za umor in samo srečnemu naključju ter prisebnosti stanovalcev se je treba zahvaliti, da ni prišlo do še hujše tragedije, domnevno odgovorna oseba za vse to pa je od ponedeljka popoldne za zapah. Policija je namreč tisti dan aretirala 42-letnega Tiziana Castellanija, rojenega na Pordenonskem, a bivajočega v Trstu v Ul. Baiamonti, katerega dolžijo umora 87-letne Nerine Zennaro, do katerega je prišlo 22. januarja v njenem stanovanju v Ul. Puccini 32.

Sum prisoten še od začetka

Podrobnosti in rezultate dvomesne preiskave kriminalistov tržaške kvesture pod vodstvom tožilke Cristine Bacer sta včeraj dopoldne na sedežu kvesture novinarjem razkrila načelnik mobilnega oddelka Marco Cali in njegov namestnik Fabio Soldatic, ki sta tudi obnovila okoliščine tragedije. 22. januarja letos so namreč na njenem domu v prvem nadstropju stanovanjskega bloka v Ul. Puccini 32 našli mrtvo 87-letno Nerino Zennaro. Stanovanje je bilo zasičeno s plinom, ki je ušel še na stopnišče in le zahvaljujoč se prisebnosti ostalih stanovalcev, ki so poklicali gasilce in podjetje AcegasApsAmga, da je prekinilo dotok plina, se je treba zahvaliti, da ni prišlo do eksplozije, ki bi bila lahko raznesla blok in verjetno povzročila številne žrtve.

Sprva ni bilo jasno, ali gre za nesrečo, samomor ali umor: ženska ni kazala vidnih znakov poškodb, stanovanje je bilo urejeno, kljub temu so policisti posumili, da nekaj ni v redu. Pokojna gospa Zennaro namreč v preteklosti ni kazala znakov, da bi si hotela vzeti življenje, poleg tega so v stanovanju našli prerezano plinsko cev ogrevalne naprave, varnostni ventil štedilnika v kuhinji pa je bil blokirani z vilicami. Vhodna vrata so bila zaklenjena, ključev pa niso našli. Da je šlo za umor, je čez nekaj dni pokazala obdukcija, med katero so ugotovili številne notranje poškodbe, ki so jih povzročili udarci: eden od teh, ki je zlomil vratno hrbtnico, je bil usoden za nesrečnico, pod nohti katere so našli zelo majhne sledove moškega DNK-ja. To je bil znak, da je Nerina Zennaro imela opravka z moškim.

Krog osumljencev se oži

Od tod preiskava, ki je kmalu obrodila sadove. Preiskovalci so namreč ugotovili, da pokojna Zennarova ni zaupala ome. odpirala vrat komurkoli, ampak le oženemu moškemu. Na podlagi zbranih pričevanj, preučevanja dokumentacije pokojnice in preverjanja telefonskih klicev, se je krog osumljencev zožil in je policija prišla na sled Tizianu Castellaniju. Slednji je bil namreč med redkimi moškimi poznanstvi pokojnice: pred leti je bil zastopnik znanega podjetja Folletto, ki prodaja sesalnike (enega od le-teh je bil prodal tudi nesrečni žrtvi), imel pa je še eno pomembno značilnost, ki je pritegnila pozornost preiskovalcev: silam javnega reda je bil namreč že znan, ker je svojo službo rad izkoriščal za to, da je vstopal v stanovanja starejših oseb, da bi jih okradel oz. ogoljufal, zato ga je podjetje pred časom tudi odpustilo. Tu di po odpustitvi se je izdajal za prodajalca

Stanovanjski blok v Ul. Puccini, kjer se je zgodil zločin (desno) in včerajšnja tiskovna konferenca na tržaški kvesturi

FOTODAMJ@N

fotovoltaičnih in klimatskih naprav, da bi omrežil starejše in osamljene osebe. Pri Castellaniju so tako opravili preiskavo in tam našli kar nekaj predmetov, ki so bili last pokojne Nerine Zennaro: ključke vhodnih vrat, bankomat kartico, okoli dvesto evrov v gotovini, poročni prstan, molitvenik s podobico, ki je na hrbtni strani imela ime in priimek pokojnice, ter še nekaj drugih osebnih predmetov.

Ob morebitni eksploziji bi bila preiskava težavnejša

Ob tem razkritju preiskovalci skraj niso imeli dvomov: po njihovi rekonstrukciji je Castellani, ki je očitno potreboval denar, prišel v stik z Zennarovo, s katero se je kot že omenjeno poznal že od prej. Ženska pa je verjetno kaj posumila, lažni prodajalec, ki se je očitno bal, da ga bo prijavila policiji, pa jo je večkrat udaril, najbrž z nastavkom za sesalnik (slednjega niso našli, so pa v stanovanju odkrili nekaj manjših plastičnih delcev zelene barve), s katerim ji je naposled tudi zlomil vratno hrbtnico in povzročil smrt. Potem je stanovanje počistil in uredil, da bi zabilisla znake zločina, pri čemer je šel tako daleč, da je prerezal plinsko cev in blokiral ventil štedilnika, da bi se stanovanje zasičilo s plinom. Da bi zakril sledove lastnega zločina, je bil očitno pripravljen na možnost eksplozije, ki bi bila lahko raznesla hišo in povzročila pokol, pri čemer bi bilo verjetno težavno ugotoviti, kaj se je dejansko zgodilo, menijo preiskovalci. Tako je v ponedeljek popoldne prišlo do aretacije, ki jo je pozneje potrdil tudi sodnik za predhodne preiskave Luigi Dainotti. Obtožbe, ki bremenijo Castellanija, ki zločina (še) ni priznal, so umor in obtežilnih okoliščinah, rop ter poskus rušenja stavbe in povzročitve drugih nesreč.

»Bila je svetnica«

Aretacija je včeraj odmevala tudi v soseski v Ul. Puccini, kjer je stanovanje Nerine Zennaro še vedno zapečateni in na razpolago sodstvu. Stanovalci oz. sosede niso mogli verjeti, da je bil nekdo pripravljen na pravcati pokol. »Imeli smo veliko srečo,« je dejala gospa z majhnim otrokom, ki je ob prihodu novinarjev, snemalcev in fotografov zapuščala blok. Gospa stanuje le nadstropje nad stanovanjem nesrečne Zennarove, katere se spominja kot prave svetnice. Kot tako jo

ima v spominu tudi starejša gospa, ki je s psičkom v naročju opazovala mimohod predstavnikov medijev z balkona sosednjega bloka. S pokojno gospo Nerino se je poznala že od mladih let, pokojnice se spominja kot pridne šivilje in izredno dobre osebe, domnevnemu morilcu pa je

privoščila usodo, ki je na teh straneh ne gre omenjati. Drugače je soseska v Ul. Puccini po njenih besedah mirna, a po tistem, kar se je zgodilo, nikoli ne veš, kdo je tisti, ki pozvoni pri vratih ali pokliče po telefonu ...

Ivan Žerjal

TRST - Od 11. do 20. aprila na nabrežju

»Ania Campus 2016« za varno vožnjo z motorjem

Do prihodnje srede, 20. aprila, poteka kampanja za varnost na cesti »Ania Campus 2016«, ki jo prireja Fundacija Ania za varnost na cesti na pobudo oddelka za mladino in civilno služenje pri predsedstvu italijanske vlade ter v sodelovanju z Italijansko motociklistično zvezo. V tem okviru bodo na območju parkirišča med pomolom Sartorio in nabrežjem Gulle, kjer je nekdo stal bazen Bianchi, specializirani inštruktorji vodili tečaj varne vožnje z motornim kolesom za dijake višjih srednjih šol. V kampanji sodeluje tudi državna policija, ki bo skrbela za prometno vzgojo na krogu svojega Modrega avtobusa, ob tej priložnosti pa bodo na ogled tudi dve motorni kolesi, kombi znamke Renault Master, ki služi kot mobilni urad, in druge posebne naprave.

Karabinjerji aretirali prosilca za azil

Karabinjerji so konec prejšnjega tedna v bližini tržaške železniške postaje aretirali 23-letnega afganistanskega državljan K.G.G., ki se je v Trstu nahajal kot prosilec za azil. Mladenč, ki je bil zaradi nespoštovanja določil o vstopu in bivanju tujcev v Italiji že znan policiji, je komaj izstopil iz avtobusa, ki je pripeljal iz Milana, ko ga je karabinjerska izvidnica opazila, medtem ko se je sumljivo gibal v bližini postaje. Zato so ga takoj ustavili, ker pa je pri preverjanju podatkov kazal vidne znake živčnosti, so izvedli tudi osebno preiskavo, med katero so našli več kot sto gramov hašiša, ki jih je K.G.G. skrival v spodnjem perilu. Drogo so zasegli, mladeniča pa aretirali in prepeljali v koronejski zapor pod obtožbo posesti in trgovanja z mamili.

TRST Občinski svet o rajonih in prometu

Prilagoditev obstoječim normativom o številu rajonskih svetnikov v 6. rajonskem svetu in odobritev nekaterih popravkov k občinskemu prometnemu načrtu sta bili v ospredju ponedeljkove seje tržaškega občinskega sveta. To je bila ena izmed zadnjih rednih sej. Skupščina bo v začetku prihodnjega tedna zasedala še dvakrat. V sredo, 20. aprila, se bo namreč zaključil mandat, od naslednjega dne bodo potekale samo še izredne seje.

Občinski svet je v ponedeljek zvečer sprejel nekatere spremembe k splošnemu prometnemu načrtu, ki ga je izdelala tržaška občinska odbornica Elena Marchigiani. Popravki so zadevali nekatere izboljšave, vezane na varnost pešcev in kolesarjev, na primer prek namestitve nekaterih novih prehodov za pešce. Dalje je skupščina potrdila konvencijo s pokrajinsko upravo glede unovčenja parkirnin na pokrajinski cesti št. 10 v Bazovici (prvih 30 minut je zastoj, za vsako nadaljnjo uro je treba odšteti 50 centov). Glede na to, da bodo pokrajine ukinili, bo parkirnine prejela Občina Trst, razen če ne bo prišlo do drugečnega dogovora z deželno vlado.

Skupščina je v nadaljevanju sprejela nekatere tehnične popravke k načrtu za parkirišče na nabrežju (poročevalec občinski odbornik Andrea Dapretto), nato je o potrebi po prilagoditvi 6. člena pravilnika o sestavi rajonskih svetov govorila podžupanja Fabiana Martini. Sprememba je zadevala rajonski svet za Lonjer, Podlonjer, Katinaro in Sv. Ivan, ki ga je doslej sestavljalo dvajset rajonskih svetnikov. Glede na to, da se je število prebivalcev na tem območju zmanjšalo in jih je zdaj manj kot 30 tisoč, bo rajonski svet v prihodnosti sestavljalo dvanajst rajonskih svetnikov. Sklep o spremembi pravilnika je po mestoma živahni razpravi, še zlasti v vrstah desnosredinske opozicije, občinski svet sprejel soglasno. (ag)

»Movida«: Cosolini za večje število policijskih obhodnic

Pripadniki tržaške lokalne policije so v sedmih nočeh od 4. do 10. aprila obiskali 91 lokalov tržaške »movide«, da bi preverili, ali spoštujejo občinsko odredbo o zagotavljanju pravice stanovalcev do počitka. Tako so pregledali lokale na območju Ulice in Trga Cavana, v ulicah Beccherie in Diaz, na Trgu Hortis, v ulicah Mazzini, Nordio, Ombrelle, Raffineria, Scussa, Timeus in Torine ter na Velikem trgu in v Drevoredu XX. septembra. Pri tem so ugotovili dve kršitvi občinskega pravilnika. Kljub maloštevilnim kršitvam pa tržaška občinska uprava ugotavlja, da v nekaterih mestnih predelih, zlasti v slepi ulici Androna del Torchio ter v ulicah Pane in Beccherie, večkrat prihaja do nedopustnih ekscesov in neciviliziranega obnašanja tudi krepko po uri zaprtja lokalov. Zato je župan Roberto Cosolini pozval kvesturo, karabinjerje in lokalno policijo k sodelovanju, da bi poskrbeli za večje število obhodov izvidnic po enih ponoči in tako preprečili tovrstne dogodke.

TRST - Dan odprtih vrat zveze Confcommercio

Terciarni sektor postopno okreva

Množica ljudi na svečanem odprtju novega sedeža v Ul. Mazzini

Več kot dvajset predavanj in seminarjev, tristo obiskovalcev, eminentni gostje in dobrodelna gledališka predstava v Rossettiju - to je obračun večrajšnjega dneva odprtih vrat tržaške zveze trgovcev Confcommercio, katere namen je bil spregovoriti o aktualnih problemih in s skupnimi močmi poiskati rešitve za zagon malega gospodarstva. Pester program dogodkov na novem sedežu Confcommercia v Ul. Mazzini 22 se je začel zgodaj dopoldne, ko so predstavili smernice za prihodnost trgovskega sektorja v Trstu. Zvrstili so se zanimivi seminarji, na katerih so obiskovalci dobili veliko koristnih informacij o varnem delu z živili, varnosti in zdravju pri delu, evropskih sredstvih za podjetništvo, franšiznem poslovanju kot poslovni priložnosti itd.

Popoldanski program se je začel z analizo terciarnega sektorja v zadnjem četrtletju prejšnjega leta. Statistiki so ocenili, da ima tržaški terciarni sektor več svetlih kot temnih lis, vsi pozitivni kazalniki razpoloženja pa so dobra potpota za naprej.

Znake oživljanja terciarne panoge je predstavil generalni direktor stanovske organizacije Pietro Farina, ki je povedal, da se je v obravnavanem obdobju za nekatera podjetja povečal dobiček, nekoliko se je izboljšala klima zaupanja, pozitiven trend pa so zabeležili tudi na trgu dela. Prvič od začetka gospodarske krize je zabeležen upad dolgotrajne brezposelnosti. Govornik je tudi sporočil, da je gospodarska rast sicer še zelo skromna, a že najmanjše okrevanje je dobra spodbuda za nadaljnje poslovanje. Statistične podatke je zbral in obdelal pokrajinski observatorij zveze Confcommercio, ki je v anketi vključil 384 lokalnih podjetij, ki obratujejo v terciarni panogi. Podjetniki so na vprašanja odgovarjali med 25. januarjem in 13. februarjem letos, za večino vprašanih pa velja, da imajo nekoliko več zaupanja v lastno dejavnost.

V svoji analizi podatkov se je sta-

Svečanosti se je udeležil tudi predsednik državnega Confcommercia Carlo Sangalli FOTODAMJ@N

tistična agencija osredotočila na štiri teme; na krivuljo gospodarske konjunktive, finančne potrebe podjetij, posojila in zaposlovanje. Če začnemo pri slednjem, lahko z zadovoljstvom zabeležimo, da je reforma trga dela v drugi polovici lanskega leta imela pozitivne učinke. Posebnih davčnih olajšav se je poslužilo kar nekaj lokalnih podjetnikov; septembra lani si je s t.i. Jobs actom pomagalo sedem odstotkov podjetij, ob koncu leta pa je to število naraslo na dvanajst odstotkov. Ob tem je treba izpostaviti podatek, da je v celotni deželi Furlaniji - Julijski krajini odstotek novih delovnih pogodb višji kot v drugih italijanskih regijah (+ 109 odstotkov v primerjavi s + 62 odstotki na državni ravni). Za 39,8 odstotka vprašanih se je malenkost povečal dobiček (1,8 odstotne točke več kot v predhodnem trimesečju). Pozitiven trend so naročniki ankete zaznali tudi pri finančni solventnosti podjetnikov, v zadnjem četrtletju lanskega leta pa se je za malenkost povečalo tudi število podjetij (za 0,6 odstotne točke),

ki so v bankah zaprosili kredit. Anketranci so pozitivno ocenili predvsem nižje stroške posojil. Ugotovitve observatorija Confcommercio nakazujejo tudi prihodnje gibanje terciarnega sektorja: če se stopnja obdavčenosti ne bo znižala, se bodo gospodarski podatki za tržaški terciarni sektor še naprej skromno izboljševali.

Pozno popoldne pa je sledilo še svečano odprtje novega sedeža Confcommercia, ki so se ga udeležili tržaški župan Roberto Cosolini, predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani in predsednik državne zveze Confcommercio Carlo Sangalli. Slednji je pohvalil nov sedež in rahlo gospodarsko rast, ki jo na državni ravni beleži terciarni sektor, ki v Italiji, tako Sangalli, predstavlja 40 odstotkov BDP. Serracchianijeva in Cosolini sta podjetnikom iz terciarnega sektorja zaželela, da bi si v novi pomladi, ki jo trenutno doživlja Trst, čim prej opomogli. Lepo urejeno večnadstropno poslopje v Ul. Mazzini je nato blagoslovil nadškof Giampaolo Crepaldi. (sč)

POGOVOR - Oscar Farinetti

»V Sloveniji sem kupoval pralne stroje«

Medtem ko mali trgovci v tržaški pokrajini že nekaj časa bijejo plat zvona, je posebno zgodbo v trgovskem sektorju zapisal ustanovitelj in lastnik podjetja Eataly Oscar Farinetti. Nekoč trgovec z gospodinjstvenimi aparati in belo tehniko (UniEuro) je leta 2005 prihodnost videl v hrani in z njo v relativno kratkem času prišel med najbolj inovativne na svetu. Tematske parke za gurmane oz. trgovinske in gostinske verige Eataly ustanavlja doma in po svetu, ustvarja delovna mesta in beleži milijonske prihodke. V kratkem bo Oscar Farinetti to verigo odprl v Trstu, poslovalnež pa nam je ob robu odprtja novega sedeža Confcommercio zaupal, da bodo v tržaški poslovalnici skoraj 40 odstotkov blaga predstavljali lokalni proizvodi.

Gospod Farinetti, kje tiči razlog za uspeh gastronomske verige Eataly?

Ključ je v premišljeno oblikovani ponudbi in preprostosti. Pri nas je mogoče kupovati, okušati in se učiti. Naše geslo je enostavno, zanesljivo, okusno. Želimo na inovativen način interpretirati luksuz in dva popolnoma nova elementa luksuza sta čas in ekološki odnos do Zemlje.

Koliko izdelkov naše regije bo mogoče kupiti v kompleksu na nabrežju?

Veliko. S sodelavci še preučujemo to možnost, a mislim, da bo kar 40 odstotkov izdelkov in krožnikov zastopalo Furlanijo - Julijsko krajino. Na policah bodo lokalna vina, delikatesni izdelki itd.

Odprtje tržaške trgovine je bilo večkrat preloženo. Je zato kriva italijanska birokracija, ki jo vi tako prezirate?

Sploh ne. Med odpiranjem poslovalnic po svetu sem ugotovil, da je birokracija drugje še hušja kot pri nas. Za primer naj povem, da bomo sredi avgusta odprli drugo poslovalnico v New Yorku s kar dveletno zamudo. Iz lastnih izkušenj vam povem, da zamude spadajo zraven. V preteklosti sem odprl 106 poslovalnic UniEuro, v zadnjem času 31 poslovalnic Eataly, a niti ene nismo odprli v predvidenem roku.

Ampak vseeno me zanima, kdaj bomo vstopili v tržaško zakladnico italijanskih dobrot in vonjav?

1. oktobra. To je nepreklicno, termin je odličen, saj bo svečano odprtje na programu istočasno z od-

Oscar Farinetti

FOTODAMJ@N

prtjem naselja Barcolana.

Danes ste imeli priložnost slišati, da so pri nas kazalniki razpoloženja v trgovskem sektorju še vedno negativni. Kako vi to ocenjujete?

Kolikor je meni znano, Trst beleži spodbudne turistične podatke. Po mojem je Trst poleg Genove najlepše mesto v Italiji. Zato sem vesel, da tu odpiram poslovalnico, ki bo zelo podobna tisti v Genovi. Rdeča nit tržaške poslovalnice bo veter in ker je tu doma najbolj »figo« veter v Italiji, je prav, da to temo razvijemo v poslovalnici.

Računate na kupce iz Slovenije in kako konkurenčna je naša sosedja?

Zelo. Slovenijo dobro poznam po vinih in konkurenca je dobrodošla, ker jo lahko kopiraš. In jaz obožujem kopiranje - to je najbolj prebrisano in hkrati pošteno početje. Ko srečam nekoga, ki počne iste reči kot jaz, ne iščem njegovih pomanjkljivosti, temveč njegove prednosti. V vinoteki pred vašim Confcommerciom sem že videl dve reči, ki bi jih lahko kopiral (smeh). Vsekakor bom navdih iskal tudi v Sloveniji, kar sem nekoč kot šef UniEura že počel. Ko sem kupoval pralne stroje.

Kje ste kupovali pralne stroje?

Ah, kako se že imenuje podjetje ...

Gorenje?

Tako je. Tam sem kupoval odlične in kakovostne pralne stroje. Vsakič ko sem šel v tovarno, sem se ustavil v slovenskih gostilnah, dobro jedel in pil odlično vino. Vesel bom, če me bodo Slovenci obiskali v tržaški poslovalnici. In sprejel jih bom odprtih rok. (sč)

ŠTIVAN - Pomemben korak za papirnico

Vodstvo skupine Burgo predstavilo poslovni načrt

Pooblaščen upravitelj skupine Burgo Paolo Mattei je včeraj popoldne v Štivanu predstavil nov poslovni načrt za produktivno preobrazbo druge proizvodne linije, ki zagotavlja novo prihodnost štivanski papirnici. Načrt predvideva letno proizvodnjo 200.000 ton različnih vrst kartona za embalaže in naložbo okrog 40 milijonov evrov. Na ta način bi se število 129 odvečnih delavcev zmanjšalo na 57. Načrt je pozitivno ocenila deželna predsednica Debora Serracchiani in poudarila, da je to korak naprej. Sindikati so načrt sprejeli z zmernim optimizmom, saj je treba še kaj spremeniti, začenši s preklicem predvidenih odpustov.

Preiskava o železarni: en preiskovan

Javni tožilec tržaškega sodišča je včeraj najavil, da se je zaključila preiskava o onesnaževanju oz. prekomernih emisijah škedenjske železarne. Preiskava se je nanašala na prejšnjega lastnika, po njenem zaključku pa je ena oseba iz prejšnjega vodstva preiskovana. Obtožba zadeva onesnaževanje zraka in večkratno kršenje od zakona predvidene meje v obdobju med oktobrom leta 2014 in junijem leta 2015. Preiskovano osebo obtožujejo, da ni primerno nadzorovala dogajanja v železarni in da ni upoštevala določil prejšnjega okoljskega dovoljenja AIA, zlasti kar zadeva koksarno in plavž.

Jutri javno srečanje o referendumu o vrtinah

V hotelu Savoia Excelsior bo jutri ob 17. uri javno srečanje o vrtinah v vidiku ljudskega glasovanja, ki bo potekalo v nedeljo. Srečanje prireja tržaška Demokratska stranka, na njem pa se bodo o referendumu, ki ga je zahtevalo devet dežel na čelu z Apulijo, soočali zagovorniki in nasprotniki vrtin. V imenu zagovornikov »DA« bosta govorila Andrea Wehrenfennig iz zveze Legambiente in morški biolog Carlo Franzosini, medtem ko bosta »NE« zagovarjala inž. Marcello Guaiana in sindikalist kovinarjev UILM Antonio Rodà.

TRST - Na Pomorski postaji skupščina ob udeležbi treh ministrov

Mladi upravitelji ANCI

MARIA ELENA BOSCHI

GRAZIANO DELRIO

GIAN LUCA GALLETTI

Mesto, kot ga želim: mladi delajo za Italijo. Pod tem geslom bo ta konec tedna v Trstu potekala dvodnevna državna skupščina mladih upraviteljev združenja občin ANCI. To je glavna pobuda, ki jo prireja letno državna konzulta mladih, srečanje pa bo v petek in soboto na Pomorski postaji ob napovedani udeležbi kar treh ministrov, in sicer ministra za infrastrukturo in prevoze Graziana Delria, ministra za okolje Gian Luce Gallettija in ministrice za reforme Marie Elene Boschi.

Letno srečanje županov, odborikov in svetnikov pod 35. letom starosti prirejajo že sedmič. To bo po

mnenju organizatorjev odlična priložnost za soočanje, dialog in izmenjavo za več sto mladih ljudi, ki se dnevno posvečajo upravljanju krajevnih skupnosti. Skupščina zastopa približno 25 tisoč mladih izvoljenih različnih političnih barv.

Skupščina mladih upraviteljev bo razpravljala o več aktualnih temah, na primer o vlogi javnega upravitelja glede na sodobne izzive, poudarek pa bo še zlasti na priseljencih in odnosih z Evropsko unijo, na kulturi in zakonitosti, na okolju, na novi socialni državi ter na inovaciji na upravnem, zakonodajnem, družbenem in delovnem področju.

Skupščino mladih ANCI je pozdravilo združenje Coped-Cammina-Trieste in pozvalo udeležence, da spodbujajo zakonitost in varnost na cesti.

Minister Delrio že jutri na posvetu o pristanišču

Minister Graziano Delrio se bo jutri v skladišču št. 26 v starem pristanišču udeležil posveta o pristanišču in njegovih možnostih razvoja. Govorili bodo deželna predsednica Debora Serracchiani, tržaški župan Roberto Cosolini in izredni komisar Pristaniške oblasti Zeno D'Agostino.

DSI - Na ponedeljkovem večeru Štefan Merkač in Božo Dukić o energetski neodvisnosti

Slovo od fosilnih goriv, bencina in dizla je možno

Na avstrijskem Koroškem že 52,6 odstotka ljudi uporablja obnovljive vire energije - Pomen toplotnih črpalk

Se bomo do leta 2025 dokončno poslovili od fosilnih goriv in izkoriščali zgolj okolju prijaznejše oblike energije? Bomo deset let kasneje, leta 2035, nehali uporabljati bencinske oziroma dizelske avtomobile v prid električnih? Na Regionalnem ministrstvu za energijo ter varstvo okolja na avstrijskem Koroškem je to načrt, za katerega si vsakodnevno skupaj prizadevajo pripadniki različnih političnih strank, kot je na ponedeljkovem srečanju Društva slovenskih izobražencev, posvečenem energetski neodvisnosti, dejal Štefan Merkač. Po doktoratu iz biologije se je dolgo ukvarjal z ekološkim kmetijstvom, zdaj pa je v koroški deželni vladi odgovoren za področje energije. Glede dokončnega slovesa od fosilnih goriv je trdno prepričan, da so na dobri poti in da je uresničitev zastavljenih ciljev blizu. Leta 2012 je na Koroškem že 52,6 odstotka prebivalcev uporabljalo obnovljive vire energije.

Da bi bili v svojem projektu čim bolj učinkoviti, so od vsega začetka skušali ustvariti čim boljši stik z občani vseh 132 tamkajšnjih občin. Poslušali so njihove strahove in se jih konstruktivno lotili. K sodelovanju so povabili preko dvesto strokovnjakov, s pomočjo katerih so se lotili različnih tematskih sklopov. Med vsemi občinami se je najbolj izkazala Železna Kapla, ki je energetsko najbolj učinkovita občina.

Božo Dukić (levo) in Štefan Merkač na večeru v DSI

FOTODAMJ@N

na: odstotek uporabe obnovljivih virov energije je zelo visok in še v porastu.

Z Merkačem se je strinjal tudi drugi ponedeljkov gost Božo Dukić, za katerega je ravno tako pot do energetske neodvisnosti povsem izvedljiva in to celo na preprost način. Dukić je sicer po izobrazbi pravnik, z obnovljivimi energijami pa se ukvarja že preko dvajset let. V rojstnem Kranju in drugih krajih je pomagal pri izpeljavi številnih projektov, ki so kot glavni cilj imeli energetsko neodvis-

nost. Med drugim je tajnik pred tremi leti ustanovljenega Združenja za energetsko neodvisnost Slovenije. Izhodišče delovanja je promocija lastnih naravnih energetskih virov pod skupnim imenovalcem zmanjševanja obratovalnih stroškov posameznika in države ter povečanje konkurenčne sposobnosti slovenske države. Po vzoru avstrijske Koroške si prizadevajo, da bi tudi v Sloveniji ustanovili energetsko neodvisne skupnosti. Začeli so na Gorenjskem in Dolenjskem,

namen pa je pregovoriti celotno državo in širše območje.

Tako za Štefana Merkača kot za Božo Dukića je bistveno, da imajo prebivalci zagotovljen dostop do rabe električne energije ter trajnih in obnovljivih energetskih virov po dostopnih cenah. Na tak način se bo zmanjšal človekov vpliv na podnebne spremembe, izboljšalo se bo tudi ozračje. Močan potencial imajo s tem v zvezi toplotne črpalke, varčen in okolju prijazen ogrevalni sistem. Te v bistvu delujejo na osnovi podobnega principa kot hladilniki, le da toplotne črpalke delujejo v obratno smer: od okolice (zraka, vode, sonca, zemlje) sprejemajo toplotno energijo in jo oddajajo v ogrevanih prostorih, pri čemer izkoriščajo naravni toplotni zbiralnik okolja. Lahko jih uporabljamo tudi za hlajenje.

Predavatelja sta bila optimistična glede doseganja zaželenih rezultatov. Nekoliko bolj težavno bo uvajanje električnih avtomobilov, vendar pa to predstavlja naslednjo stopnjo, za katero se da po njunem mnenju ravno tako veliko narediti. Nedavna mednarodna okoljska konferenca v Parizu je sicer sprejela pomembne sklepe, prebivalce pa v bistvu prepušča samim sebi. Na uresničitev zastavljenih sklepov bi bilo treba kar precej čakati, podnebje pa se tako hitro spreminja, da ni prostora za obotavljanje. (vpa)

MILJE - Danes v novi občinski knjižnici

Oddelek bo poimenovan po Kiljanu Ferlugu

Družbeno-politični delavec in pedagog - Slovesnost danes ob 11. uri

Arhivski posnetek Miljčana Kiljana Ferluge

Otroški oddelek v pritličnih prostorih nove občinske knjižnice Edoardo Guglia v Miljah bodo danes ob 11. uri slovesno poimenovali po zaslužnem domačinu, učitelju Kiljanu Ferlugu.

Po njem že nosi ime domače Društvo Slovencev miljske občine, saj je bil Ferluga njegov prvi predsednik (do leta 1990), neutrudni družbeno-politični delavec, kulturnik in pedagog. Kiljan Ferluga je namreč storil veliko dobrega za Slovence v miljski občini in za njihov položaj: 33 let je bil občinski svetnik in celo odbornik, ki si je veliko prizadeval za priporitev prostorov za slovensko šolo in vrtec, za ustanovitev zbora Jadran (1977) in društva (1975), ki danes nosi ime po njem, ter za pravice, ki pripadajo slovenski manjšini. Slovenska kulturno-go-

spodarska zveza mu je leta 1979 podelila plaketo boja in dela, Zveza slovenskih kulturnih društev ga je odlikovala leta 1992 in 1993, leta 1994 pa mu je posebno zlato medaljo podelilo tudi italijansko ministrstvo za šolstvo.

Njegov lik bodo sedaj lahko spoznali predvsem mladi obiskovalci novega knjižnega hrama. Odprli so ga šele pred tednom dni in je, vsaj po številkah sodeč, občanom všeč. Nad 800 ljudi je namreč že prekoračilo prag knjižnice v Ulici Roma in kar 558 si je tudi izposodilo knjige, kar še zdaleč ni zanemarljivo število. Med temi je daleč največ mladih, tako da so občinski upravitelji lahko upravičeno zadovoljni. Presegli smo najbolj rožnata pričakovanja, je navdušeno ocenila občinska odbornica za kulturo Laura Marzi. (sas)

TKS - Jutri predstavitev Martonejeve knjige

Ko je Trstu prvič zavládala levica...

Tržaško knjižno središče bo jutri ob 18. uri gostilo zanimivo srečanje z Ezioom Martonejem, ki ga bo vodila Tatjana Rojc. Martone je avtor zanimive publikacije, ki jo je izdala tržaška založba Lint leta 2014 z naslovom *Quei 1254 giorni rossi - Quando a Trieste governò la sinistra* (Tisti 1254 rdeči dni - Ko je v Trstu vladala levica), v kateri je objavljen razgovor s časnikarjem Giorgiom Pisonom. Gre za zgodbo o prvi levičarski upravi Tržaške pokrajine med februarjem 1977 in julijem 1980, ko je prišlo do pomembnih in temeljnih sprememb, med katerimi gotovo izstopa prihod Franca Basaglie v Trst in posledično zaprtje psihiatrične bolnišnice.

Publikaciji je uvodno misel zapisal Paolo Rumiz, v njej pa so zbrani tudi prispevki nekaterih izmed osrednjih protagonistov tržaške pokrajinske politične zgodbe tega obdobja: Claudia Bonicollija, Piera Panizona, Gabrieleja Pastrella, Giulia Ercolessija, Carla de Incontrare in Luciana Semeranjia (med drugim kuratorja pomembne posthumne razstave umetnice Miele Reine na Pomorski postaji), Ernesta Kodarina, posebej pa Maurizia Pesata, tedanjega odbornika za socialno skrbstvo in psihiatrijo, ter Bojana Brezigarja, tedaj mladega predstavnika stranke Slovenske skupnosti, odbornika, ki je bil odgovoren za osebe, s pooblastilom za probleme slovenske manjšine. Nocojšnja posega novinarja in politologa Bojana Brezigarja, dolgoletnega odgovornega urednika Primorskega dnevnika, ter Maurizia Pesata, predsednika družbe za tržne raziskave in ankete SWG, bo uvedla Tatjana Rojc.

Publikacija predstavlja dokument kompleksnega obdobja, ko je bil Trst v središču pomembnih sprememb: leta 1975 je bil namreč podpisan Osimski sporazum, leto kasneje je prišlo do potresa v Furlaniji, čigar štirideseto obletnico bomo obhajali

prihodnjega 6. maja. Posebej pa gre omeniti leta 1978 afirmacijo Liste za Trst z izvolitvijo župana Manlia Cecovinija, ki so ga med drugimi volili tudi radikalni predstavniki Marco Pannella, Emma Bonino in Giulio Ercolessi ter osrednji protagonist stranke MSI Giorgio Almirante. V takratnem obdobju je pokrajinski svet predstavljal edino referenčno silo, ki se je zoperstavila premiku na desno tržaške politične osi.

Avtor knjige Ezio Martone se je rodil v Sondriu. Sodeloval je z Bruno Pincherlom in sledil njegovemu pristopu v Socialistično stranko Italije, ob delitvi leta 1964 z njim prestopil v PSIUP, kjer je bil do Pincherlove smrti leta 1968. Ob razpustitvi PSIUP se je leta 1972 vključil v Komunistično partijo Italije. Giorgio Pison, med drugim tudi deželni predsednik novinarskega sindikalnega združenja, je svojo poklicno pot udeležil kot kronist, politični komentator in posebni poročevalec Piccola.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 13. aprila 2016

IDA

Sonce vzide ob 6.22 in zatone ob 19.49
- Dolžina dneva 13.27 - Luna vzide ob 11.20 in zatone ob 2.23.

Jutri, ČETRTEK, 14. aprila 2016

VALERIJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16,5 stopinje C, zračni tlak 1012,6 mb ustaljen, vlaga 56-odstotna, veter 6 km na uro jugovzhodnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 12,6 stopinje C.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE vabi na predavanje »Razne oblike zasvojenosti« (kemične in nekemične - alkohol, mamila, internet...), ki bo v ponedeljek, 18. aprila, ob 17.00 v prostorih OŠ Franceta Bevka na Opčinah. Predaval bo terapevt dr. Miha Kramli.

SLORI razpisuje nagradni natečaj za zaključna dela študentov druge in tretje bolonjske stopnje, diplome študentskih študijskih programov, magistrirane in doktorate. Rok oddaje: 13. junij. Razpisne pogoje in prijavnico dobite na www.slori.org.

POLETNI JEZIKOVNI KAMP v Ljubljani za srednješolke in srednješolce iz Trsta in Gorice od 22. do 28. avgusta organizira goriški Dijaški dom, v sodelovanju s tržaškimi. Program: dopoldne tečaja in delavnice angleščine in slovenščine, popoldne in zvečer bogat in zabaven spremljevalni program. Info in vpis do zasedbe mest (št. omejeno) na tel. št. 0481-533495 (v popoldanskih urah).

Osmice

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Vabljeni! Tel.: 040-327104.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.

ROBERTO ŠAVRON je odprl osmico v Gabrovcu št. 27. Vesel bo vašega obiska! Tel.: 347-2511947.

Loterija 12. aprila 2016

Bari	77	19	18	12	86
Cagliari	65	46	78	52	48
Firence	61	41	31	11	83
Genova	31	42	13	43	88
Milan	49	1	74	5	10
Neapelj	30	43	80	53	38
Palermo	31	48	78	15	32
Rim	71	54	7	64	61
Turin	12	52	61	85	49
Benetke	42	82	85	88	60
Nazionale	90	78	34	12	73

Super Enalotto št. 44

34	50	55	72	79	89	jolly 1
Nagradni sklad						71.765.004,77 €
Brez dobitnika s 6 točkami						– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
4 dobitnikov s 5 točkami						39.717,37 €
335 dobitnikov s 4 točkami						478.177,77 €
14.410 dobitnikov s 3 točkami						33,69 €
239.799 dobitnikov s 2 točkami						6,30 €

Superstar

3

Brez dobitnika s 5 točkami	– €
2 dobitnikov s 4 točkami	47.817,00 €
80 dobitnikov s 3 točkami	3.369,00 €
1.329 dobitnikov s 2 točkami	100,00 €
9.645 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
24.997 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

prej do novice

www.primorski.eu

PROSEK - Primorska poje obiskala tudi proseški Kulturni dom

Številno občinstvo dokaz, da PP ni zastarel obred

Nedeljski koncert sooblikovalo sedem pevskih zborov

Med sodelujočimi zbori so bili tudi Fantje pod latnikom

FOTODAMJ@N

V nedeljo popoldne niso šli v nakupovalni center, niti ne na nogometno tekmo ali v osmico: šli so v proseški Kulturni dom, da bi sebi in občinstvu pokazali, kaj in koliko jim pomeni petje, druženje ob glasbi, ki človeka odvrta od zlih misli, kot je nekoč dejal Ignacij Ota, mnogo pred njim pa William Shakespeare. Tudi to je Primorska poje, druženje ob skupnem smotru, da si s petjem prežene skrbi, pa tudi, da z nastopom osmislimo trud in delo, ki so ga pevci in zborovodje vlagali v tedne in mesece vaj. Ne nazadnje pa samopotrjevanje, tako posameznika kot širše narodne skupnosti, ki je v kulturi vedno našla priznanje in smisel svojega obstoja. Da Primorska poje ni zastarel obred, je pričalo številno občinstvo, ki je povsem napolnilo dvorano, veliko pa je bilo tudi pevcev, saj je bilo na sporedu kar sedem zborov.

V imenu ZSKD, ki je soorganizator pevske revije, se je Martin Lisiach zahvalil številnim društvom, ki so omogočila prireditve, nato je v imenu MPZ Vasilij Mirk s Proseka prisotnim izrekel dobrodošlico Jernej Kapun, program pa je povezovala Kim Furlan.

Fantje pod latnikom je zbor, ki se je v Boljuncu rodil pred petimi leti in družu kakih 20 pevcev, ki niso več fantje, so pa navdani z veseljem do petja, pri katerem jih vodi Manuel Purger: Gobčevo Kaj bi te vprašal, Boštjančičevo Oblaček mili moj in Adamičovo Po zelenem travniku so podali dokaj

složno, čeprav bi se dalo marsikaj izboljšati na področju intonacije in zlitosti, prikupili pa so se z zabavno Križmančičevo Naš maček.

MPZ Lig deluje v Kanalu ob Soči kakih deset let: trinajst pevcev vodi Aleš Rupnik, ki je lepo poskrbel za zlitost in skuša svojim pevcem vdihniti občutek za fraziranje in bolj natančno intonacijo: Bučarjevo Tam, kjer pisana so polja, Jerebovo O kresu in Prelovčevo Oj, Doberdob, ki je bila najbolj prepričljiva, so Kanalčani podali zavzeto in disciplinirano, nato pa je nastopil zbor, ki je Primorsko razširil do južnega Jadrana, MPZ Triglav iz Splita: elegantne dame v dolgih vijoličastih oblekah so moške kolege nadkrilile tudi vokalno, kajti so praniške so izstopale iz celote z nekoliko preostlimi konicami, sicer pa so pod vodstvom Tatjane Kurajice dopadljivo odpeli svoj program: Rožanceva Dober večer, Ipavčeva Slovenska dežela, Eterovičeva priredba ljudske dalmatinske Divna splitska noč in Petkova Tam sem jaz doma so potrdile pevske in prijateljske vezi med Dalmacijo in Primorsko.

MPZ Fran Venturini od Domja in njegov zborovodja Ivan Tavčar so si v Italiji in Sloveniji prislužili celo vrsto priznanj in odličij za vztrajnost, s katero zbor, ki se je rodil leta 1968, še vedno goji svojo ljubezen in jo potrjuje z rekordno prisotnostjo na vseh dosedanjih izvedbah Primorske poje: ostalo je le še deset pevcev, ki pogumno kljubujejo starostnim nadlogam in se jim upirajo tudi z močjo petja, ki morda izgublja na vokalni čvrstosti, zato pa si pridobiva naše spoštovanje: Ciganovi Bleda luna mir-

no plava in Mi smo Pevci, Otova Temna noč ter Simonitijeva Lastovki v slovo so zazvenele kot nostalgčno, a tudi ganljivo pričevanje o navezanosti na slovensko pesem.

Približno 16 članov ima MePZ Štandrež, ki ga vodi Goran Ruzzier: tudi tu prevladujejo ženski glasovi, sicer brez motečih izstopanj, kajti zbor je dokaj discipliniran in ubran. Merkujevo priredbo rezijanske Gre alba še čez Bužico in Kumarjevo priredbo idrijske Drim, drim, drimala so pevci podali živahno, poslovlili pa so se z bolj otožno istrsko Mamca, pošljite me po vodo, ki je znana tudi v italijanski inačici.

Idrijski oktet ima zdaj devet članov, ki jih vodi Elizabeta Lampe: v Kogojevi in Vremšakovi priredbi ljudske Stoji, stoji mi polje, v Vremšakovi Kaj ti je deklica in Avsenikovi Prelepa Gorenjska smo slišali marsikaj zlahtnega in ugotovili, da ima nonet kar lepe možnosti za kvaliteten dvig.

MPZ Pivka šteje skoraj 30 pevcev, kar je vse prej kot stranskega pomena, kajti v bolj številni skupini se posamezne hibe nekoliko zabrišejo: dokaj poln zvok, ki bi ob natančnejši intonaciji lahko pridobil na kakovosti, je lepo ovrednotil program, ki se je odprl s Pahorjevo Pri nas pa ohcet imamo, nadaljeval s Zardinijevim Stelutis alpinis, Vodopivčevim Jaz bi rad rudečih rož in zaključil s Simonitijevim Debeli kum: zelo lepa pesem, ki je ob vokalni klenosti navdušila občinstvo, je zahtevala še dodatek, ki so ga zborovodja Marcel Štefančič in pevci rade volje podarili: En hribček bom kupil.

Katja Kralj

SSG - V sodelovanju z gledališčem Rossetti

Zahodni privez

Danes Quai Ouest v produkciji gledališča Metastasio in Magellijevi režiji

Na odru Kulturnega doma bo danes tudi »deževalo« ...

V Kulturnem domu bo od danes do 17. aprila gostovalo gledališče Metastasio iz Prata s predstavo Quai Ouest (Zahodni privez) Bernarda Marie Koltěsa. Predstavo je režiral Paolo Magelli, v glavni vlogi nastopa Paolo Graziosi. Tržaško gostovanje je sad sodelovanja med Slovenskim stalnim gledališčem in Stalnim gledališčem Furlanije Julijske krajine; produkcija toskanskega teatra spada v oba abonmajski programa, gledalci obeh gledališč pa si bodo efektno uprizoritev (tudi z »dežjem« na odru!) ogledali v veliki dvorani Kulturnega doma.

»Zahodni privez je tako degradiran kraj, da nobena ladja ne pristane. Tukaj se vse konča: etika, družina, pravica, kultura, življenje. Tu se protagonisti sprašujejo o tem, kar bi lahko postali, in niso, kar bi lah-

ko naredili, kako bi lahko živeli, pa jim ni uspelo.« Tako režiser Magelli predstavlja svoj pogled na delo francoskega dramatika. Na blatnem pomolu se povezujejo usode ljudi različnih slojev in izvora v tragični freski, ki naznanja konec naše civilizacije, uničuje njene temeljne moralne in politične vrednote in tragikomično postavlja v dvom naše preživetje v džungli urbanega okolja. Scene je podpisal Lorenzo Banci, kostume Leo Kulaš, izvirno glasbo pa Arturo Annecchino.

Abonentom Rdečega programa SSG je namenjena nocojsnja, prva ponovitev (ob 20.30), vstopnice za preostalo občinstvo so na voljo pri blagajnah obeh gledališč. Predstava je v italijanščini, s slovenskimi nadnapisi.

KAVARNA SAN MARCO - Delavnica pisanja

Dijaki Danteja in Prešerna bodo danes skupaj brali

V kavarni San Marco bo danes ob 16. uri na sporedu skupinsko branje časopisnih člankov, ki so nastali izpod peresa dijakov četrtih in petih razredov tržaških licejev Prešeren in Dante. Članke so mladi sestavili v okviru delavnic pisanja, ki jih je vodila literarna kritičarka Tatjana Rojc v sodelovanju s študentom inženirstva Igorjem Valičem. Mladi so se posvetili zlasti vprašanju meje z zgodovinske, geopolitične, jezikovne in znanstvene perspektive. Pobuda se vključuje v projekt *Ti leggo. Viaggio con Treccani nelle forme della lettura*, ki ga vodi inštitut italijanske enciklopedije Treccani z željo, da bi širil in promoviral branje oz. seganje po knjigah skozi kulturne pobude in razstave vzdolž italijanskega škornja. Kar bodo mladi prebrali na današnjem srečanju, bo objavljeno na spletni strani enciklopedije Treccani.

Energija, družba in okolje

V veliki dvorani Narodnega doma (Ul. Filzi 14) se danes ob 17. uri nadaljuje niz štiri-najstih javnih srečanj posvečenih energiji, družbi in okolju - nekoč, danes in jutri. Gost tokratnega predavanja bo docent oddelka za politične in socialne vede tržaške univerze Luigi Pellizzoni, ki se bo poglobil v vprašanje energije v družbeno-tehničnih okvirih. Niz srečanj prirejajo oddelek za humanistične študije oz. fiziko tržaške univerze, visoka šola Sissa Medialab in drugi partnerji.

Na sedežu ustanove za zaščito živali ENPA so sprejeli in zdravili šakala, ki so mu priskočili na pomoč prostovoljci ENPA na kolesarski stezi pri Dragi. Šakal je bil izmučen in z okuženo rano na boku. Živinozdravnik Marco Lapia je žival pregledal in razkužil rano. Šakal si je kmalu opomogel in se začel tudi sam hraniti, nekaj časa pa se bo še zdravil v prostorih ENPA.

slovensko stalno gledališče

SEZONA 2015/16

in Stalno gledališče FJK

RDEČI PROGRAM

Gledališče Metastasio, Prato
Bernard-Marie Koltès

QUAI OUEST (ZAHODNI PRIVEZ)

režiser: Paolo Magelli

DANES - sreda, 13. aprila, ob 20.30
v Veliki dvorani SSG
s slovenskimi nadnapisi

Blagajna SSG: +39 040 2452616
(od pon. do pet. 10.00-15.00)
www.teaterssg.com

TRST - Drevi se v Mieli začenja niz, posvečen ženskemu odporu

O zanemarjenih odpornih ženskah

V dokumentarcu *La linea sottile* tudi neobjavljeni posnetki Mirana Hrovatina

O odporništvu in revolucionarkah, ki so bile aktivno soudeležene vanj, pa tudi o ženskah, ki so se postavile proti ideji, da je poslanstvo žensk med štirimi domačimi stenami, pa o tistih, ki so iskale in zahtevale pravico. Tem odpornim ženskim likom, ki smo jih doslej prevečkrat zanemarili, so se oddolžili pri zadrugi Bonawentura oz. v gledališču Miela, kjer so si zamislili niz štirih srečanj poimenovanih *Resistenze femminili* (Ženski odpor). Na odru in na platnu bo zaživela ideja odpora v vseh svojih oblikah – v sodobnem in preteklem pomenu, v katerih so nesporne protagonistke ženske, nam je povedala pobudnica niza Sabrina Morena. »Obiskovalcem bomo ponudili gledališko predstavo, glasbeni dogodek in dva dokumentarca, ki so jih uresničile ženske in pripovedujejo, pravzaprav ponujajo razmislek o ženskah.«

Niz bo **drevi** v gledališču Miela ob **21. uri** odprla predstava *Sorry, boys*, ki si jo je zamislila in v kateri nastopa Marta Cuscunà. Avtorica se sprašuje, zakaj se je leta 2008 osemnajst najstnic, dijakin neke ameriške višje srednje šole odločilo, da istočasno zanosi. Za ta »projekt« so se odločile brez moških, češ, da slednji niso več potrebni za uresničevanje takih želja. Črno scenografijo bodo na eni strani »krasile« obešene »glave« staršev, šolskega ravnote-

Svojevrsna scenografija predstave *Sorry, boys*

NA. Film ponuja zgodbo Marie Antoniete Moro, ki je bila med drugo svetovno vojno bolničarka na takratni italijansko-jugoslovanski meji. Na bolnišničnih ležiščih se je soočila s trpljenjem, ki ga vojna povzroča, spoznala je krivice takratnega časa in se odločila, da se jim bo po svojih močeh uprla. Najprej se je pridružila slovenskim partizanom, nato pa je prestopila še k italijanskim Garibaldincem. Pred nekaj leti je njena hčerka Lorena Fornasir odkrila njen dnevnik, na podlagi katerega je nastal film.

Zgodba razkriva vlogo partizank, ki so se po vojni vrstile domov in spet prevzele tradicionalno vlogo ženske.

»Menim, da si ženske odpornišтва zaslužijo pozornost, ki jim je nismo posvetili doslej,« je še povedala Morenova in dodala, da bodo **21. aprila** like žensk v odporništvu predstavili višješolcem – dopoldne jih bodo »popeljali« na idejni sprehod po mestu – mimo Rižarne, zapora, konservatorija in železniške postaje.

Sara Sternad

PADRIČE - Seja vodstva Agrarne skupnosti

Vloga srenj včeraj, danes in v prihodnosti

Seja glavnega odbora Agrarne skupnosti sinoči na Padričah

FOTODAMJ@N

Pregled delovanja srenj od njihovega nastanka do danes s posebnim poudarkom na pomenu upravljanja lastnine in negovanja ozemlja je bil v ospredju na seji glavnega odbora Agrarne skupnosti, ki je bila sinoči v sejni dvorani Mirka Špacapana na Padričah.

Seja je potekala v znamenju 90. obletnice nastanka enotne organizacije Zveze upravičenih posestnikov jusov in srenj, ki so jo ustanovili 12. aprila leta 1926 in katere naslednica je Agrarna skupnost.

Sicer je bilo na sporedu več točk. Po spominu na enotno organizacijo, ki je po tistem in vztrajnem delu našla na takratnem občnem zboru zaslužen od-

mev pri vseh udeležencih in zastopala interese vseh posestnikov, je prevladalo sporočilo, da morajo srenje delati in skrbeti za zemljo. Dalje so na srečanju iz tehničnega vidika razpravljali o tem, kako lahko srenje sodelujejo pri novem razpisu Lokalne akcijske skupine (LAS) Kras. V nadaljevanju je bila na sporedu tudi poglobitev vsebine pisma družbe ANAS, ki so ga prejele dolinske srenje z zahtevo po čiščenju cest. Zadeva ni enostavna, kajti po eni strani je treba zagotavljati varnost za promet, po drugi pa upoštevati predpise Nature 2000. Člani odbora so ne nazadnje govorili o prihodnosti organizacije v tem zahtevnem kriznem obdobju.

SABRINA MORENA

FOTODAMJ@N

lja in šolske medicinske sestre, na drugi pa mladih očetov.

V **nedeljo** bodo ob **20. uri** premierno predvajali dokumentarni film *La linea sottile* o delikatni temi vojnih posilstev. V filmu se prepletata resnični zgodbi iz dveh vojn, ki sta divjali v devetdesetih letih: prva pripoveduje o Bosanki Bakiri, ki je preživela nasilje med vojno v bivši Jugoslaviji in išče posiljevalce-kriminalce (režirala jo je hrvaška režiserka Nina Mimic), druga pa o nekdanjem italijanskem vojaku Micheleju, katerega vojaški kontingent je v Somaliji zakrivil marsikatero nasilno dejanje proti civilnemu prebivalstvu. Z Michelejem se je pogovarjala režiserka Paola Sangiovanni, film odpira vprašanja odgovornosti posameznikov in kje se rojeva nasilje. Dokumentarec vključuje tudi še neobjavljene dokumente-posnetke Mirana Hrovatina, ki so ga z novinarko Ilario Alpi umorili v Somaliji leta 1994. Večera se bo udeležila tudi sociologinja Melita Richter, ki pozna situacijo v nekdanji Jugoslaviji, in se bo pogovarjala s Sangiovannijevo.

V **torek, 19. aprila, ob 21. uri** bo zaživela glasbena predstava *La Lupe con el diablo en el cuerpo*, ki je nekakšen poklon kubanski pevki šestdesetih let Guadalupe Victoria Yoli Raymond - La Lupe. »Glasbena boginja« je namreč očarala Hemingwaya, Sartra in Picassa, primerjali so jo Edith Piaf in Janis Joplin, saj je povsem uživala svojo svobodo, bila je upornica, ki je nakazala pot ženski emancipaciji na Kubi. Pevko bo »predstavila« Lisandra Hecharria Hurtado.

Niz se bo zaključil v **četrtek, 21. aprila, ob 21. uri** z dokumentarnim filmom *Tutte le anime del mio corpo* tržaške režiserke Erike Rossi, ki se med drugim vključuje v mednarodni projekt Ženske upora - Women of the Resistance, ki ga vodi koprsko kulturno-izobraževalno društvo Pi-

BAZOVICA - Nova upravitelja

Daniel in Julija prevzela pub v Športnem centru Zarja

»Po jutru se dan pozna« pravi stari pregovor. Ko bi ga prilagodili četrtkovemu odprtju novega puba v športnem središču Zarja v Bazovici, potem bi lahko rekli, da se novim upraviteljem obeta res uspešno delovanje. Prostori ob telovadnici oz. nogometnem igrišču so bili skorajda pretesni za vse prijatelje, športnike in vaščane, ki so se odzvali na povabilo 30-letnega domačina Daniela Franca in njegove partnerke, 26-letne Julije Berdon, ki sta se odločila za pomemben poklicni korak.

»Sam sem nogometaš Zarje in od mladih nog obiskujem te prostore, tako da mi je vedno rojilo po glavi, da bi tudi sam kaj postoril,« nam je zaupal Daniel, ki bo vsekakor nadaljeval z dosedanjim delom v očetovem gradbenem podjetju. V pubu bo kril zlasti večerno izmenjo, medtem ko bo Julija sprejemala stranke popoldne. Mladi par je prostore, kjer je nazadnje domovala ribja restavracija, v dobrem mesecu obnovil, posodobil in jim vlil nekoliko več topline; sult in stolice pa so ostale rdeče-bele barve, se pravi barve domače Zarje.

Mimo športnega centra gre vsakodnevno res veliko športnikov – od nogometašev, mimo balinarjev do lokostrelcev, ob njih pa tudi veliko navijačev, ki bodo lahko po novem po tekmi ali treningu sedli za mizo in si privoščili pijančo ali kaj za pod zob. Strankam bodo ponujali tople sendviče, krompirčke in raznorazne mesne krožnike, vse pa bo spremljalo odlično pivo (cool flow pipa). Poskrbljeno bo tudi za večji televizor, tako da si bo v prihajajočih mesecih mogoče ogledati marsikatero tekmo.

Mlado delovno ekipo sestavljajo še kuhar Danjel Guštin ter sodelavkinatararici Katja Križman in Neža Kravos. Pub bo ob ponedeljkih zaprt, od torka do petka bo odprt od 16. do 24. ure, ob sobotah in nedeljah pa od 14. do 24. ure. (**sas**)

Mlada upravitelja (v sredini) s svojimi sodelavci

FOTODAMJ@N

TRST - Drevi na hrvaškem konzulatu

Monografija o istrskem skladatelju Smaregli

Na sedežu hrvaškega konzulata v Trstu (Goldonijev trg 9, 3. nadstropje) bodo **danes ob 18. uri** predstavili knjigo *Antonio Smareglia - život i skladateljski opus*, ki je posvečena istrskemu skladatelju Antoniju Smaregli (1854-1929).

Knjigo je podpisal Paolo Petronio, ki se bo udeležil tudi drevišnjega večera, na katerem bo v imenu založbe Sveučilišče Jurja Dobrile iz Pulje monografijo predstavil Bruno Dobrić z Univerzitetne knjižnice v Pulju, sodelovala pa bo tudi profesorica Fedora Ferluga Petronio, ki je poskrbela za hrvaški prevod v sodelovanju s hrvaško lektorico Ljerk

Hofman z videmske univerze.

Antonio Smareglia je ena ključnih glasbenih osebnosti na prehodu iz 19. v 20. stoletje. Delil se je med rodnim Puljem (njegova mati Julija Stuglić je bila med drugim Hrvatica), Milanom in Trstom. Postvagnerijane, čigar opere so bile uprizorjene v milanski Scali, v dunajski Državni operi, newyorškem Metropolitanu in v Trstu, je polagoma prešel neupravičeno v pozabo. Knjiga natančno analizira njegov skladateljski opus pa tudi zgodovinske in politične razmere takratnega tržaškega okolja, ki so postopoma botrovala skladateljevi marginalizaciji.

Srečanje o evropski prostovoljni službi

Na sedežu Evropske Direct tržaške občine (Ul. Procureria 2/a) bo **danes ob 15. uri** informativno srečanje, posvečeno evropski prostovoljni službi. Gre za enkratno priložnost, ki jo Evropska unija nudi mladim od 17. do 30. leta starosti, da preživijo v tujini od 2 do 12 mesecev, med katerimi se lahko posvečajo kaki prostovoljni dejavnosti. Evropski prostovoljci in bivši prostovoljci bodo nudili praktične informacije o tej službi, njenem pomenu in prednostih, ki jih taka izkušnja nudi. Kdor bi se srečanja rad udeležil, naj se javi po elektronski pošti na naslov mattia.vinzi@comune.trieste.it. Več informacij je na voljo na spletni strani europedirect.comune.trieste.it.

Projekti za enakost spolov

Na pobudo občinske komisije za enake možnosti bo **danes ob 16. uri** v dvorani Bobi Bazlen v palači Gopčević (Ul. Rossini 4) tekla beseda o načrtovanih projektih za enakost spolov.

Pomladni koncert

Združenje Goffredo de Banfield prireja **drevi ob 18.30** v mali družliki sv. Silvestra Pomladni koncert, ki ga bo oblikoval AristoTrio oziroma Mosé Andrich (klavir), Francesca Somma (violina) in Davide Forti (violončelo); na programu so skladbe Johannesa Brahmsa in Antonina Dvoraka. Vstop je prost - zbirali bodo prispevke za pomoč ne-samostojnim starejšim občanom.

Babica pripoveduje

SKD S. Škamperle prireja **danes ob 16. uri** in Stadionu 1. maj (Vrdeška cesta 7) pravljico urico z babico Anamarijo, na katero so vabljeni tako predšolski otroci kot osnovnošolci.

NUK - Razstava o »evropski pisateljici, slovenskega rodu in jezika« Breda Smolnikar, ena prvih sodno preganjenih pisateljic v Sloveniji

LJUBLJANA - V Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) je na ogled razstava ob 75-letnici pisateljice Brede Smolnikar: njene številne knjižne izdaje in gradivo iz osebnega arhiva, ki ga je pred kratkim podarila Rokopisni zbirki NUK. Ravnateljica te osrednje slovenske knjižne inštitucije Martina Rozman Salobir je na otvoritveni slovesnosti med drugim postavila vlogo in pomen ženskega lika v literarnih delih Brede Smolnikar. Slavnostna govornica dr. Spomenka Hribar pa je poudarila, da smo z njenimi literarnimi stvaritvami pridobili novo paradigmo ženskosti, ki je v nasprotju s tradicionalno Cankarjevo ženo in materjo postavljena na ta svet, predstavljena v vsej svoji ranljivosti in moči obenem, z vrlinami in napakami hkrati. »Breda Smolnikar je edinstvena in enkratna, je evropska pisateljica, slovenskega rodu in jezika,« je med drugim poudarila Spomenka Hribar.

Prevajalec Erwin Köstler je spregovoril o problematiki prevodov avtoričinih del v nemški jezik in podčrtal odlični sprejem njenih knjig na nemškem govornem področju. Slavnostni dogodek je sklenil (so)avtor razstave mag. Marjan Rupert, za glasbeno spremljavo pa so poskrbeli dijaki Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana ter gost Gal Gjurin.

Številnemu zbranemu občinstvu se je zahvalila in nekaj besed namenila tudi slavljenska, pisateljica Breda Smolnikar. V krajšem govoru je predstavila svojo življenjsko zgodbo in podčrtala mejnike, ki so jo posebej zaznamovali na poti njene literarne ustvarjanja. Breda Smolnikar se je slovenskim staršem rodila v Črni gori in se v rosnih otroških letih vrnila v Slovenijo. S pisanjem se je pričela ukvarjati v šestdesetih letih in svoje prve tri knjige (*Otroci, življenje teče dalje, Mali mozaik imen in Popki*) izdala pri Mladinski knjigi. V nadaljevanju so praktično vsa njena dela izhajala v samozaložbi. V osemdesetih letih je šte-

Pisateljica Breda Smolnikar (desno) in slavnostna govornica dr. Spomenka Hribar

ROŠA

vilne povesti in romane podpisovala pod psevdonimom Gospa. Domači javnosti je postala znana predvsem z romanom *Ko se tam gori olistajo breze* (1998), kateremu je sledil kafkovski sodni proces, nekaj tožnic je namreč v delu prepoznalo svoje pokojne starše, ki je bil svojevrsten precedens na slovenskih tleh in se je z oprostilno sodbo zaključil šele leta 2007. V prvi vrsti (tudi) zaradi omenjenega dela, predvsem pa zaradi njene vztrajne borbe s sodnimi mlini, lahko avtoričino literarno ustvarjanje označimo tudi kot neomajen boj za lastni umetniški izraz in svobodo pisanja, ki nikoli ne pristaja

na nobene, ne osebne ne uredniške in ne ideološke kompromise.

Na razstavi si je poleg zbranega knjižnega opusa, med katerim je predstavljeno tudi njeno zadnje, letos izdano delo z naslovom *Si dekle ali si žena*, mogoče ogledati tudi gradivo iz njenega osebnega arhiva, ki ga je podarila knjižnici, na primer sodno dokumentacijo, korespondenco, priprave na pisanje ... Razstava je na ogled do 3. maja, 21. aprila pa bo potekal tudi simpozij na temo literarnega ustvarjanja pisateljice Brede Smolnikar.

Robi Šabec

INTERVJU - Pevec Zdravko Čolić Občutek imam, da nisem Sarajeva nikoli zapustil

Zdravko Čolić je eden največjih jugoslovanskih pevcev, ki je v bivši Jugoslaviji zaslovel predvsem z pesmijo, ki jo je posvetil preminulemu jugoslovanskemu predsedniku Titu. Kasneje je izdal še nekaj hitov, ki jih je še vedno moč slišati na slovenskih radijskih postajah. Kariero je začel sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja in od tedaj posnel 14 studijskih albumov, zadnjega leta 2013 z naslovom *Vatra i barut*. S pevcem smo se pogovarjali tudi o koncertih: med drugim bo 15. aprila nastopil v dvorani Tabor v Mariboru.

Po rodu ste iz Sarajeva. Kako se spominjate vaše mladosti in odrasčanja v tem mestu?

Čeprav ne živim v Sarajevu, imam občutek, da ga nisem nikoli zapustil. Velikokrat se vračam, tam imam prijatelje in sorodstvo. Mesto me vežejo lepi in sveži spomini. Še vedno se spominjam prijateljev, odrasčanja in staršev. Če se navežem na glasbo, pa je to sprva igranje po parkih in začetki s skupino Ambasadorji, igranje v Zetri in na Koševu. Čeprav so me nekateri skušali ločiti od Sarajeva, tako kot mnoge druge, tega nisem dovolil.

Kateri pevci so vplivali na vašo kariero?

Zelo zanimivo je to, da sem imel vzore pri nekaterih narodnih pevcih, zlasti pri tistih, ki so peli sevda linke. Ti niso vplivali samo name, ampak tudi na druge, denimo na skupino Index, Dina Merlina ali Gorana Bregovića. Takrat se je precej poslušalo Radio Sara-

jevo, če pa si hotel ujeti kakšno tujo glasbo, si prekopil na Radio Luksemburg. Včasih sem po cele noči presenemaval glasbo, stihe itd. Na začetku sem igral kitaro, potem pa sem počasi začel peti, ker mi je to bolj ustrezalo. Name so zlasti vplivali Davorin Popović in Indexi, vendar ne kot pevci, pač pa kot institucija.

Kateri koncert vam je ostal najbolj v spominu?

To je koncert na Koševu, 7. septembra 1978, ki ga je prekinil dež. Koncert smo prekinili, ko se je začel drugi del, ko je pel Arsen Dedić. Gledalci pa denarja za karte niso dobili povrnjenega. To je bila slavna turneja *Putujući zemljotres* s plesalkami. Tedaj ni bilo predstavljlivo, da nekdo poje na stadionu.

Kje lažje požete, na stadionih, v dvorinah ali manjših prostorih?

Lažje v manjših prostorih, ker je bolj pristno, pa tudi sicer je zvok boljši. Če želiš imeti koncert pod nadzorom, je optimalna številka 4 tisoč do 5 tisoč ljudi. Vse ostalo je težje obvladovati. Imam idejo, da bi naredil koncert pred 300, 500 ali 700 ljudmi, torej malce bolj izbranim občinstvom (spominim se denimo Stingovega koncerta, če se ne motim v Firencah, ki je bil zelo intimen in je izpadel enkratno). Sam mislim, da bi to moral enkrat narediti v karieri.

Ste kdaj peli za politike ali posameznike, mogoče na porokah?

Temu se skušam izogniti. Pogosto

Zdravko Čolić med intervjujem

NINA PIRNAR

me kličejo, zadnjič so me poslovneži. Do nedavnega sem bil prisiljen peti za Reifeisen banko, ker sem imel z njimi pogodbo in sicer za 5 let. Štirikrat sem odpel za Tita in na to sem ponosen, kot vojak po tradicionalnem lovu na Brionih in enkrat po Titovi vrnitvi iz Rusije. To pa so seveda bili drugi časi.

Objavili ste več kot 14 studijskih albumov, kateri je vam osebno najljubši?

Mogoče albuma *Šta mi radiš* in *Zbog tebe*. Tedaj ni bilo teh programov na računalnikih. Sodelovali smo s Hansom Zimmerom, ki je bil takrat eden največjih strokovnjakov za filmsko glasbo. Album *Šta mi radiš* smo snemali v Londonu, ravno takrat, ko je prihajala v studio skupina Queen. To je bil studio Stevena Horna. Lepo je oditi v tujino, sploh ko greš snemati nov album. Veliko smo snemali tudi v Novem mestu, ki ima v tem delu Evrope najboljši studio. Snemati v Angliji je bila tradicija, čeprav to zdaj lahko počnete tudi drugod po Evropi.

V SPOMIN - Tomaž Pandur (1963-2016)

Zvest viziji

Tomaž Pandur je umrl med gledališko vajo v Skopju

TRST - Slovenski režiser Tomaž Pandur je bil vizionar, esteta, edinstveni režiser, ki je na odru udeleževal dimenzijo dna s predstavami, ki so postale kulturnega pomena. Odšel je nenadoma, nepričakovano in prerano včeraj, ko se je njegovo srce ustavilo na vaji predstave *Kralj Lear* v makedonskem Narodnem gledališču v Skopju. 53-letnega umetnika je zaznamovala zelo močna osebnost in edinstven umetniški pečat, s katerim se je kmalu uveljavil na mednarodni sceni s predstavami, ki jih je ustvaril za Mladinsko gledališče, za SNG Maribor, kjer je bil več let umetniški vodja (med najbolj emblematičnimi uprizoritvami velja omeniti vsaj *Šeherezado* in *Božansko komedijo*), s samostojnimi produkcijami gledališča PandurTheaters, ki ga je ustanovil s sestro Livio v imenu ideala nadnarodnega gledališča, z mnogimi uspehi na španskih odrih, potem ko je Madrid postal njegov drugi dom. Med zadnjimi uprizoritvami, ki jih je podpisal, je *Faust* ljubljanske Drame doživel velik uspeh tudi na južnoameriških festivalih.

V Furlaniji Julijski krajini so njegove

predstave gostovale tudi v okviru programa čedajskega Mittelfesta, gledalcem Slovenskega stalnega gledališča pa se je vtisnilo v spomin njegovo gostovanje s predstavo *Tesla Electric Company*.

S Pandurjem sta med drugimi sodelovala tudi sedanjí umetniški vodja Slovenskega stalnega gledališča Eduard Miller in režiser Paolo Magelli, ki je v teh dneh v Trstu s predstavo *Zahodni privez* (v Kulturnem domu bo na ogled od danes do petka) in se ga v osebnem imenu, a tudi v imenu celotnega ansambla predstave gledališča Metastasia iz Prata in s prijatelji Slovenskega stalnega gledališča spominja s temi besedami: »Neverjetna izguba je prizadela evropsko gledališče in na poseben način slovensko gledališče. Tomaž Pandur je bil eden od najpomembnejših akterjev našega gledališkega življenja. Umrl je na sceni, kot bi morali verjetno umreti vsi umetniki. S to mislijo ne bomo tolažili bolečine njegove družine in številnih evropskih prijateljev gledališča, vendar čutimo ob taki priložnosti dolžnost, da izrazimo svojo neskončno žalost.«

Režiser Tomaž Pandur je veljal za gledališkega samohodca, ki se je uspel s svojim režijskim konceptom prebiti tudi na tuje odre. Kritiki so imeli o njegovih predstavah vselej deljena mnenja, a kljub vsemu je Pandur kot režiser ostal zvest svoji viziji teatra.

Pandur se je rodil leta 1963 v Mariboru. Že kot dijak Prve gimnazije je ustanovil svojo gledališko skupino Tespisov voz - Novo slovensko gledališče in z uprizoritvami opozoril nase slovensko in jugoslovansko gledališko javnost. Leta 1988 je na ljubljanski AGRFT diplomiral iz režije, leto kasneje je mednarodno odmevala njegova uprizoritev *Šeherezade* Iva Svetine v Slovenskem mladinskem gledališču v Ljubljani. Istega leta je postal umetniški vodja Drame SNG Maribor, ki jo je vodil do leta 1996. Med njegovimi velikimi odrskimi projekti so bili Goethejev *Faust*, Shakespearov *Hamlet*, Dantejeva *Božanska komedija* in drugi. Po krajšem umiku je nato začel režirati v tujini - New Yorku, Nemčiji in Španiji, in v svojem gledališču PandurTheaters, ki ga vodi njegova sestra, dramaturginja Livija Pandur. Med njegovimi zadnjimi projekti sta bila dramski dip-tih po Shakespearovem *Rihardu III.* in *Rihardu II.* v ljubljanski Drami leta 2014 ter dramska pesnitev Johanna Wolfgang Goetheja o človeku, ki je prodal svojo dušo hudiču, ki jo je ponovno uprizoril po 25 letih. Najprej leta 2014 v Madridu, nato so *Fausta* premierno videli obiskovalci lanskega ljubljanskega poletnega festivala. Ljubljanska Drama, v koprodukciji katere je nastala slovenska uprizoritev, je z njim nedavno požela veliko zanimanje na gledališkem festivalu v Bogoti.

Tomaž Pandur je bil izredno plodovit ustvarjalec. Njegove režije so temeljile na priredbah dramskih klasik, h katerim je pristopal na izrazito samosvoji način. Za svoje delo je prejel več slovenskih in mednarodnih nagrad. Med slovenskimi sta bili dve Borštnikovi nagradi ter leta 1991 nagrada Prešernovega sklada.

Tomo Ravbar

14.–28. april 2016

OBIŠČITE **NOVO**
SPLETNO STRAN
WWW.QLANDIA.SI

QL NAKUPOVALNI MEDENI TEDNI

POVRNEMO
ZA **4200 €**
RAČUNOV

MEDENA
UČNA POT

VELIKI
MEDENI
POPUSTI

MEDENA
TRŽNICA
22. 4.

DOBRODELNI
PROJEKT

GORIŠKA - V industrijskem sektorju in gradbeništvu prvi znaki okrevanja

Več zaposlitev kot odpustov, mladi in ženske težje do dela

Deželna odbornica Loredana Panariti (prva z leve) na včerajšnji predstavitvi podatkov o položaju gospodarstva in trga dela v goriški pokrajini

BUMBACA

V gospodarstvu iz goriške pokrajine se kažejo prvi znaki okrevanja, čeprav se od gospodarske krize na žalost še vedno nismo povsem poslovili; saldo med zaposlitvami in odpusti je bil lani pozitiven prvič po sedmih letih. Od leta 2009 do vključno leta 2014 je bilo v goriški pokrajini na letni ravni več odpuščenih delavcev kot na novo zaposlenih, lani se je razmerje končno obrnilo. Na Goriškem so lani zaposlili 27.440 ljudi, medtem ko jih je bilo odpuščenih 26.555. Seveda se visoko število odpuščenih delavcev v vseh zadnjih letih še vedno pozna na stopnji brezposelnosti, ki je 8,7-odstotna. Največ težav pri iskanju zaposlitve imajo mladi in ženske, zato jim deželna uprava namenja posebno pozornost.

Deželna odbornica Loredana Panariti je včeraj v Gorici skupaj s predstavnikom deželne agencije za delo Marcom Cantalupijem postregla s podatki o položaju gospodarstva in trga dela na Goriškem. Po njunih besedah je brez dela zelo veliko mladih od 15. do 24. leta; v tem starostnem obdobju je v Goriški pokrajini brezposelnost 32,9 odstotna, kar je največ v deželi - povprečje v Furlaniji Julijski krajini je 28,7 odstotka. »Če analiziramo podatke za mlade od 15. do 29. leta starosti, smo na boljšem. Brezposelnost je v tem primeru 22,8-odstotna,« pravi Panariti, vendar opozarja, da so projektom za

zaposlovanje mladih namenili 2,2 milijona evrov. »V prihodnje bomo posvetili posebno pozornost tudi ženskam, ki imajo še vedno kar nekaj težav pri iskanju zaposlitve,« poudarja Panariti, po kateri se je po krizi goriško gospodarstvo zelo spremenilo. Povečuje se povpraševanje po kvalificirani delovni sili, zaradi česar si bodo v deželni agenciji za delo še naprej prizadevali, da bodo postavljali v stik delo-

Narašča povpraševanje po kvalificirani delovni sili, na novo zaposleni so v lanskem letu podpisali večinoma terminske pogodbe

dajalce in izobraževalne ustanove.

V goriški pokrajini je bilo ob koncu lanskega leta zaposlenih 55.215 ljudi. Zaposlitvena raven se v primerjavi z letom 2014, ko je bilo zaposlenih 55.274, ni bistveno spremenila. Če pogledamo na podatke po starostnih kategorijah in spolu, pa bomo opazili precejšnje razlike. Stopnja zaposlenih med moškimi se je zvišala za 1,2 odstotka, med ženskami pa je upadla za 0,2 odstotka. Lani je število na novo zaposlenih moških v primerjavi z letom 2014 naraslo za 27,9 odstotka, medtem ko je med ženskami

upadlo za 8 odstotkov. Na novo zaposleni so ne glede na spol v veliki večini podpisali pogodbo za določen čas. Lani so jih našli kar 1130 več kot leta 2014 (+361 odstotkov); porast beležijo tudi v vajeništvu (+60 odstotkov). Višje število na novo zaposlenih moških je vezano na izboljšanje razmer v industriji in gradbeništvu, kjer se kažejo prvi znaki okrevanja po večletni krizi. V industrijskem sektorju se je lani na novo zaposlilo 747 ljudi - v glavnem moških, v gradbeništvu je bilo novih zaposlitev 332 - tudi v tem primeru v glavnem moških. Kar se tiče novih zaposlitev za nedoločen čas, ravno tako prednjačita industrija (904 zaposlitve, +169 odstotkov glede na leto 2014) in gradbeništvo (318 zaposlitev, +100 odstotkov). Iz analize po starostnih kategorijah izhaja, da je lani dobilo zaposlitev več starejših delavcev kot mladih. Med mladimi od 15. do 29. leta je število novih zaposlitev naraslo za 17 odstotkov, v kategoriji od 30. do 54. leta je bil porast 9,4-odstoten, medtem ko je med delavci nad 55. letom starosti število na novo zaposlenih naraslo za 34,6 odstotka.

Kljub nekaterim znakom okrevanja je še vedno zaskrbljujoča visoka umrljivost podjetij iz goriške pokrajine. Lani je prenehalo z dejavnostjo 110 podjetij, med njimi jih je bilo 46 iz trgovskega sektorja.

Danjel Radetič

GORICA - Selijo proizvodnjo gumijev La Giulia s petnajstimi presežnimi delavci

Goriška tovarna La Giulia

BUMBACA

V goriški tovarni bombonov La Giulia zapirajo oddelek, v katerem proizvajajo žvečilne gumije. Ogroženih je petnajst delovnih mest različnih profilov - od vodje oddelka in delavcev v proizvodnji do vzdrževalca in uradnika v telefonski centrali -, skupno ima tovarna 96 zaposlenih.

Enotno sindikalno predstavništvo, ki so mu odločitev sporočili 30. marca, je zaradi napovedi vodstva podjetja izredno zaskrbljeno. »Odločili so se, da bodo v druge tovarne preselili proizvodnjo žvečilnih gumijev, ne da bi je primerno nadomestili. Tovarna poteza kaže na zmanjšano pozornost skupine Perfetti do goriškega obrata,« ugotavljajo sindikalni predstavniki delavcev, ki so se na sindikalnem zborovanju zbrali v ponedeljek. Sindikalisti poudarjajo, da je za »presežne« delavce krivo edino vodstvo podjetja, ki se s ciljem reorga-

nizacije tovarne loteva krčenja zaposlenih. »Podjetje La Giulia mora pripraviti resen industrijski načrt, v katerem morajo biti predvidene naložbe za posodobitev strojev, kar bi zagotovilo večjo proizvodnjo,« poudarjajo sindikalisti. Delavci so prepričani, da je sedanji industrijski načrt neprimeren, ker temelji edino na krčenju števila zaposlenih; zaradi tega zahtevajo takojšen sklic omizja, ob katerem bi sprejeli ukrepe, da bi ublažili stisko delavcev, ki so se znašli na prepihu. Sindikalisti kličejo na pomoč deželne in krajevne uprave.

Tovarno La Giulia v Ulici Fermi, na robu Štandreža, so ustanovili leta 1958. Leta 1977 jo je odkupila ameriška družba Gillette, nakar je leta 1991 lastnica tovarne postala skupina Perfetti Van Melle. Goriška tovarna zaposluje predvsem ženske, ki predstavljajo večino uslužbencev.

RONKE - Ob pokopališču

Vlomili v cvetličarno

Ukradli so le nekaj bankovcev, veliko večja je gmotna škoda na stranskih vratih

Pod krinko noči so vlomili v cvetličarno, iz blagajne ukradli nekaj bankovcev, zbežali neznano kam in za sabo pustili precejšnjo gmotno škodo.

Neznani tatovi so v cvetličarno ob ronškem pokopališču vlomili še pred veliko nočjo, vendar je vest o njihovem tatinskem pohodu pricurljala v javnost šele sedaj. V trgovino so vstopili skozi stranska vrata, na katerih so razbili steklo. Takoj zatem so se odpravili do blagajne, iz katere so pobrali nekaj bankovcev, medtem ko so drobiž pustili na svojem mestu. Potem ko so izstopili iz cvetličarne, so šli še do čolna, ki je čez zimo na suhem za trgovino. Zlikovci na njem niso našli ničesar dragocenega, morda zato so poškodovali del opreme. Vse skupaj je trajalo le nekaj minut. Ko so vlomili v trgovino, se je sprožil alarm. Na kraj so kmalu zatem prišli lastnica in karabinjerji, vendar tatov oz. tatu ni bilo več na spregled.

Sledi vlomilkega pohoda

BONAVENTURA

GORICA - Opozicija proti upravi

Glede zbiranja odpadkov premalo transparentnosti

Občinski upravi očitajo, da je glede zbiranja odpadkov premalo transparentnosti. Med ponedeljkovim zasedanjem občinskega sveta so z glasovi večine potrdili nove tarife davka Tari, ki se bodo po besedah občinskih upraviteljev znižale za 2,26 odstotka; za nekatere kategorije uporabnikov - za številne družine in hotele - bo znižanje presežilo 4 odstotke. Obljubam občinske uprave ne verjamejo opozicijski občinski svetniki. Po njihovih besedah poslovanje podjetja ISA ni dovolj transparentno, podatki, ki jih dajejo v javnost, so pogosto zelo splošni; ne razume se, kolikšen je dejanski strošek zbiranja odpadkov. Proti odobritvi novih

tarif so glasovali Stefano Abrami, Walter Bandelj, Livio Bianchini, Michele Bressan, Oliviero Furlan, Marilka Koršič, David Peterin, Michele Prignano, Marco Rota, Emanuele Traini in Rosa Tucci.

V nadaljevanju ponedeljkovega zasedanja se je začela razprava o občinskem proračunu. Predstavil ga je odbornik Guido Pettarin; zatem je Alesio Zorzenon (Popolo di Gorizia) predlagal nadaljevanje seje do odobritve proračuna, vendar je večina svetnikov njegov predlog zavrnila. Zaradi tega se je zasedanje občinskega sveta nadaljevalo sinoči, kot je bilo sicer že prej dogovorjeno.

VRH - Daničin pohod kraških dobrot

Prvič jih je bilo 600, nato 700, letos pa 1100!

Na prvi izvedbi pred tremi leti je bilo pohodnikov 600, lani so jih našteali 700, letos so presegli 1100 vpisanih. V nedeljo je vrhovsko kulturno društvo Danica organiziralo tretji pohod kraških dobrot, ki je po odmevnosti presegel krajevni okvir. Na Vrh so prišli obiskovalci z Goriškega, Tržaškega in iz bolj oddaljenih krajev dežele; več je bilo tudi obiskovalcev iz Slovenije, nekateri med njimi so prišli z avtomodom - zlasti iz Kranja in Ljubljane. Z njimi vzdržuje stike domačin Milan Devetak, ki je tudi sam ljubitelj avtodomarskega turizma. Približno trideset avtodomarjev je na Vrh prišlo že v soboto, ki so jih društveni delavci porazdelili po vsej vasi. Nedeljski pohod se je pričel ob 8.30, udeleženci so se na pot lahko odpravili do desete ure. Trasa je bila speljana po okolici Vrha do Martinščine, vpisnina je znašala dvanajst evrov - šest za otroke; pohodniki so lahko prehodili 11-kilometrov dolgo traso, na voljo so imeli tudi dve bližnjici, ki sta pot skrajšali za približno dva kilometra. Društvo Danica je preko telefona in elektronske pošte zbralo preko sedemsto vpisov, zaradi česar so že vnaprej vedeli, da bo pohod izredno množičen. To so seveda morali upoštevati tudi vsi kmetje, vinogradniki, pridelovalci sirov, medu in drugih dobrot, ki so svoje stojnice postavili ob trasi. Skupno so pohodniki obiskali približno dvajset enogastronomskih postojank, ki so glavna značilnost vrhovskega pohoda, saj predstavljajo zanimivo popestritev med

Harmonikar (levo) in pohodniki (zgoraj)

Pohodniki so postali tudi v kleti vinarskega podjetja Rubijski grad, na kmetiji Sare Devetak, v Lokandi Devetak, v Martinščini pa v gostinskem lokalu Al Poeta. Poleg harmonikarjev so bili po trasi razpršeni tudi člani dveh skupin ljubiteljev zgodovine v starih vojaških uniformah iz prve svetovne vojne.

Pohod se je zaključil na dvorišču vrhovskega centra Danica, kjer so udeležencem postregli s »paštašuto«; za veselo vzdušje prisotnih so poskrbeli Kraški muzikanti, tako da je imel zaključek pohoda pečat ljudskega praznika. Mnogi so tudi izkoristili priložnost za obisk razstave o prvi svetovni vojni, ki jo je pripravila Branka Sulli in je na ogled v tamkajšnji dvorani.

Društvo Danica je pohod izpeljalo s prispevkom goriške pokrajine in številnih pokroviteljev; pri njegovi izvedbi je sodelovalo 45 domačinov, ki se jim društvo zahvaljuje. K uspehu prireditve je nedvomno prispevala kombinacija pohoda in pokušine domačih dobrot, ki jih ljudje vse bolj cenijo.

hojo po kraški gmajni in gozdu. Ob vsaki stojnici je bilo poskrbljeno tudi za glasbo; igralo je kakih dvajset harmonikarjev, osem jih je prišlo iz Benečije. Na Debeli griži sta pohodnike pričakala raziskovalca prve svetovne vojne Mitja Juren in Marco Mantini, v spremstvu in ob razlagi katerih si je bilo mogoče ogledati tamkajšnje kaverne. Možen je bil tudi ogled bunkerja na Škofniku, ki je bil zgrajen po drugi svetovni vojni.

ZAGRAJ - Postir V kamnolomu odlagali asfalt in izkopni material

V nekdanjem kamnolomu Postir pri Zagreju so si uredili divje odlagališče, vendar so jih odkrili karabinjerji iz videmskega okoljskega oddelka Noe. Dve podjetji iz videmske pokrajine sta izkoriščali nekdanji kamnolom pri Zagreju za odlaganje izkopnega materiala, ki je prihajal z raznih gradbišč iz goriške pokrajine, poleg tega pa še starega asfalta, ki so ga odstranjevali z dotrajanih cestišč. Karabinjerji iz Vidma so preiskavo vodili v sodelovanju s kolegi iz Gradišča in z goriškim javnim tožilstvom. Ugotovili so, da sta videmski podjetji v nekdanji kamnolom pripeljali približno 3000 kubičnih metrov izkopnega materiala in starega asfalta; vse skupaj so zatem pokrili z zemljo, tako da nihče ne bi opazil njihovega početja. Karabinjerji so razkrinkali njihovo početje s preverjanjem rzihno dokumentov, iz katerih ni bilo jasno, kam je končal izkopni material.

Karabinjerji so ugotovili, da so za nezakonito početje odgovorni tako lastniki kot nekateri zaposleni dveh podjetij iz videmske pokrajine. Zaposlene enega izmed dveh podjetij bodo ovadili tudi zaradi kraje gramoza, ki so ga nezakonito odpeljali iz kamnoloma Postir. Pred sodnikom se bodo morali zagovarjati tudi zaposleni v pristojnih uradih zagrejske občine, ki niso izvajali potrebnega nadzora; nekdanji kamnolom je namreč v lasti zagrejske občine.

Ena izmed stojnic z domačimi dobrotami

FOTO S.F.

GORICA - Planinsko društvo

Kekčeva pot vodila na Kucelj

Slovensko planinsko društvo iz Gorice je v nedeljo uspešno izvedlo drugi letošnji izlet v planine iz niza pohodov za otroke in njihove družine Kekčeva pot. Tokrat so se odpravili na Trnovsko planoto.

Mali pohodniki in njihovi starši oz. prijatelji - skupno je bilo 43 udeležencev - so se v jutranjem času najprej pripeljali do vasi Predmeja nad Lokavcem pri Ajdovščini, od koder so začeli hojo proti koči Antona Bavčerja na Čavnu (1242 metrov). Hodili so v glavnem po gozdnih, skrbno izpeljanih stezah, v zadnjem delu poti pa tudi po asfaltni oz. makadamski cesti. Po postanku pri gostoljubni koči, kjer so se otroci pozabavali na bliž-

Pohodniki med postankom pri koči Antona Bavčerja na Čavnu

FOTO F.K.

nji jasi, so pot, ki je ponekod tudi nekoliko zahtevna, nadaljevali do Kuclja (1237 metrov), najbolj razglednega travnatega vrha Čavna z zanimivim botaničnim bogastvom in enkratnim razgledom na Vipavsko dolino, Kras, Jadransko morje in Furlansko nižino.

Pohodnike so domala ves dan

spremljali topli sončni žarki, ki se jim je na vrhu Kuclja pridružil svež vetriček. Med vračanjem v dolino pa jih je na zadnjem delu poti presenetil rahel dež, ki nikakor ni skalil dobre volje in navdušenja zaradi lepega dneva v stiku z naravo ter v družbi sovrstnikov in prijateljev. Tudi tokrat zaslužijo posebno pohvalo ravno

UMOR GIULIA REGENIJA Kolesarji in mirovniki bodo na kolesih zahtevali resnico

Ljubitelji kolesarjenja iz združenja BisiachInBici in mirovniki iz organizacije Tenda per la Pace e i Diritti bodo skupaj zahtevali resnico v zvezi z umorom mladega raziskovalca Giulia Regenija, ki so ga februarja umorili v Egiptu. V soboto, 16. aprila, bodo priredili kolesarski shod, ki se bo zaključil v Fiumicellu, Giuliove rodne kraje, kamor se bodo odpravili iz raznih krajev. Udeleženci se bodo zbrali ob 14.30 na Trgu Republike Trziču, ob 15.30 v Ronkah, Štarancanu in San Pieru, ob 16. uri v Turjaku in zatem še v Škocjanu, Pierisu, Medei, Gradišču in Vilešu. Okrog 16.30 bodo prikolesarili v kraj Papariano, od koder se bodo vsi skupaj odpravili v Fiumicello, kjer bo ob 17.30 glasbeni nastop. Ob 20.30 bo recital. Kdor bi se rad pridružil kolesarjem, jim lahko piše na naslov elektronske pošte pedalatapergiolio@gmail.com.

FOTO S.F.

DOBERDOB - Mažoretke društva Kras

Že srebrne

V Lignanu nastopile na prvenstvu v twirling plesu

Nagrajena ekipa s tehnično vodjo Magdo Prinčič

FOTO R.F.

V nedeljo je v Lignanu potekal del državnega prvenstva v twirling plesu mažoretk. Med dvanajstimi skupinami, ki so nastopile v raznih kategorijah, so mažoretke iz Doberdoba osvojile srebro v skupinskih koreografijah. Gre za izjemen uspeh kraških deklet, ki so za sabo pustila ekipe z večletnim delovanjem in izkušnjami. Za Doberdobke je bil to prvi tovrsten nastop, ki pa so ga odlično opravile, za kar jih je številna publika v športni hali nagradila s ploskanjem.

Mentorici Tjaša Pišot in Nina Godnič, ki prihajata iz pobratene Prvačine, sta bili nad dekleti ponosni, tako tudi njihovi starši. Po razglasitvi rezultatov so kar »deževala« SMS sporočila s čestitkami sovaščanov in prijateljev. Nihče ni namreč pričakoval, da bodo mažoretke društva Kras dosegle takšen rezultat. Trema zaradi tekmovanja so premagale in presenetile so z usklajenim nastopom v

res zahtevni koreografiji, ki sta jo zanje pripravili mentorici.

Veselse ob uspehu se je nadaljevalo tudi na družabnem srečanju v piceriji, kjer so dekleta vzbujala zanimanje med ostalimi gosti. Spraševali so se, v katerem jeziku govorijo in kaj pomeni napis na trenirkah: Mažoretna twirling skupina Kras - Doberdob. »So Nemke, Čehinje ali Poljakinje?« so ugibali.

Magda Prinčič, tehnična vodja skupine, je po koncu tekmovanja v Lignanu povedala, da tudi sama ni verjela, da bo v tako kratkem času ekipa dosegla takšne uspehe. Zahvalila se je vsem, ki so podprli ustanovitev mažoretna skupine v Doberdobu. Izrazila je tudi prepričanje, da bodo z vztrajnostjo in požrtvovalnostjo prišli še boljši rezultati. Nov izizv čaka dekleta 4. julija v Samoboru pri Zagrebu, kjer se bodo udeležila državnega prvenstva Hrvaške. (vip)

VIPAVSKA DOLINA - Stavka v Agroindu

Dogovora še ni, pristop resnejši

Stavkovni odbor v vipavskem Agroindu se je včeraj znova sestel s predstavniki lastnikov družbe. Po novem se delavci Agroinda pogovarjajo s strokovnjakom za krizni menedžment Olegom Medvedjemom, ki je v imenu skupine Demis Group konec prejšnjega tedna prišel v Vipavo. Dmitro Leščenko naj bi bil predsednik uprave Agroinda le še na papirju.

»Bistveno bližje dogovoru nismo,« je včeraj po sestanku stavkovnega odbora s predstavniki lastnikov Agroinda povedal Bojan Kramar, sekretar območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov Slovenije Primorska in Notranjska. »Iz tega, kar se dogaja od četrtega, pa lahko rečem, da gre za veliko bolj resen pristop z njihove strani za rešitev problemov. Razlika je opazna v primerjavi s tem, kar je prej počel Leščenko. Da bi bil pa lahko hitro dosežen neki dogovor - tako blizu pa še nismo. Razkorak v denarju, ki bi ga bili sposobni zagotoviti, je še prevelik,« poudarja Kramar in dodaja, da blokade transakcijskih računov podjetja še ne omogočajo uresničitve takojšnjega plačila razlike decembrske in celotne januarске plače 47 zaposlenim v Agroindu. »S tistimi, ki so blokade povzročili, vseh dogovorov še nimajo sklenjenih. Kot nam je bilo danes povedano, so še najbližje dogovoru s Finančno upravo, s Komunalo pa zadeva še ni premaknjena z mrtve točke. Dokler imajo blokiran račun, ni možnosti, da bi bilo delavcem karkoli izplačano. Do takrat stavka poteka dalje. Ponovno smo dogovorjeni za srečanje z njimi v ponedeljek jutraj,« je povedal Kramar. Po njegovih besedah Medvedjev včeraj ni komentiral predloga stečaja, ki so ga pred dvema tednoma vložili zaposleni. »Računajo pa s tem, da bomo, če bo dosežen kakovosten dogovor, od predloga za stečaj odstopili,« pojasnjuje Kramar. Petkove zahteve delavcev, da bi do tega ponedeljka bila delavcem izplačana razlika decembrske plače in v petek, ki prihaja, še celotna januarska, se niso uresničile. Če bi se to uresničilo, so se bili delavci pripravljeni nadalje pogajati glede izplačila ostalih plač. »V takih pogojih bi verjetno odstopili od predloga za stečaj,« je dejal Kramar.

O razmerah v Agroindu so se v ponedeljek pogovarjali tudi župani občin Ajdovščina, Vipava, Renče-Vogrsko, Miren-Kostanjevica, Sempeter-Vrtojba in podžupan novogoriške mestne občine. V skupni izjavi za javnost so zatrdili, da nikakor ne morejo pristati, »da izgine še eden zadnjih paradnih konjev vipavskega gospodarstva, ki je, kot vse kaže, postal žrtev špekulantov. Stečaj Agroinda je dejstvo, kar pa še ne pomeni, da je vse izgubljeno, seveda če bodo ustrezne ustanove primerno ukrepale«. Opozarjajo, da je na kocki 47 delovnih mest v Agroindu, več kot sto delovnih mest je ogroženih še pri podjetnikih, ki so z Agroindom neposredno poslovno povezani, negotova pa je tudi možnost najmanj 400 vinogradnikov, ki tradicionalno oddajajo grozdje v vipavsko klet. »In seveda je neznana usoda 3.000 ton grozdja letnika 2016, ki lahko ostane na trzih,« opozarjajo župani.

Župani bi po Kramarjevem mnenju lahko poleg načelne podpore bili zelo konkretni pri reševanju aktualne težave: »Blokada, ki jo je povzročila Komunala, je konkretno vprašanje, katerega rešitev je v njihovi domeni. Tukaj bi bila lahko njihova konkretna pomoč. Pa tudi v primeru stečaja so oni lahko faktor, ki pomaga premakniti vse skupaj v pozitivno smer, da se vinarska in vinogradniška tradicija v tem okolju ne zatolče za vse večne čase.« Kje pri slednjem vidi Kramar možno pomoč županov? »Nepovezani pridelovalci grozdja in vina težko konkurirajo tako na domačem kot na tujem trgu. Tukaj je ključna povezovalna vloga za druge in lokalne politike.«

Katja Munih

Vipavski Agroind

Voznica v cisterno

Med vožnjo po hitri cesti pred viaduktom Selo je v ponedeljek 33-letnemu vozniku osebnega avtomobila z lahkega polpriklpnika na vozišču padla plastična 1.000-litrna cisterna. Vanjo se je zaletela 23-letna voznica. Njen avtomobil je bil poškodovan, cisterna pa uničena. (km)

Zaletel in odpeljal

Novogoriška policija išče povzročitelja oz. očividce nesreče, ki se je pripetila v nedeljo ob 16.10 v Solkanu. Ko se je 60-letni voznik Hyundai zaustavil pred prehodom za pešce na Cesti IX. korpusa, se je v zadnji del njegovega avta zaletel neznani voznik osebnega vozila, ki pa je po prometni nesreči odpeljal, ne da bi se zaustavil in oškodovancu nudil podatke. (km)

NOVA GORICA - Mednarodno primerjanje

Univerza znova med najboljšimi

Globalno ocenjevanje univerz *U-Multirank* novogoriško univerzo, tako kot že lani, umešča med univerze z nadpovprečnimi rezultati. Posebej je bila prepoznana njena odličnost na področju raziskav, mednarodne usmerjenosti in regionalne vpetosti. Dobre rezultate izkazuje tudi na področju učenja in poučevanja.

»Primerjava rezultatov Univerze v Novi Gorici z ocenami *U-Multiranking 2016* ostalih univerz v širši regiji izven meja Slovenije, pokaže, da je naša univerza daleč najboljša univerza po večini kazalcev ocenjevanja. Prekaša ne samo vse ostale slovenske univerze, ampak tudi starejše in večje univerze v naši sosesčini: v Gradcu, Trstu, Padovi, Zagrebu. Po kazalcih raziskovalne odličnosti in internacionalizacije se uvršča v sam vrh elitnih evropskih in svetovnih univerz,« sporočajo iz Nove Gorice.

Znanstvena odličnost Univerze v Novi Gorici je bila izpostavljena tudi v poročilu Evropske komisije o znanstveni produkciji evropskih univerz v obdobju 2007-2011. Poročilo ugotavlja, da se po

kriterijih znanstvene odličnosti in po znanstvenem vplivu svojih znanstvenih objav uvršča med pet najboljših evropskih univerz skupaj z Univerzo v Oxfordu, Politehniko v švicarski Lozani in Univerzo v Zürichu ter Univerzo v Cambridgeu.

U-Multirank je primerjalna lestvica univerz, ki so jo razvili v Evropski uniji s finančno podporo Evropske komisije. Namenjena je mednarodni primerjavi univerz s celega sveta. V letošnjem letu je bilo v ocenjevanje vključenih preko 1.300 univerz iz 90 držav. *U-Multirank* univerze primerja na petih področjih: poučevanje, raziskave, mednarodna usmerjenost, regionalna vpetost in prenos znanja. Za razliko od ostalih lestvic, ki univerze razvrščajo v enotno lestvico »prvih 100 univerz« na podlagi enotne številske ocene, sestavljene iz različno uteženih parametrov, *U-Multirank* podaja celovito sliko prednosti in slabosti posameznih univerz, ki različnim uporabnikom, posebej študentom, povedo o univerzi tisto, kar je zanje posebej pomembno, ko se odločajo o izbiri univerze za svoj študij. (km)

TRŽIČ - Volivci bodo odločali o vrtinah V nedeljo bo referendum, volišča na novih lokacijah

Za oddajo glasu je treba imeti veljavno volilno izkaznico

V nedeljo, 17. aprila, bo referendum o vrtinah. Na njem bodo državljani odločali, ali naj se odpravi ali pa ne lanski odlok Renzijeve vlade, ki je dotlej časovno omejene (vendar obnovljive) koncesije za črpanje nafte in plina v priobalnem morskem pasu spremenila v časovno neomejene, do dokončnega izčrpanja najdišč pod morskim dnem.

Iz tržiške občine pozivajo občane, naj preverijo, na katerem volišču naj oddajo svoj glas. Leta 2011 so namreč zamenjali nekaj sedežev volišč; občani lahko preverijo, katero je njihovo volišče, v občinskem volilnem uradu, v katerem odgovarjajo na telefon s številko 0481-

494525.

Volivci, ki se nameravajo udeležiti glasovanja ne le v Trziču, vendar tudi v vseh ostalih občinah, morajo imeti veljavno volilno izkaznico. Kdor je nimajo, ker jo je izgubil, lahko zaprosi za novo v volilnem uradu; če je bila izkaznica ukradena, je treba priložiti prijavo kraje. V Trziču je volilni urad odprt ob ponedeljkih, torkih, četrtnih in petkih med 9. in 12. uro, ob ponedeljkih tudi med 15.30 in 18. uro, ob sredah pa med 9. in 13. uro. Pred volitvami oz. referendumi je volilni urad odprt tudi na dan petka in sobote med 9. in 18. uro, na dan nedelje pa med 7. in 23. uro.

GORICA - Pričevanje Pierluigija Di Piazze

Od dezerterstva do oporečništva

Velja se upreti terorizmu ali se vesti oporečniško?

Di Piazza (z leve), Bellavite in Komel v Kulturnem domu

FOTO K.D.

Kulturni dom v Gorici je v začetku prejšnjega tedna gostil Pierluigija Di Piazze, moralno premočrno osebnost, ustanovitelja in organizatorja Centra Balducci v Zuglianu v videmski pokrajini, ki je postalo zavetišče za desetine oseb v težavah. V okviru projekta *Bunker 1915-1918* in v sodelovanju z goriškim Forumom je duhovnik Di Piazza okrog tridesetim udeležencem spregovoril o pojavi dezerterstva oziroma odklanjanju vojne in vojnega hujskstva ne le med prvo svetovno vojno, temveč tudi v sedanjem času.

Večer je v imenu nosilca projekta uvedel Igor Komel, nadaljeval pa je predstavnik Foruma Andrea Bellavite, ki je prisotne takoj pretresel z nekaj podatki o vojnem dogajanju na Sabotinu, Škabrijelu in Skalnici - Sveti gori. Kakšna Velika vojna ne-ki? Tam je bilo razmesarjenih na tisoče vojakov, zmrzovali so v snegu in burji, umirali pa so tudi zaradi okužb, ki so jih širile podgane, s katerimi so delili strelske jarke, zasilne strehe in zavetišča v kavernah. Tja gor naj bi prešerno zahajali turisti? Forum je s sodelavci priredil 25-kilometrski pohod na vrhove treh omenjenih hribov zaradi spomina na trpljenje in ječanje, na žrtve med civilnim prebivalstvom, ne pa zaradi proslavljanja osvajaalne vojne. Zaradi spomina na tiste, ki so se ob protislovju med poslušnostjo in uporom odločili za tedaj pregrešno dezerterstvo.

Glavni gost se v svojem posegu ni usmeril v nizanje statistik, razen podatka, da je bilo po tragični vojni okrog 870.000 sodnih postopkov proti vojakom, ki niso hoteli sodelovati pri klanju. Približno 400.000 so jih obsodili. O 10.000 vojakih, ki so se namenoma pobabili, ne piše nikjer v šolskih učbenikih. Sicer pa se je gost takoj za tem retorično vprašal, kaj se dogaja v sedanjem času: kolone ubežnikov vključno z otroki se zaradi umikanja pred vojno, pred kontejnerji z eksplozivom in železjem, ki jih trosijo z neba, in pred bedo znajde pred žičnimi kolutami, pendreki in policisti na konjih z neprikrito obtožbo, naj bi se mar doma spopadli s teroristi in izurjenimi specialci ...

Kako je mogoče, da so množice civilistov v preteklosti postale napadalne, zagrizene, popadljive in zagovornice prelijanja krvi? Vojni hujskaci zabrenkajo na strune nacionalizma, veroizpovedi, potrebe po novih ozemljih, naravnih virih, starih a zimzelenih zamerah. Ljudje postanejo sredpoložljivi do vojne s pomočjo javnih sredstev obeščanja, kar pa ni neposredna krivda časnikaarjev, temveč načrtovalcev vojnih posegov; množice so nagnjene k pasivni drži in vrhovi raznih veroizpovedi bla-

goslavlajo orožje ter preklinjajo »druge«.

Spomeniki o prvi svetovni vojni sporočajo vse nekaj drugega kot pa težnjo po miru. Na kostnicah navadnih vojakov bremo napise »presente«, kot če bi bili tudi zdaj pripravljeni jurišati na nasprotnika, če bi jim generali to ukazali! Visoki častniki so nonšalantno pošiljali na stotine vojakov skozi bodočo žico pred mitraljeze in hkrati se javljali k spovedi, da so jih kurati razbremenili vsakršne krivde. Bog morda omogoča avtoritarnost in nasilje? Če sprejmemo dejstvo, da je lahko božja beseda le protifašistična, se je o vsem ostalem mogoče dogovarjati. Papež Francišek je v Redipulji izpričal sporočilo o sočustvovanju, ne o proslavljanju! Prvi kristjani niso služili vojaškega roka. Vedno bi morala vest imeti prednost pred državnimi predpisi. Pripetilo pa se je, da so na tisoče listin uničili, da bi zbrisali pojave dezerterstva med prvo svetovno vojno. Prevladati je morala retorika o junaštvih in o bergli Enrica Totija, ki naj bi jo zalučal proti Avstrijcem.

V Italiji velja od leta 1962 zakon o oporekanju služenju vojaškega roka. Prej so bili oporečniki pod močnim psihološkim (in ne le to!) pritiskom širšega okolja in celotnih družin. Nato je prevladalo mnenje, da je pravilno oporekanje predpisom, če ti predvidevajo ubijanje ali krvavo poseganje v okolje. Oporečništvo ni bilo odtlej več ožigosano kot strahopetnost. Sicer pa so sodni procesi v Nürnbergu in Jeruzalemu obsodili slepo izvajanje ukazov nadrejenih. Oporečništvo pripomore k zavedanju, da ni mogoče z vojnami reševali sporov in napetosti.

Če preskočimo drugo svetovno vojno, med katero je bilo opravičljivo le osvobodilno bojevanje proti okupatorjem, se danes smemo vprašati, pred čim se nahajamo. Tudi sedaj je žrtev ogromno kot posledica orožarske industrije, zavisti in lakomnosti po dobrinah bližnjega. Tretja svetovna vojna se zaenkrat odvíja »po kosih«; ker je »drugačna«, nimamo - zlasti mladi - miselnih vzorcev, da bi se zoperstavili pronicljivemu prepričevanju, da je vse bolj pogosto potrebno poseči z orožjem. Vedno se najdejo neke razlage, ki jim je težko oporekati, ker prevladajo informacije, ki jih širijo centri za specialno vojno. Enkrat prevlada vest, ki se je razvila in usidrala v sprednje predele možganskih kolut, drugič prevladajo pravzgi v malih možganih. Spet smo v obdobju prevlade napadalnosti in prostor demokracije se oži. Kaj pa glede terorizma? Velja se mu upreti ali se vesti oporečniško in ne odgovarjati s silo? Potrebno bo poiskati neko tretjo pot, ki pa naj daje prednost vesti in ne živalskosti. (ar)

Umrli pod traktorjem

V prometni nesreči, ki se je zgodila včeraj okrog 14.50 na lokalni makadamski cesti med Ajdovščino in Vipavo, je umrl 67-letni voznik traktorja iz okolice Ajdovščine. V bližini odcepa za odlagališče odpadkov Dolga Poljana je voznik iz neznanega razloga zapeljal v jarek oz. vodni zbiralnik. Traktor se je prevrnil, voznik pa je ostal ukleščen pod njim in kasneje zaradi poškodb umrl. Na kraju nesreče je bil poleg policistov, gasilcev in reševalcev prisoten tudi zdravnik, ki je za pokojnega traktorista odredil sanitarno obdukcijo. Ta bo pokazala na pravi vzrok smrti.

Mamičev Protestantino

V Katoliški knjigarni v Gorici bo jutri, 14. aprila, srečanje ob kavi s knjigo. V gosteh bo časnikar in zgodovinar Tino Mamič, ki bo predstavil svojo knjigo »Protestantino«; kavo bo ponudilo podjetje Primo Aroma. »Avtor se ne spušča v neko plehko kritiziranje, pač pa je v njegovih prispevkih mogoče opaziti duhovitost in humor. In prav to je dodana vrednost njegovega pisanja. Lahko bi rekli, da vzpostavlja do družbenih pojavov podoben odnos kot pisatelj Drago Jančar, le da na drugačnem publicističnem nivoju, namreč takšnem, ki morda bolj ustreza širši publiki,« so zapisali prireditelji.

V banki o zdravstvu

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje je povabila na predavanje priznanega strokovnjaka Mica Imperialija, ki bo govoril o kritju v sklopu sprememb javnega zdravstvenega sistema. Predavanje bo jutri, 14. aprila, ob 19. uri v dvorani zadružne banke v Sovodnjah.

Pod lipami o Pastirčku

Kulturni center Lojze Bratuž in krožek Anton Gregorčič bosta 70-letnico izhajanja Pastirčka obeležila s Srečanjem pod lipami. Potekalo bo jutri, 14. aprila, ob 20.30 v Centru Bratuž. O otroškem mesečniku, ki ga izdaja Goriška Mohorjeva, bodo govorili urednik Marijan Markežič ter sodelavci Walter Grudina, Bernarda Berce, Ljuba Legiša, Alenka Radetič, Barbara Rustja in Niko Klanjšček. Pogovor bo vodila Olga Tavčar.

Srečanje proti premoči

Odbor Stop carbone prireja danes ob 18. uri v beneški palači na Trgu Sant'Ambrogio v Trzinu predavanje o škodljivosti sežiganja premoga; govoril bo fizik Stefano Ciafani.

Zaposlijo gasilca

Na goriškem gasilskem poveljstvu bodo v okviru projektov za družbeno koristna dela zaposlili gasilca za obdobje tridesetih tednov. Prošnje lahko vložijo delavci na mobilnosti in v dopolnilni blagajni, zbirajo jih v deželni uradu za delo v pokrajinski palači na Korzu Italia v Gorici.

0 luči v krščanstvu

Videmska univerza prireja danes ob 15. uri v avditoriju slovenskih višjih srednjih šol v Puccinijevi ulici v Gorici predavanje o luči v krščanskem imaginariju. Govorila bo zgodovinarica Emanuela Colombo.

Nudijo pošolski pouk

Združenje La Ginestra nudi sodelovanje z ustanovo Caritas možnost brezplačnega pošolskega pouka v italijanskem jeziku v središču Stella Matutina v Gorici. Letos ga obiskuje okrog petdeset otrok; informacije so na voljo na naslovu elektronske pošte laginestra.caritas@gmail.com.

Goriškemu čarodeju Luisu priznanje Komigo 2015

Igor Komel in čarodej Luis

FOTO K.D.

Ob robu gledališke predstave *Demoghele*, ki je bila uprizorjena prejšnji teden v okviru festivala Komigo in o kateri smo že poročali, je predsednik goriškega Kulturnega doma Igor Komel izročil priznanje Komigo 2015 čarodeju Luisu. V lanski sezoni je nastopil kot protagonist gusarskega večera in čarovnije. Komel je ob izročitvi priznanja poudaril, da je goriški čarodej Luis trikratni mednarodni prvak v iluzionizmu, ki se je v več kot tri tisoč let stari umetnosti izuril do popolnosti in jo nadgradil z artističnim programom. Gostoval je na evropskih odrih, za sabo pa ima tudi enoletno gostovanje na Japonskem in turneje po severni Ameriki. Pred njim so priznanje Komigo že prejeli Boris Kobal iz Trsta, Andro Merku iz Trsta, Gianfranco Saletta iz Gorice, Teater 55 (Ljubljana), furlanska gledališka ansambla Trigrinus (Manzano) in Incerto (Videm), dalje Špasteater (Mengeš), Boris Devetak iz Trsta, Robert Cotič in Tik tak teater iz Gorice, Franko Korošec iz Trsta in Iztok Mlakar iz Nove Gorice. Naslednja predstava iz niza Komigo bo jutri, 14. aprila, ob 20.30, ko bo na odru Kulturnega doma prvič na sporedu komični derbi Trst-Furlanija; v glavnih vlogah bosta nastopila kabaretista Sdrindule iz Vidma in Dino Bronzi iz Trsta.

Čestitke

ZSKD čestita MAŽORETNI SKUPINI iz Doberdoba za osvojen drugo mesto na tekmovalni Twirl for fun Triveneto v Lignanu.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.
DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.
DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

Gledališče

KULTURNO DRUŠTVO SKALA iz Gabrij prireja v petek, 15. aprila, ob 20. uri gostovanje članov kulturnega društva Kraški dom iz Repna, ki bodo nastopili z veseloigro »Zabava s tradicijo«. Gledališki večer bodo uvedli gabski otroci s prizorčkom »Mali butalci« v režiji Jane Pečar.
PD ŠTANDREŽ prireja v nedeljo, 17. aprila, ob 19. uri v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu premiero komedije »Butalci« (Fran Milčinski) v režiji Emila Aberška. Nastopili bodo igralci mladinskega odseka PD Štandrež.
V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI: v petek, 15. 4., ob 10. uri v angleščini »The Wizard of Oz« (»Verdi Young Martin«). V soboto, 16. 4., ob 20.45 (izven abonmaja) »Caravaggio« Vittoria Sgarbija; informacije po tel. 0481-383602 (od pon. do sob. 17.00-19.00).
V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici: v četrtek, 14. aprila, ob 18. uri premiera »Bobni v noči« s ponovitvijo v petek, 15. aprila, ob 18. uri; istega dne ob 20. uri »Srce na dlani«; informacije po tel. 003865-3352247, blagajna@sng-ng.si.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.00 »Il cacciatore e la Regina di Ghiaccio«.
Dvorana 2: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Mister Chocolat«.
Dvorana 3: 17.30 »Un bacio«; 20.00 - 21.45 »La corte«.
DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Il cacciatore e la Regina di Ghiaccio«.
Dvorana 2: 18.10 - 20.10 - 22.20 »Victor - La storia segreta del dott. Frankenstein«.
Dvorana 3: 19.45 - 22.10 »Race - il colore della vittoria«.
Dvorana 4: 18.00 »Un bacio«; 20.00 - 22.15 »Veloce come il vento«.
Dvorana 5: 18.00 - 19.50 »Il condominio dei cuori infranti«; 21.40 »Un bacio«.

Razstave

V GALERIJI TIR kulturnega centra Mostovna v Solkanu bo danes, 13. aprila, ob 20. uri odprtje razstave Kristine Rutar »Beginnings«; na ogled bo do 7. maja; www.mostovna.com.
V GORICI: na sedežu kulturnega združenja Prologo (Ul. G.I. Ascoli 8/1) bo v sklopu niza »Al fine lo spirito fa quello che vuole« odprtje razstave avstrijskega umetnika Walterja Melcherja; na ogled bo do 23. aprila.

Koncerti

46. REVIIJA OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV GORIŠKE »Naša Pomlad« bo v Kulturnem domu Nova Gorica danes, 13. aprila, ob 18.30; informacije po tel. 00386-53354010.
SVIREL: 8. mednarodno glasbeno tekmovalje v festival za soliste ter komorne skupine: v Konkatedrali Kristusa Odrašenika v Novi Gorici v četrtek, 14. aprila, ob 20.30 »Orgelske impresije s petjem in pozavno« (Milko Bizjak, orgle; Anja Šinigoj, mezosopran; Tine Bizajl, pozavna), vstop prost. Program na www.upol.si.
V OBČINSKEM AVDITORIJU V RONKAH bo iz niza »Primavera in Arte« v četrtek, 14. aprila, ob 20.30 koncert pihal orkestra mesta Trzin z naslovom »Serenate e divertimenti per fiati«.
UTE - Univerza za tretje življenjsko obdobje iz Gorice prireja deželno zborovsko revijo »Bruno Leon« v nedeljo, 17. aprila, ob 16. uri v KC Lojze Bratuž v Gorici. Nastopili bodo zbori UTE iz Gorice, Cervignana, Krmina, Manzana, Tržiča, Nove Gorice, Trsta in Vidma.
V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: v ponedeljek, 18. aprila, ob 20.15 koncert pianista Alexandra Gadžijeja; informacije po tel. 00386-53354010.

Izleti

AŠKD KREMENJAK iz Jamelj organizira v soboto, 7. maja, enodnevni izlet v Avstrijo z ogledom Minimundusa, hiše plazilcev, postankom v turističnem letovišču v kraju Vrba-Velden in sprehodom ob Vrbskem jezeru; informacije po tel. 338-8962776 (Franco od 14.00 do 22.00) in 333-5746178 (Fabio od 18.00 do 22.00).
DRUŠTVO SLOVENSKEH UPKOJENCEV za Goriško vabi člane na 6-dnevno potovanje od 12. do 17. septembra v »Nemčijo - 25 let po padcu zidu« za ogled Berlina in drugih pomembnih mest; info. in vpisi na sedežu na Korzu Verdi 51/int. v Gorici ob sredah od 10. do 11. ure. Obvezna sta osebni veljavni dokument in davčna številka.
SPDG prireja v nedeljo, 17. aprila, 2. kolesarski izlet MTB sezone 2016, na Slavniki (zahtevna tura). Predstavitev izleta bo v četrtek, 14. aprila, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI v Ul. Rossini. Zbirališče na parkirišču goriškega sejmišča v nedeljo, 17. aprila, ob 7.30; informacije po tel. 328-8292397 (Robert), obvezna je čelada, zaželeno je prijama udeležencev.

Šolske vesti

POLETNI JEZIKOVNI KAMP V LJUBLJANI za srednješolke in srednješolce iz Gorice in Trsta organizira od 22. do 28. avgusta goriški Dijaški dom v sodelovanju s tržaškim. Program: dopoldne tečaja in delavnice angleščine in slovenščine, popoldne in zvečer bogat in zabaven spremljalni program (Hiša eksperimentov, Narodna galerija, vodni park Atlantis, pohod na Rožnik, druženje z vrstniki iz Ljubljane itd.); informacije in vpisovanje do zasedbe mest (število je omejeno) po tel. 0481-533495 (v popoldanskih urah).
DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ prireja srečanje za starše »Vzgoja za odgovornost« v četrtek, 21. aprila, ob 17.30 v Dijaškem domu v Svetogorski ulici (Ul. Montesanto) 84 v Gorici; informacije po tel. 0481-533495, www.dijaskidom.it, vstop prost.

Prireditve

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo v ponedeljek, 18. aprila, ob 18. uri predstavitev knjige »S puško v knjigo - Narodnoosvobodilni boj slovenskega naroda 1941-1945«. Gost večera bo avtor knjige Božo Repe, uvodno misel bo imel Karlo Devetak.
V KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici: v četrtek, 14. aprila, ob 18. uri klepet pri klavirju in predstavitev knjige Marka Haddona »Skrivnostni primer ali je kdo umoril psa«; www.ng.sik.si.
V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: v četrtek, 14. aprila, ob 19. uri predavanje iz niza Potohodci »Ljudstva, ki izginjajo« (Arne Hodalič); informacije po tel. 00386-53354013, www.kulturnidom-ng.si.

SKD HRAST iz Doberdoba in KD Sovodnje prirejata v nedeljo, 17. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu Jožefa Češčuta v Sovodnjah zborovski večer. Sodelujejo MePZ Hrast iz Doberdoba pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča, MePZ Jakobus Gallus iz Trsta pod taktirko Marka Sancina in APZ Univerze na Primorskem pod vodstvom Mirka Ferlana.
FOTOKLUB SKUPINA75 prireja fotografski »Večer z avtorjem« v Galeriji 75 na Bukovju v Števerjanu v ponedeljek, 18. aprila, ob 20.30; članica fotokluba in lektorica pri FIAF-u Lorella Klun bo predavala na temo »Street photography«. S pomočjo video projekcije bo predstavila zelo priljubljeno zvrst poulične fotografije. Predavanje bo v italijanščini in je brezplačno ter odprto vsem, sledila bosta diskusija in klepet; informacije na info@skupina75.it.
DRUŠTVO SLOVENSKEH UPKOJENCEV za Goriško prireja v sodelovanju z nižjo srednjo šolo Ivan Trnko v torek, 19. aprila, ob 10.30 v Kulturnem domu v Gorici srečanje med dvema generacijama, med starimi starši in vnuki. Ob priložnosti bosta razstava likovnih del in spisov ter zanimiva odrska prireditev.

Zveza slovenskih kulturnih društev

sklicuje

50. redni občni zbor in 8. izredni kongres

v petek, **29. aprila 2016**, ob **9. uri** na sedežu ZSKD, ul. San Francesco 20 v Trstu v prvem sklicu,
in v **soboto, 14. maja 2016**, ob **15. uri** v **Prosvetem domu na Opčinah (TS)**, ul. Ricreatorio 1 v drugem sklicu

z naslednjim dnevnim redom:

1. otvoritev kongresa in občnega zbora ter namestitev delovnega predsedstva
2. predsedniško poročilo
3. sprejem nove članice
4. pozdravi gostov
5. blagajniško poročilo, predstavitev obračuna 2015 in predračuna 2016
6. predstavitev osnutka novega pravilnika
7. poročilo nadzornega odbora
8. razprava in odobritev bilanc
9. razrešnica staremu odboru
10. volitve

Uradnemu delu bodo sledile tematske delavnice.

Obvestila

KULTURNO ZDRUŽENJE NUOVO LA-VORO sklicuje redni občni zbor v petek, 15. aprila, ob 18. uri na sedežu društva v Raštelu 74 v Gorici.
OBČINA SOVODNJE sporoča, da bo občinska knjižnica zaprta zaradi selitve v nov sedež na Prvomajski ulici 42 (Butkovičeva hiša) do torka 31. maja.
KMEČKA ZVEZA obvešča rejce prašičev v deželi FJK, da morajo do petka, 15. aprila, vrniti izpopolnjen obrazec, ki jim ga je zdravstveno podjetje ASS poslalo v mesecu februarju letos v zvezi z obveznim štetjem prašičjih podjetij; informacije v uradih Kmečke zveze in pristojnih uradih zdravstvenega podjetja.
KMETIJSKI IN OBRATNI SEJEM bo potekal v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, med 8. in 13. uro v soboto, 16. aprila, 7. in 21. maja, 4. in 18. junija, 2. julija, 6. in 20. avgusta, 3. in 17. septembra, 1., 15. in 29. oktobra, 12. novembra; informacije po tel. 333-4318338, 388-1703122, andrea.bin@libero.it

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Angela Nogherotto vd. Mattiuzzi (iz splošne bolnišnice ob 10.50) v cerkvi Sv. Ignacija in na pokopališču.
DANES V LOČNIKU: 10.30, Riccardo Famea (iz goriške splošne bolnišnice ob 10.20) v cerkvi in na pokopališču.
DANES V ROMJANU: 11.00, Alice Pacor vd. Boscarol (iz Trsta) v cerkvi Sv. Štefana, sledila bo upepelitev.
DANES V ŠTILARCANU: 12.30, Graziella Flamini vd. Matteucci (iz tržiške bolnišnice ob 12.15) v cerkvi, sledila bo upepelitev.
DANES V KRMINU: 14.30, Annamaria Cucit por. Hassek (iz goriške splošne bolnišnice ob 14. uri) v cerkvi Rosa Mistica, sledila bo upepelitev.
DANES V VILEŠU: 14.00, Nevio Peresin (iz goriške splošne bolnišnice ob 13.30) v cerkvi in na pokopališču.
DANES V ROMANSU: 15.00, Angelo Martinci (s pokopališča v Versi ob 14.50) v cerkvi in na pokopališču.

NAJDI NAS NA FACEBOOKU
PrimorskiD

O NAŠEM TRENUTKU

Davčni
otoki in
razredni boj

ACE MERMOLJA

Upravičeno se zgražamo, ko bemo o davčnih oazah, o utajah, o korupciji, o skritih pretokih denarja, ki je last mogotcev in podobno. Menimo, da gre za enostavno kršenje zakonov in pomanjkanje morale, pozabljam pa na ozadje, kjer so določene prakse sistemske.

Zatemnitev ozadja se je v splošni zavesti pričela po padcu berlinskega zidu, po propadu realsocialističnih držav in posledičnemu odmičanju pojmov, kot so razred, razredni boj, proletariat ter nadaljnji besednjak socializma in komunizma.

Zgodovinskim preobratom je sledil ideološki, ki je zagovarjal konec konfliktno zgodovine, harmonično rast, konec fizičnega dela, prevlado terciarnega sektorja itd. Šlo je za privide.

Fizično delo je doživelo delokalizacijo iz starih, bogatih držav v države v razvoju. V samih bogatih državah, kot so ZDA, so premaknili mehansko in ročno industrijo na obrobja: npr. na mejo z Mehiko (že Reagan). V Evropi so veliki in mali industriji pretovorili svoje težke posle v države bivšega komunizma (od Romunije do Srbije). Kijatska je pripravila za tuje vlagatelje in tovarne velika območja, kjer je nudila lokacijo, prostore in skrajno mobilno in ceneno delovno silo. Golim rokam je dodala »možgane« in torej tehnično usposobljene delavce.

Razredne razlike so ostale kot pred kakim stoletjem, le da moramo pri merjenju uporabljati premoženjske lestvice in ne poklicev. Kmet je lahko premožen, delavec ni nujno zaposlen v tovarni, rentnik lahko v javnosti skriva svoj status in premika premoženja z mobilnim telefonom. Če stvari nekoliko obrnemo, najdemo družbene sloje in lestvice, ki so med sabo zelo neenake. Dovolj je, da namesto poklicev uporabimo številke ter seštejemo vrednost premoženja, dohodek iz premoženja in morebitni dodatni dohodek iz dela in bomo našli stare razrede.

Seštevek ni enostaven, saj so premoženja, predvsem denarna in delniška oz. obvezniška, pogostoma prikrita. Edine verodostojne podatke za sestavljanje statistik dobimo iz davčnih prijav. Le te so javne. Kar je skritega, pa ne dosežemo. Približne projekcije in statistike vseeno dokazujejo, da šteje premožni sloj v ZDA in v Evropi približno deset odstotkov prebivalcev. Od teh deseti en odstotek med vodilni in najbogatejši sloj, ki obvladuje najkonsistentnejši del premoženja obeh držav, oz. skupnosti držav. En odstotek ni majhna številka, če jo računamo na osnovi ameriškega prebivalstva (300 milijonov) in prebivalstva Evropske skupnosti (500 milijonov prebivalcev). Seštevek znaša 800 milijonov ljudi, desetina bo 80 milijonov, centil najbogatejših pa 8 milijonov prebivalcev, kar ni malo. Hiper bogatih, ki jih objavlja revija Forbes, bo 0,5 odstotka ali manj, a smo še vedno pri nezanimarljivih številkah.

Če npr. vzamemo Italijo s 60 milijoni prebivalcev, je 10 odstotkov 600.000 prebivalcev, odstotek pa 6 tisoč. Privežimo v Tržaški zaliv 6.000 luksuznih jaht in bo jasno, za kakšno množico gre. Opustil sem Japonsko, Kitajsko, arabske države itd., kjer se »skriva« dodatno število bogatinov. Ni čudno, če proizvodnja luksuznih predmetov ne zaide v krizo in če je proizvodnja avtomobilov znamke Ferrari manjša od povpraševanja.

Tako premožni kot vodilni sloj mora najprej varovati in opleniniti lastno premoženje. Med vodilnim centilom in ostalim 9 odstotnim premožnim slojem obstajajo velike razli-

ke: eni štejejo premoženja v milijardah dolarjev, drugi v milijonih. Vsakdo pa varuje svoj kup.

Zgodovinsko so največji sovražniki velikih premoženj vojne, inflacija, devalvacija denarja in seveda davki. V času po drugi svetovni vojni so v ZDA obdavčili dohodke na premoženje in najvišje dohodke iz dela do 80 odstotkov, kar je bil pravi rubež bogatih. Reagan je drastično znižal davke na kakih 25 odstotkov in pričel ponovno uvajati politiko v prid kapitalov, ki še traja.

Kako in kam spraviti na varno svoje »premično« premoženje, ostaja imperativ premožnih slojev. V globalnem svetu in v dobi weba ni možno premikati hiš, z lahkoto pa premikaš premične kapitale in to z jasnimi cilji: prikriti realno premoženje, poiskati davčno nezahtevne otoke, izogniti se invazivnim pregledom finance. To velja tudi za legalno pridobljena premoženja in ne le za pranje denarja, za utajena bogastva in za premoženja raznih kraljev in diktatorjev, ki spravljajo svoj kup za morebitni beg.

Logika stvari je povsem jasna. Manjši je npr. davek na dohodek iz premoženja (delnice, obveznice), večji bo letni izkupiček. Prikrito premoženje je lažje obvladljivo od zabeleženega v določeni državni banki, kjer so računi na dometu finančne straže. Bogata elita se ne meni za solidarnost in niti ne za politične in državne posle. Živi nadnacionalno življenje in je doma povsod, kjer obstajajo pogoji za osebno in premoženjsko varnost. Pravi pogoji pa so v različnih državah bolj ali manj prijazni kapitalu. Ni skupne fiskalne politike.

Celo korupcija zadobi v centilu privilegirancev drugačno vlogo in postane le tehnično sredstvo za preseganje ovir in za sklepanje donosnih poslov. Sodniki lovijo podkupovalce in podkupljene v sistemu, kjer je vse samo posel.

Vprašanje je: obstaja resnično nasprotovanje pretiranemu kopičenju kapitala, davčnim utajam in korupciji? Ogromna večina ljudi ne utaja davkov, ne skriva bogastev, ne pozna vodilnih politikov in funkcionarjev, s katerimi bi lahko sklenila svoj posel. Petdeset odstotkov ljudi je revnih ali brez posebnega premoženja. Srednji sloj, ki je v ZDA in v Evropi štel kakih 40 odstotkov prebivalcev, postaja vedno tanjša plast in se bliža spodnji polovici. Vrh raste.

Množica za »razredni boj« obstaja. Vendar se danes jeza in zgražanje usmerjata v internetne mreže, ki so postale bojna polja, ali pa v najrazličnejše politične populizme. Nadalje obstajata brezbriznost in apatija. Večina nima svojega predstavništva. V tem smislu ni paradoks, da se mediji, ki jih obvladuje elita, toliko ukvarjajo prav s škandali korupcije ali davčne utaje. Jeza se danes kaj kmalu izlije na begunce, na teroriste, pojutrišnjem na Putro, ne dotika pa se srca sistema, to je samega kapitala, ki je za večino abstrakcija.

Politika se tej igri kaj bistveno ne upira, saj je v večini primerov nemočna. Vzemimo ponovno primer Italije: veliko se govori in piše o reformah ali o boju poti davčnim utajam in korupciji, vendar se vsaka resnična reforma kmalu znajde pred mnogimi zidovi. Vodilni sloji sproža močne obrambe proti pretiranemu vmešavanju države v zasebne posle. Konec koncev je sam dim škandalov največkrat ovira. Spomnimo se »čistih rok«. Po sodnem drendaju so izginila imena strank, posli in korupcija pa so ostali nespremenjeni.

STALIŠČE SSK - Nedeljski referendum o naftnih vrtinah

Poziv k udeležbi in
k glasovanju za DA

Voliti DA pomeni, da smo prepričani v potrebo po nujnih, učinkovitih in sodobnih spremembah italijanske energetske politike. Sedanja državna in svetovna energetska politika, na kateri sloni industrijski razvoj, je med vzroki razdelitve planeta na razvite države in predele t.i. tretjega sveta.

17.aprila bo v Italiji referendum za odpravo (»da - želim črtanje«) zakonske alineje[1], ki dovoljuje naftnim družbam neomejeno (do usahnitve vreleca) črpanje nafte oz. plina iz dna Jadranskega morja do 12 navtičnih milj od obale.

Pred letom 2015 so bile vse koncesije za pridobivanje nafte/plina časovno omejene s koncesijsko pogodbo. Decembra leta 2015 je vlada sprejela zakon št. 208, ki je v 239. odstavku člena št. 1 zamenjal vsebino tretje alineje 17. odstavka 6. člena zakona št. 152/2006 (Zakona o okolju), v katerem je sedaj zapisano »do izčrpanja nahajališča«. Evropska zakonodaja, še bolj pa zdrava pamet narekujeta, da ne more biti izkoriščevanje naravnih dobrin ekskluzivno in brez katerekoli omejitve. Ne smemo tudi pozabiti, da italijanska država urejuje črpanje mineralne vode, izkopavanje jav, upravljanje avtocest s koncesijskimi pogodbami, v katerih so točno določeni časovni termini.

Zmaga DA in posledična sprememba zakona ne pomenita, da bo prišlo do zaprtja ploščadi in odpuščanja delavcev, ker veljavne koncesije bodo zapadle po pogodbi (30 letne pogodbe se lahko obnovijo za 5 in 10 let) in ne bodo časovno neomejene. Pridobivanje petroleja in plina na ploščadih, ki so postavljene do 12 morskih milj od obale ne krije niti 1% (0,95% leta 2015) energetske po-

trebe italijanske države po fosilnih gorivih.

Ta referendum je priložnost, da državljani in državljanke usmerimo državno energetske politiko, da se spremeni in se dokončno usmeri na pot raziskovanja in razvoja obnovljivih energetskih virov. Jasno je, da bo ta pot zahtevala svoj čas, vendar nekje je treba začeti. Italija in druge evropske države so v Parizu sprejele omejitve površka svetovne temperatue do največ 2 stopinji celzija, ker sta zdravje in preživetje našega planeta in posledično človeka pod velikim vprašajem. Italija še vedno nima izdelanega energetskega razvojnega načrta za prihodnjih 30 let. To pa je nujno potrebno za usmerjanje industrijske politike, raziskovalne dejavnosti in velikih državnih investicij.

Država mora odločno in prepričano ubrati pot uporabe obnovljivih virov, razvoja naravnih danosti (morje, obala) in kulturne dediščine v spoštovanju do okolja. Potrebno bo dolgo obdobje sobivanja uporabe fosilnih in obnovljivih virov, vendar vedno s ciljem, da postopoma zavzamejo osrednjo vlogo poslednji.

Besedilo referenduma se bo glasilo: »Volete voi che sia abrogato l'art. 6, comma 17, terzo periodo, del decreto legislativo 3 aprile 2006, n. 152, "Norme in materia ambientale", come sostituito dal comma 239 dell'art. 1 della legge 28 dicembre 2015, n. 208 "Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (Legge di Stabilità 2016)", limitatamente alle seguenti parole: "per la durata di vita utile del giacimento, nel rispetto degli standard di sicurezza e di salvaguardia ambientale"?«.

Deželno tajništvo SSK

BOCEN - Filmi
Slovenija
v središču
festivala

BOCEN - Na Južnem Tirolskem se bo danes začel jubilejni 30. Bolzano film festival Bozen. Med novostmi je sekcija Focus Europe, v kateri se letos predstavlja slovenska kinematografija. Med drugim bosta prikazana z beneski levom prihodnosti nagrajeni film Jana Cvitkoviča Kruh in mleko (2001) ter njegov kratki film Ljubezen na strehi sveta (2015), ki je na tržaškem filmskem festivalu prejel nagrado študentske žirije. V petek bo na sporedu Šiška Deluxe (2015), zadnji Cvitkovičev celovečerni film, pred njim pa še večkrat nagrajeni kratki animirani film Boles (2013) Špele Čadež.

Kratki pregled slovenske filmske produkcije se bo zaključil v soboto, ko bosta na sporedu dva filma Janeza Burgerja: celovečerni V leri (1999) in kratkometražni Sprava (2014), so sporočili iz SFC.

Festivala, ki bo potekal do nedelje, 17. aprila, se bodo od slovenskih predstavnikov poleg Cvitkoviča in Burgerja udeležili še producent Miha Černec, direktor Festivala slovenskega filma ter Animateke Igor Prassel in predstavniki SFC. Med tujimi gosti bosta med drugim tudi oskarjevec Jiri Menzel ter italijanski režiser in igralec Sergio Castellitto.

Zanimiva Sežana

SEŽANA - V sežanski Kosovelovi knjižnici bodo jutri ob 18. uri priredili zanimiv domoznanski večer z naslovom »Sežana – zanimiva in lepa«. Tokratni večer je fotografsko obarvan, saj se bosta s fotografsko projekcijo predstavila domačina, zakonca Anka in Jadran Čeh. Serijo Sežani posvečenih fotografij bo z zgodovinsko obarvanim predgovorom uvedel mag. Davor Kerneš, z Goriskega muzeja, arhitekt Stojan Lipolt iz Divače, ki sicer vneto organizira zelo zanimive in dobro obiskane pogovorne večere Divače-mesto nad Reko, bo kot podeželski arhitekt poskušal razložiti, kaj po njegovem mnenju za razliko od Divače dela Sežano mesto. (ok)

Nagradni natečaj
Slovenskega raziskovalnega inštituta - SLORI / 2016

Slovenski raziskovalni inštitut - SLORI razpisuje nagradni natečaj za zaključna dela študentov **druge in tretje bolonjske stopnje, diplome štiriletnih študijskih programov, magisterije in doktorate**. Natečaj je namenjen študentom, ki so v času natečaja opravili diplomski oz. podiplomski študij na družboslovnih področjih, s katerimi se ukvarja SLORI.

Z nagradami namerava SLORI spodbuditi mlade in perspektivne diplomirane strokovnjake k študijskemu izpopolnjevanju in raziskovalnemu delu oziroma k sodelovanju s Slovenskim raziskovalnim inštitutom pri raziskovalnih projektih.

Pogoji za prijavo

Na Slorijev nagradni natečaj v letu 2016 se lahko prijavijo kandidati, ki so:

- diplomirali/magistrirali/doktorirali na univerzah v Italiji, Sloveniji in drugih državah v akademskem letu 2014/2015;
- diplomirali/magistrirali/doktorirali na univerzah v Italiji, Sloveniji in drugih državah v akademskih letih 2012/2013 in 2013/2014, in sicer pod pogojem, da se niso prijavili na SLORI-jev nagradni natečaj v letih 2014 in 2015.

Kandidati lahko prijavijo naloge, ki predstavljajo pomemben ali izvirni prispevek k poznavanju slovenske skupnosti v Italiji, njene družbene strukture, funkcije v sklopu njenega naseljenega in družbenega prostora, njenih razvojnih procesov na družbenem, kulturnem, političnem, gospodarskem, pravnem in izobraževalnem področju, medetničnih odnosov, identitetnih in jezikovnih praks ter komunikacije. Naloge se lahko osredinjajo tudi na druge manjšinske študije, ki vsebujejo primerjavo s slovensko skupnostjo v Italiji.

Ob oddaji prijavnega obrazca morajo kandidati v zaprti ovojnici z oznako »Nagradni natečaj SLORI za univerzitetne naloge 2016« priložiti še:

- fotokopijo osebnega dokumenta, iz katerega je mogoče razbrati kandidatove osebne podatke, državljanstvo in stalno prebivališče;
- kopijo diplomske/magistrske/doktorske naloge;
- kratko predstavitev obravnavane tematike (v obsegu največ ene tipkane strani), z navedenimi razlogi za njeno izbiro in pomenom zaključnega dela za slovensko skupnost v Italiji, z lastnoročnim podpisom in datumom;
- kratak življenjepis.

Izbor nagrajenih zaključnih del bo opravljen predvidoma v šestdesetih dneh od zaključka natečaja. Seleksijski postopek predvideva preverjanje formalnih ustreznosti nalog in recenzijo ter oblikovanje strokovnega mnenja o nalogah, ki zadoščajo prijavnim pogojem. Izbor nagrajencev opravi znanstveni svet SLORI na podlagi recenzentskih mnenj in predlaga kandidate upravnemu odboru. Na sklep upravnega odbora ni pritožbe.

Naloge (diplomske, magistrske, doktorske) bo SLORI nagradil s spodaj navedenimi denarnimi zneski.

STOPNJA ŠTUDIJSKEGA PROGRAMA	VIŠINA NAGRADE	ŠTEVILO NAGRAD	SKUPNI ZNESEK
univerzitetna diploma II. stopnje ali diploma štiriletnega študijskega programa ali magistrska naloga	400 EUR	do 2	800 EUR
univerzitetna diploma III. stopnje oziroma doktorska naloga	800 EUR	do 2	1.600 EUR

SLORI lahko najboljša prejeta dela tudi objavi. Del ne vračamo. Prejeta dela bo SLORI vključil v svojo zbirko univerzitetnih del. Po predhodnem dovoljenju kandidatov bodo dela na razpolago za vpogled širši javnosti.

Razglasitev nagrajencev bo potekala v septembru 2016.

Kandidati bodo o tem pravočasno obveščeni.

Prijavne obrazce s pogoji nagradnega natečaja je mogoče prevzeti na sedežu Slovenskega raziskovalnega inštituta - SLORI, Trst, Ul. Beccaria 6. Telefonska številka za dodatne informacije je 040 636 663, e-pošta pa info@slori.org. Besedilo natečaja je objavljeno tudi na spletni strani www.slori.org.

Rok za oddajo prijavne dokumentacije je ponedeljek, 13. 6. 2016, na sedežu inštituta ali po pošti (s priporočenim pismom, oddanim do vključno 13. 6. 2016).

Šport

Ulica dei Montecchi 6

tel. 040 7786350

faks 040 7786339

sport@primorski.eu

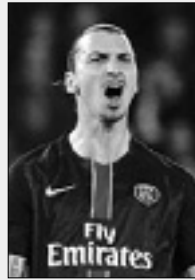

Primorski
dnevnik

Brocchi namesto »Mihe«

MILAN - Nogometni klub Milan je odslovlil srbskega trenerja Sinišo Mihajlovića. Do konca sezone bo trenutno šestouvrščeno ekipo v A-ligi vodil 40-letni Cristian Brocchi, dozdejšnji trener mladinske ekipe in nekdanji igralec Milana. Nekdanji nogometaš srbske reprezentance, ki je na klop Milana sedel na začetku sezone, je bil že nekaj časa na izhodnih vratih enega najbolj uspešnih klubov na svetu, ki je osemnajstkrat osvojil italijansko nogometno prvenstvo in sedemkrat ligo prvakov.

»Ibra« tožil zdravnika

STOCKHOLM - Švedski nogometni zvezdnik Zlatan Ibrahimović je uradno vložil tožbo zoper nekdanjega atletskega zdravnika Ulfa Karlssona, ki je napadalca Paris St. Germaina obtožil jemanja dopinga, ko je ta igral za Juventus (2004 do 2006). Karlsson ni predložil nobenega dokaza, da je Ibrahimović uporabljal dopinška sredstva, so poudarili Švedovi odvetniki, ki so izpostavili še, da zdravnik ni umaknil svoje izjave. Ibrahimović ne bo zahteval nobene odškodnine.

NOGOMET - Povratni četrtfinalni tekmi lige prvakov

CR7 »show« v Madridu

MADRID/MANCHESTER - Real Madrid je na povratni četrtfinalni tekmi lige prvakov poskrbel za »remuntado«. Real je na domačem Santiagu Bernabeu proti Wolfsburgu že po 17 minutah ujel dva gola zaostanka s prve tekme in si v 77. minuti s prostim strelom Cristiana Ronalda (CR7) zagotovil polfinale (3:0). Zelo zanimivo je bilo tudi v Manchesteru, kjer je pri Cityju gostoval Paris SG. V sredo je bilo v Parizu 2:2, tokrat pa so gostitelji z zadetkom Kevina De Bruyna od daleč v 76. minuti zmagali z 1:0 in se prvič uvrstili med najboljše štiri ekipe v Evropi. V prvem polčasu je Sergio Agüero zastreljal 11-metrovko.

Na Santiago Bernabeu je že v prvem polčasu dvakrat zadel Ronaldo. Najprej v 16. minuti iz bližine po nizkem predlošku Danija Carvajala z desne strani. Že minutu pozneje je po strelu iz kota Tonija Kroosa na bližnji vratnici Portugalec z glavo povišal na 2:0.

V nadaljevanju so imeli gostje dve lepi priložnosti. Najprej se je moral v 34. minuti po nevarnem poskusu Luiza Gustava izkazati vratar Keylor Navas, ki je žogo odbil čez prečko. Tri minute pozneje se Bruno Henrique ni najbolje znašel v kazenskem prostoru in strel mu je blokiral Sergio Ramos. Odločilni zadetek Reala je padel v drugem polčasu. Sodnikova podaljška torej nista bila potrebna.

Liga prvakov ostaja zakleta za pariški PSG. In predvsem za Ibrahimovića, ki ostaja tako brez evropskega naslova. ManCity je najprej zgrešil najstrožjo kazen. Gostje niso bili dejansko nikoli nevarni. Angleški prvoligaš je imel stalno vajeti igre v svojih rokah. Zmagoviti gol, ki je ManCity pripeljal c polfinale najelitnejšega evropskega pokala, je v drugem polčasu zadel Kevin De Bruyne. Po голу bi lahko gostitelji še drugič premagali pariškega vratarja. Agüero pa ni bil za las natančen. Gostje so nato le zadeli v polno z Ibrahimovićem. Sodnik pa je gol razveljavil zaradi nedovoljenega položaja. PSG ostaja tako brez polfinala, v katerega pa se je prvič v zgodovini kluba uvrstil Manchester City.

Real Madrid - Wolfsburg 3:0 (2:0)

Strelec: Ronaldo 16., 17., 77.

Manchester City - Paris SG 1:0 (0:0)

Strelec: De Bruyne 76.

Drevi zanimivo tako v Lizboni kot v Madridu

Danes (začetek ob 20.45) bo favorizirani muenchenski Bayern skušal v Lizboni ohraniti ali nadgraditi prednost z 1:0 s prve tekme, bolj nepredvidljiv pa je razplet dvoboja Atletico in Barcelone, saj so Madridčani v gosteh dosegli pomemben zadetek ob porazu z 1:2.

Žreb polfinalnih parov bo v petek v Nyonu.

Realov zvezdnik CR7 (Cristiano Ronaldo) in brazilski branilec nemškega Wolfsburga Dante

ANSA

NOGOMET - Včeraj na sodišču v Trstu

Triestina (morda) dokončno v roke Maura Milaneseja

Triestina je v rokah Maura Milaneseja. To je najpomembnejša novica včerajšnjega dne, ki so ga navijači Triestine, kot že večkrat v zadnjih letih, preživeli na tržaškem sodišču, kjer so včeraj, ob prisotnosti stečajnega upravitelja Giuseppeja Alessia Vernija, ki je upravljal klub v zadnjih mesecih, v uradu sodnika Merluzzija odprli kuverte s ponudbami za prevzem Triestine. Minimalna ponudba je znašala 100.000 evrov in do 12. ure, termin za predstavitev potrebne dokumentacije, sta na sodišče prispeli dve ponudbi. Nekaj minut po dvanajsti uri je sodnik Merluzzi pregledal vsebino dveh kuvert in obe ocenil kot sprejemljivi. Za prvo se je »skrihal« bivši nogometaš Triestine in Interja, ki je v bistvu klub, v sozvočju s stečajnim upraviteljem, že vodil v teh zadnjih dveh mesecih. Mnoge pa je nekoliko presenetila druga ponudba. V zadnjih tednih se je namreč za Triestino zanimalo kar nekaj podjetnikov, ki pa so očitno le iskali trenutke slave. V resnici je bila druga kuverta le »institucionalna«. Izročili so jo namreč predstavniki furlanskega (sedež ima v Rimu, a je nastala leta 2000 v Vidmu) podjetja »Alma - Agenzia per il lavoro«. Delniška družba Alma, na čelu katere stoji podjetnik Gianluca Mauro, je pred nekaj meseci priskočila na pomoč košarkarski ekipi Pallacanestro Trieste v vlogi pokrovitelja. Sodnik Merluzzi je bil torej prisiljen sprožiti, kot predvideno v razpisu, dražbo. Gospodar Triestine bi torej postal, kdor bi ponudil višjo vsoto. V resnici

Nekdanji tržaški nogometaš Mauro Milanese (letnik 1971) je igral za Triestino, Inter, Napoli, Parma, Perugia, Ancono, Salernitano in Varese

pa je bil konec trpljenja že napisan, saj so se predstavniki podjetja Alma takoj umaknili. Njihov namen je bil namreč rešiti Triestino le v primeru, ko ne bi bilo nobene druge ponudbe. Za Almo ostaja prioriteta košarka. Okrog 15.20, ko so se odprle duri Merluzzijevega urada in se je na vratih predstavil nasmejani Milanese, so se lahko prisotni navijači veselili. Nov gospodar Triestine je torej Milanesejev stric Mario Biasin, podjetnik iz Avstralije, ki bo nečaku zaupal vodenje tržaškega kluba. Najprej pa bo moral Biasin iz žepa potegniti dodatnih 242.000 €, kolikor znaša »športni« dolg Triestine. Drugače nogometna zveza novonastalemu društvu ne bi dovolila vpisa v D-ligo.

Sicer v teh dneh se bodo morali na sodišču izreči o prizivu nekdanjega predsednika Triestine Marca Pontrellija, ki se je pritožil nad odločitvijo o stečaju tržaškega nogometnega kluba. A skoraj gotovo bo priziv zavrnjen, tako da bo lahko Milanese mirno naprej vodil klub. V obratnem primeru bi se stvari resnično zakomplicirale, saj bi se klub vrnil v roke rimskega »podjetnika«, ki je Triestino upravljal zelo vprašljivo.

Prvi Milanesejev cilj je seveda zagotoviti obstanek v D-ligi, nato pa končno začeti graditi solidno društvo, ki bi lahko začelo načrtovati povratek v svet profesionalnega nogometa. Po tolikih letih trpljenja si navijači to tudi zaslužijo. (if)

Kristjana Fajta suspendirali zaradi dopinga

NOVO MESTO - Vodstvo kolesarskega kluba Adria Mobil je začasno suspendiralo dolgoletnega člana Kristjana Fajta zaradi uporabe nedovoljenih poživil na letošnji marčevski dirki Istrska pomlad. Kot pravijo v klubu, se je Fajt za uporabo nedovoljenih poživil odločil sam navkljub izredno strogim pravilom tako Mednarodne kolesarske zveze kot tudi zelo strogim pravilom matičnega kluba, ki boj proti dopingu že dolgo vrsto let postavlja na prvo mesto.

Regata Sesljan-Pulj-Sesljan

TRST - V Trstu so včeraj predstavili jadrarno regato Sesljan-Pulj-Sesljan, ki so jo poimenovali »Regata dei 130 anni« (Regata 130 let). Organizator je tržaški klub Pietas Julia, ki so ga ustanovili leta 1896 v takrat avstro-ogrskem Pulju. Star regate bo v petek, 20. maja, ob 19. uri.

Zadnja domača tekma Leicester stane 15 tisoč evrov

LEICESTER - Nogometaše Leicesterja še pet krogov loči od presenetljivega naslova državnega prvaka v angleški premier ligi, za njihovo zadnjo domačo tekmo, ko bodo 7. maja gostili Everton, pa so bile vstopnice razprodane po le 90 minutah. Stadion King Power sprejme le 32.262 gledalcev. Na črnem trgu jih prodajajo po 15.000 funtov. Varovanci italijanskega stratega Claudia Ranierija imajo pet krogov pred koncem premier lige sedem točk prednosti pred Tottenhamom, ki je njihov edini konkurent v boju za naslov državnega prvaka.

Zamparini »žre« trenerje

PALERMO - Predsednik Palermo Maurizio Zamparini se je v ponedeljek odločil še za osmo trenersko menjavo v letošnji sezoni (Ballardini je zamenjal Novellina kot smo že poročali). Zamparini se je vsega skupaj 57-krat odločil za zamenjavo na klopi.

Tudi Dallas v končnici

SALT LAKE CITY - Košarkarji Dallas Mavericks so opravili na gostovanju v Salt Lake Cityju s 101:92 premagali domači Utah Jazz in si priigrali mesto v končnici severnoameriški ligi NBA. Do pomembne zmage so na vzhodu prišli tudi košarkarji Houston Rockets, ki so bili v Minneapolisu s 129:105 boljši od Minnesote Timberwolves. Za zmago Dallasa v Salt Lake Cityju je imel veliko zaslug nemški zvezdnik Dirk Nowitzki, ki je imel ob 22 točkah tudi enajst skokov. Točko več je v ekipi Dallasa dosegel Deron Williams, z 20 je tekmo končal Wesley Matthews.

EVROLIGA - Play-off: CSKA Moskva - Crvena zvezda 84:74, Fenerbahçe - Real Madrid 75:69.

ODBOJKA - Superlega, polfinala (druga tekma): Perugia - Civitanova 3:0 (2:0), Trento - Modena 2:3 (0:2).

Olimpija boljša od Jesenic

LJUBLJANA - Čeprav hokejske sezone še ni konec, slovensko reprezentanco v naslednjih 14 dneh čaka eden od dveh glavnih projektov leta 2016, drugoligaško SP na Poljskem, je v ponedeljek zvečer padel zastor nad klubskim dogajanjem. Sezona se je končala s 15. naslovom za Olimpijo v samostojni Sloveniji. Zmaji so, potem ko so bili prvaki v prejšnji sezoni Jeseničani, upravičili status favorita. Čeprav so v ligi Ebel na repu, se je pričakovanaakovostna razlika med tem tekmovalcem in ligo INL, kjer so nastopali Jeseničani, izkazala za ključno.

JADRANJE - Na evropskem prvenstvu v olimpijskem razredu 470 v španski Palmi de Mallorci

Bronasta fanta

PALMA DE MALLORCA - Imamo kolajno. Oziroma imata jo. Bronasta, ki je izjemno dragocena. Osvojila sta jo slovenska »azzurra« sseslanskega jadranskega kluba Čupa Jaš Farneti in Simon Sivitz Košuta na evropskem prvenstvu v olimpijskem razredu 470, ki se je z včerajšnjo regato za kolajne končalo v španski Palmi de Mallorci. Bravo fanta. Slovenski šport v Italiji je lahko ponosen na njiju. Ne smemo pozabiti, da je zadnje kolajno na pomembnih tekmovanjih v olimpijskih jadralskih razredih osvojila jadralka Sirene Arianna Bogatec v devetdesetih letih prejšnjega stoletja.

Čeprav so šle olimpijske igre rakom žvižgat - kvalifikacije pred EP na Palmi za Italijo niso bile uspešne - sta fanta odlično reagirala. Končno se jima je odprlo in v olimpijskem letu sta premagala močno konkurenco. Drugouvrščena Hrvata Šime Fantela in Igor Marenić sta navsezadnje svetovna prvaka. Za jadralka Čupe je bronasta kolajna prva v članski konkurenci. Februarja 2012 sta bila svetovna mladinska prvaka v Takapuni na Novi Zelandiji.

V domači Tržaški zaliv bosta brona- sta odličja - sad truda, požrtvovalnega dela in težav, ki sta jih skupaj prebrodila - prinesla v petek, ko ju čaka povratek domov. V včerajšnji zadnji regati za kolajne (Medal Race) sta osvojila šesto mesto. V evropski konkurenci sta zaključila evropsko prvenstvo tretja za francosko posadko Sofian Bouvet/Jeremie Mion (evropska prvaka) in hrvaško dvojico Šime Fantela/Igor Marenić. V skupni razvrstitvi sta bila šesta, saj so bile pred njima še avstralska (zmagovalca Belcher-Ryan), ameriška in argentinska posadka, ki pa seveda niso tekmovala za evropski naslov. Drugih italijanskih posadk ni bilo v včerajšnji regati za kolajne. Za Jašem in Simonu sta druga najboljša »azzurra« Matteo Capurro in Matteo Puppo, ki sta EP končala na 16. mestu.

V Mallorci sta bronasto kolajno v razredu 470 osvojili tudi slovenski jadralki z Obale Veronika Macarol in Tina Mrak (JK Pirat Portorož), ki sta bili na zadnjem EP na Danskem evropski prvakini. V včerajšnji regati za medalje sta v cilj prijadrili na sedmem mestu, kar je na koncu zadostovalo za skupno šesto mesto. Njuna je že tretja zaporedna uvrstitev na stopničke evropskih prvenstev. Prvo mesto in naslov evropskih prvakini sta osvojili Avstrijki Lara Vadlau in Jolanta Aogar, drugo mesto sta osvojili Nizozemki Afrodite Kyranakou in Anneloes Van Veen.

Jan Grgič

JAS in SIMON ... »Na jadrnici sva bila popolna«

Jadralka Čupe, 25-letni krmar Simon Sivitz Košuta (četrt stoletja bo sicer praznoval 7. maja) in prav toliko star flokist Jaš Farneti sta bila po včerajšnji osvojitvi kolajne presrečna. Po regati sta sicer imela še polne roke dela, saj sta s pomočjo trenerja in spremljevalca Luke Strahovnika pospravila jadrnico in drugo opremo. Čakalo ju je nagajevanje in obenem sta odgovarjala na vprašanja.

»Verjetno še nisem povsem razumel, da sva osvojila bronasto kolajno. Po nagajevanju bodo občutki močnejši,« je pred podelitvijo kolajn povedal **Simon Sivitz Košuta**, ki je še dodal: »Vsekakor sem izjemno ponosen na svojega flokista Jaša, ker je bil v minulih dneh brezhiben.«

Na vprašanje, kako sta na regatnem polju praznovala uspešno uvrstitev, je Simon takole odgovoril: »Nisva skočila v vodo. Objela sva se, čestitala trenerju in ostalim.«

Jaš Farneti pa: »Težko bi opisal počutje po regati. Vesela sva. Preživela sva šest težkih dni. Napetost se je stopnjevala iz dneva v dan. Pritiska je bilo na pretek. Zdržala sva. Vse se je lepo izteklo. Šele v prihodnjih dneh, tednih, bova razumela, kaj sva dosegla.« Jaš je še dodal o Simonu: »Na jadrnici sva delovala kot ena sama oseba. Bila sva popolnoma usklajena.« (jng)

KONČNA UVRSTITEV

1. Sofian Bouvet/Jeremie Mion (Francija) 67 točk (10, 5, 24, 2, 10, 7, 2, 5, 6, 2, 16, 2); 2. Šime Fantela/Igor Marenić (Hrvaška) 71 (5, 4, 11, 3, 3, 25, 3, 7, 3, 17, 1, 14); 3. Simon Sivitz Košuta/Jaš Farneti (Čupa/Italija) 80 (6, 4, 11, 15, 1, 3, 6, 2, 10, 10, 23, 12).

R. Antoni (JK Čupa): »Bron, ki diši po zlatu«

»Osvojeni bron, s pogoji in finančnimi sredstvi, ki sta jih imela na razpolago, diši po zlatu. Bravo fanta. Ponosni smo na vaju!« (Roberto Antoni, predsednik JK Čupa, na facebook strani Simon & Jas Sailing team)

Predsednik sseslanske Čupe Antoni je bil med prvimi, ki je na facebook strani čestital jadralcema, ki sta že od malih nog zvesta matičnemu društvu. »Zaradi tega smo še bolj ponosni na njiju. Jaš in Simon vsakič poudarjata pripadnost klubu. To jima gre v čast. Žal nismo zmogni, da bi jima namenila več denarnih sredstev. Najboljše bi bilo, da bi ju sprejeli v vojaško ekipo, ali pa da bi tekmovala za kak drug bogatejši klub, ki bi jim nudil vse ugodnosti. Seveda bi ju pri Čupi rade volje zadržala, toda če želita jadrati na tem nivoju, potrebujeta več denarja. Vrhunska oprema, treningi in trenerji stanejo. Opravičujem se klubu in drugim, če tako mislim. Ju ne podim, ampak želim si le, da bi Jaš in Simon ostala v svetovni eliti,« je ocenil Antoni in dodal: »V zadnjih letih sta trenirala v težkih pogojih. V glavnem sta trenirala brez trenerja. Sama sta skrbela za logistiko, za pokrovitelje in za vse drugo. Na tekmovanja nista prišla odpočita. To sem lahko spoznal lani v Abu Dhabiju, ko sta po prihodu na prizorišče skrbela za jadrnico in drugo opremo. Drugi vrhunski jadranci imajo osebe, ki jih spremljajo. Vrhunski jadrlec mora skrbeti le za tekmovalno, na katero mora priti odpočit. Jezi me, ker jih državna jadrlna zveza ne upošteva, kot bi bila morala. Upam, da se bo zdaj kaj spremenilo. Toda ostajam skeptičen.«

S kolikšnim proračunom sta delovala?

S smešno nizkim v primerjavi z drugimi posadkami. Nekaj deset tisoč evrov. Tudi zaradi tega je kolajna pravi čudež. Dokazala sta, da sta talenta.

Uspehi Jaša in Simona sta lepa vitrina za društvo.

Naša jadralka sta najboljši zgled za vse mlade. Danes (včeraj op. av.) se bomo sestali z društvom in se bomo pogovarjali, kdaj in kako jima bomo pripravili sprejem. Konec tedna bo težko, ker nas v Sseslanskem zalivu čaka organizacija naše regate za optimiste. (jng)

I. Peterlin (ZSŠDI): »Lahko še sanjata o Ol«

Včeraj popoldne je Jašu in Simonu čestital tudi predsednik ZSŠDI Ivan Peterlin. »O kolajni sem izvedel po spletu. Fantoma sem nemudoma poslal sporočilo po telefonu. Čeprav se jima je izmuznil nastop na olimpijskih igrah, sta fanta vseeno dokazala, da sodita v sam evropski in svetovni vrh. Trud se je začel obrestovati. Fanta sta še mlada in lahko še veliko let jadrata na tem nivoju. Prepričan sem, da so olimpijske sanje (Tokio 2020) še izvedljive,« je dejal Peterlin. Jaš in Simon sta tudi ambasadorja ZSŠDI in slovenskega športa v Italiji. Njuna fotografija krasi avtobus ZSŠDI. Krovna športna organizacija pa je obenem finančno pomagala pri nakupu nove jadrnice. (jng)

MATJAŽ ANTONAZ

»Vedel sem, da fanta funkcionirata«

»Iskrene čestitke! Ponosen in pomirjen sem končno, da sta dokazala tisto, v kar sem vedno verjel! Čestitam trenerju Luku za odličen suport in nenazadnje društvu Čupi za vaša zlata fanta!« (nekdanji trener Simona in Jaša Matjaž Antonaz včeraj na facebook strani Simon & Jas Sailing team)

»V zadnjih štirih letih sta fanta dobro delala, čeprav so bili spleti okoliščin taki, da stvari niso stekle, kot bi bile morale. Nisem jima veliko stal ob strani. Vedel sem, da fanta funkcionirata. Prej ali slej sta morala eksplodirati. Škoda, da sta se razpištolila z desetdnevno zamudo. V olimpijskih kvalifikacijah bi se lahko stvari drugače razvile. Nenazadnje je bronasta kolajna najlepša nagrada za ves trud v zadnjih štirih letih. Ne smemo pozabiti, da je to kolajna na evropskem prvenstvu v olimpijskem letu. Ta je eden izmed največjih uspehov v zgodovini slovenskega športa v Italiji,« je po včerajšnjem uspehu nekdanjih varovancev izjavil njun nekdanji trener Kopran Matjaž Antonaz.

Kako in kje ste spremljali regato za kolajne?

Zdaj (včeraj popoldne op. av.) ste me ujeli ravno med čiščenjem šip (smeh). Danes (včeraj) sem bil tako živčen, da sem že vnaprej preložil trening jadralk v razredu 420, čeprav so bile razmere za jadranje v Tržaškem zalivu odlične. Regato sem spremljal po spletu.

Kako zdaj naprejš?

Olimpijskih iger žal ne bosta okusila. Napovedujem, ali vsaj tako mislim in si želim, da bi jima v italijanski jadrlni zvezi podelila nek status, ki jima pripada. Fanta sta še vedno zelo mlada in imata lahko pred seboj svetlo prihodnost. Osvojila sta svetovni mladinski naslov. Zdaj imata kolajno na EP. Sta prihodnost italijanskega, pa tudi slovenskega jadrnanja. Vd-

»Na tako vrhunskem nivoju potrebujeta sprostitve, zaupanje in moralno podporo. Kako bomo praznovali? Šli bomo na 'merendo' k Mariji«

stvo italijanske zveze bi moralo sprejeti pogoje, ki si jih sama želita. Morala bi imeti poštmano vse v najboljšem redu. Enostavno bi morala delovati samostojno, toda vedno pod finančnim okriljem zveze. Skupni reprezentančni treningi in skupni trenerji se žal ne obnesejo. V poštev pridejo le individualni programi in trenerji, ki jim fanta zaupata. Na tako vrhunskem nivoju potrebujeta predvsem sprostitve, zaupanje in moralno podporo. Vsi najboljši že delujejo v tej smeri: Avstralec Belcher zaupa strčku, ki je star 67 let, Fantelo spremlja oče.

Skratka: potrebujeta Matjaža Antonaza.

Potrebujeta trenerja, ki je tudi motivator in psiholog. Sta specifična fanta, ki imata tipično slovensko mentaliteto. Na EP jima je dobro pomagal trener Luka Strahovnik. Potrebujeta nekoga, ki z njima komunicira slovensko. Še posebno Jaš. Hrepenita po domačnosti.

Ali boste skupaj nazdravili kolajni?

S Simonom in Jašem imamo določen ritual. Po vseh pomembnih regatah, treningih, lepih in težkih trenutkih se dobimo na kosilu, pravzaprav merendi, v Gostilni pri Mariji v Kopru. Nona nam kuha domače jedi in vsi skupaj analiziramo dogodke. Tam smo praznovali, nazdravljali, se smejali, se zjo-kali in še bi lahko našteval. Tudi tokrat bo tako. Šli bomo na merendo k Mariji. Samo mi trije. Še nekaj bi dodal.

Prosim.

Vsekakor sem zelo srečen. Enostavno sta moja fanta. Poznam ju že od malih nog. Z njima sem preživel veliko lepih trenutkov, pa tudi kakšnega manj lepega. Prepričan sem, da lahko prispevata še veliko za svet vrhunškega jadrnanja.

Še na facebooku ...

»Medalja je tudi tvoja Matjaž.« (Hugo Farneti, Jašev oče)

»Brez tebe tega ne bi bilo.« (Nidija Sivitz, Simonova mama) (jng)

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.10 TDD predstavlja **20.30** Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme
6.45 Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.35** 16.40 La vita in diretta **15.15** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kviz: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Nad.: Velvet **23.35** Porta a porta

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.05** Serija: Il tocco di un angelo **7.50** Serija: Un ciclone in convento **9.20** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Castle **18.00** Šport **18.50** Serija: N.C.I.S. **21.05** LOL **21.15** The Voice of Italy

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **7.00** TGR Buongiorno Italia **7.30** TGR Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.10** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.10** #TreTre3 **20.30** Rischiatutto **20.40** Nad.: Un posto al sole **21.15** Chi l'ha visto?

RAI4

12.20 Rookie Blue **14.25** Teen Wolf **15.05** Fairy Tail **15.30** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.35** 17.00 Numbers **16.55** Novice **17.40** Xena **19.00** Ghost Whisperer

21.10 Film: Riddick (akc., '13, i. V. Diesel)
23.00 Film: Millennium – Uomini che odiano le donne (triler, '11, i. D. Craig)

RAIS

13.55 1000 giorni per il pianeta Terra
14.45 I segreti del sottosuolo **15.50** I grandi fenomeni della natura **16.40** Però estremo **17.35** Europa Street Art **18.05** Novice **18.10** 20.45 Passepartout **18.40** La vita nascosta dei capolavori **19.40** L'altra metà dell'arte **21.15** I luoghi del Giubileo **22.10** Tre città, un secolo **23.10** Lo stato dell'arte

RAI MOVIE

13.50 Film: La congiura della pietra nera (pust., '10) **15.40** Film: L'amore fa male (dram., '11) **17.30** 0.45 Novice **17.35** 0.50 Movie.Mag **18.05** Film: Il cacciatore di indiani (western, '55) **19.40** Film: Il pasticciere (kom., It., '12, r. L. Sardiello) **21.25** Film: Chef (kom., '14, i. R. Downey Jr., S. Johansson) **23.00** Film: Vestito per uccidere (triler, '80, i. M. Caine)

RAI PREMIUM

11.30 Nad.: Un posto al sole **12.30** Serija: Il capitano **13.25** Parliamo **14.15** Nad.: Pasión prohibida **15.05** Aktualno: La casa – Appuntamento al cinema **15.10** Nad.: Cuori rubati **15.40** Nad.: Un medico in famiglia **17.35** Novice **17.40** 23.15 Nad.: Il commissario Rex **19.20** Nad.: Capri **20.20** Nad.: Un caso di coscienza **21.20** Nad.: Una grande famiglia

SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (12. aprila 2016)

Vodoravno: srka, Ostrava, Tone, terenski avto, Arad, Akademik, tenisača, Ren, Piran, Kersnik, Katja, Colò, Aca, TNT, sev, Raa, San, sopranist, Tretjak, ole, seter, R. E., Aeda, Kito, ianiculum, Ul., ovijalka, Amiranti, Lačen, Al, R. P., Antič; **na sliki:** Katja Spetič.

RETE4

6.40 Serija: Hunter **8.40** Nad.: Bandolera **9.30** Serija: Carabinieri **10.30** Sai cosa mangi? **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Ieri e oggi in TV **15.45** Serija: Hamburg Distretto 21 **16.50** Film: Bolide rosso (akc., '54) **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Film: Il ragazzo di campagna (kom., It., '84, i. R. Pozzetto) **23.25** Film: E adesso sesso (kom., It., '01, r. C. Vanzina)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** L'isola dei famosi **16.20** Amici – Day Time **16.30** Nad.: Il segreto **17.10** Pomeriggio Cinque **18.45** Caduta libera! **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invadenza **21.10** Nad.: Fuoco amico – TF45, eroe per amore **23.30** Matrix

ITALIA1

6.35 Risanke in otroške oddaje **8.15** Nad.: Una mamma per amica **10.15** Serija: Dr. House – Medical Division **12.05** Cotto e mangiato – Il menù del giorno **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in prometne informacije **13.00** 17.55 L'isola dei famosi **13.15** Šport **13.55** Nan.: Simpsonovi **14.20** Nan.: Futurama **14.45** Serija: The Big Bang Theory **15.20** Nan.: Mom **15.45** Serija: Due uomini e 1/2 **16.40** Serija: La vita secondo Jim **17.35** Nan.: Mike & Molly **19.25** Serija: C.S.I. - Miami **21.10** Film: I Fantastici 4 e Silver Surfer (fant., '07, i. J. Alba, C. Evans) **23.10** Champions Speciale **23.45** Film: Detonator (akc., '06)

IRIS

13.05 Film: Cuori solitari (dram., It., '70) **15.30** Film: Il giustiziere sfida la città (det., It., '75) **17.25** Film: Don Juan De Marco – Maestro d'amore (rom., '95, i. M. Brando, J. Depp) **19.20** Serija: Supercar **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.00** Film: Spartacus (pust., '60, r. S. Kubrick, i. K. Douglas)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.00 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagada **16.30** Serija: Ironside **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** 0.15 Otto e mezzo **21.10** La gabbia

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **6.30** The Dr. Oz Show **7.30** 19.00 Cuochi e fiamme **8.30** 15.20 I menù di Benedetta **11.20** SOS Tata **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **16.45** 23.10 Cambio moglie **18.55** Dnevnik

21.10 Film: Misterioso omicidio a Manhattan (kom., '93, r. in i. W. Allen)

TELEQUATTRO

6.00 13.20, 17.40, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **6.30** Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.00** Svegla Trieste! **13.00** 20.00 Dodici minuti con Cristina **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.45** 21.00 Qui studio a voi stadio **18.00** Trieste in diretta **19.00** Cisl In-forma **23.45** Roma InConTra

CIELO

12.30 13.45 MasterChef Australia **13.30** Novice **14.15** Junior MasterChef Italia **16.15** Buying & Selling **17.15** Giardini da incubo **18.15** Fratelli in affari **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.15** Film: 21-12-2012 La profezia dai Maya (zf)

DMAX

11.40 Rimozione forzata **12.30** Affari a tutti i costi **13.20** Affare fatto! **14.10** Gator

Boys: gli acchiappalligatori **15.05** River Monsters **15.55** Incidenti di percorso **16.50** 20.20 Affari a quattro ruote **18.35** Gli eroi dell'asfalto **19.30** Natale del tubo **21.10** Fat N' Furious: grassi ma veloci **22.55** Te l'avevo detto

SLOVENIJA1

5.45 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.25 Kviz: Taksi **11.40** Platforma **12.25** Dok. serija: Po travnikih... s Stanetom Sušnikom **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti in vreme **13.30** Intervju **14.15** Prava ideja **15.10** Mostovi – Hidak **15.40** Kviz: Male sive celice **16.25** Profil **17.30** Turbulenca **17.55** Novice **18.00** Na naši zemlji **18.05** Risanke in otroške serije **19.30** Slovenska kronika

20.05 Film: Berlin 1936 (kom.) **21.40** Kino fokus **22.00** Odmevi **23.05** Nad.: Vzhod-noberlinska saga

SLOVENIJA2

7.00 Risanke in otroške odd. **8.10** Zgodbe iz školjke **8.50** Točka **10.10** 10 domačih **10.55** eRTeVe **11.10** 17.00 Halo TV **12.05** Dobro jutro **14.30** Vikend paket **16.00** Dober dan **17.55** Nogomet: Pokal Slovenije, Celje – Domžale **19.50** Zrebanje Lota **20.00** Košarka (m): Krka – Union Olimpija **21.45** Po sledeh baleta **22.35** Odd.: Bleščica **23.10** Aritmija **23.40** Aritmični koncert

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.25** Meridiani **15.25** Pozdravljeni **16.00** Ljubezen do sveta **16.25** Boben **17.25** Vsedanes – Vzgoja in izobraževanje **18.00** Istrski maraton 2016 **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Road to UEFA EURO 2016 **20.00** Slovenski magazin **20.30** Webolution **21.00** Dok.: Vode reke Tilment **22.15** Dok.: Mister Gadget **22.20** Nogomet: Pokal Slovenije, Celje – Domžale

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.10** 9.20, 10.50, 12.05 Tv prodaja **8.25** 15.30 Nad.: Italijanska nevesta **9.50** 16.55 Serija: Komisar Rex **11.05** 14.30 Nad.: Nedolžna vsiljivka **12.20** 17.55 Moja mama kuha bolje! **13.25** 20.00 Nad.: Usodno vino **16.30** 18.55, 22.15 Novice in vreme **21.00** MasterChef Slovenija **22.50** Serija: Na kraju zločina

KANAL A

7.00 18.00, 19.55 Svet **7.55** 11.45 Serija: Nezmotljivi čut **8.50** Risanke **9.15** Serija: Šola za prvake **9.50** 15.10 Serija: Goldbergovi **10.20** 11.30, 12.40 Tv prodaja **10.35** 14.10 Serija: Puščica **12.55** 18.55 Serija: Kar bo, pa bo **15.50** Film: On pravi, ona pravi (kom.) **20.00** Big Brother Klub **20.35** Nogomet: UEFA Liga prvakov **22.40** Big Brother **23.45** UEFA Liga prvakov: vrhunci dneva

PLANET TV

11.55 Tv prodaja **12.30** Serija: Havaji **5.0** **13.35** 21.20 Bilo je nekoč **14.45** Ellen **15.45** Nad.: Esperanza **16.50** 20.00 Nad.: Ena žlahtna štorija **18.00** 23.45 Da, dragi!

Sreda, 13. aprila
 Rai movie, ob 12.20

Transit

ZDA 2012

Režija: Antonio Negret
Igrajo: Jim Caviezel, Dora Baird, James Frain, Elisabeth Rohm, Sterling Knight, Harold Perrineau

Nate Sidwell je pred nedavnim zapustil zapor, kjer je odsedel daljšo dobo zaradi davčne utaje. Da bi si lahko spet pridobil zaupanje in spoštovanje družine, odloči, da ženo in otroke odpelje na izlet. Njegov načrt pa se zatakne, ko skupina zločincev skriva prav v njegov prtljajnik štiri milijone dolarjev. Denar je plen krvavega ropu, ideja zločincev pa ta, da si spet prilastijo ukradeni vsoto, ko bo policija izgubila njihovo sled. Natejeva družina o vsem tem ne ve čisto nič, zločinci pa ji bodo seveda za vsako ceno stali za petami.

Da, draga! **18.45** 21.00 Danes **19.15** Vreme in šport **19.25** Glej, kdo kuha **22.35** Bognedaj, da bi crknu televizor

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena: Dobro jutro, pravljica, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Radioaktivni val z Borisom Devetakom in Markom Sancinom; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena: Sto deset let dolgo potovanje: zgodba o Bohinjski progi (pripravlja A. Čehovin); 11.00 Studio D; 11.15 Iz domačega lonca prijetno diši (Marija Merljak); 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Tiste mrzle januarske noči; 14.40, 17.10 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Pomlad, sreča in njiva – proza Cirila Kosmača, sledi Music box; 18.00 Glasbeni magazin, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.30, 5.50 Jutranja kronika; 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.30 Sredine minute; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00, 11.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Pregled prireditve; 10.00 Živalski blues; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Ob enajstih; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešetku; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Primorska poje; 22.00 Zrcalo dneva; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 14.45 Pesem tedna; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35, 20.30 I divergenti; 13.00, 20.00 Commento in studio; 13.33 Ora musica; 14.00 Playlist; 14.35, 18.00 Glasba; 15.00 Souvenir d'Italy; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 22.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 Classicamente/Liricamente; 23.30 Sonoramente classici; 0.00 Nottetempo.

DROBCI IZ SPOREDA RADIA TRST A

V Studiu D po 11.00 bo živilska tehnologinja Marija Merljak spregovorila o vzrokih pomladanske utrujenosti in posledično o prehrani, ki nam bo v pomoč pri premagovanju tega stanja organizma. Lahko ji zastavite tudi vprašanje v zvezi z današnjo temo in sicer na 040 362875 oziroma na brezplačno 800 108533. Lahko pa ji tudi napišete vprašanje na facebook strani oddaje Studio D. Glasbeni magazin ob 18.00 se začne z dueti za dve violini Bele Bartoka iz novega cd-ja romunskih sester Nemtanu. Sledi poročilo iz gledališča Ivana Zajca na Reki, kjer so uprizorili reprizo Evgenija Onegina Petra Ilijča Čajkovskega in se pripravljajo na zanimiv operni izziv v režiji Oliverja Frlija. Na voljo bodo tudi utrinki z zadnje glasbene matinee Glasbene matice v SSG in zabavne opere Pepelka Gioachina Rossinija v izvedbi Grške državne opere v tržaškem gledališču Verdi. Zaključni prispevek predstavlja program tretjega festivala Viktor Ullmann, ki raziskuje židovsko glasbeno dediščino v vojnem in povojnem času.

VREDNO OGLEDA

Lastnik:
 Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst
Izdajatelj:
 Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družabnikom
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: ALEKSANDER KOREN
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329
 Cena: 1,20 €
 Celoletna naročnina za leto 2016 230,00 €
 Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
 Cena za Slovenijo: 1,20 €
 Letna naročnina za Slovenijo za leto 2016 230,00 €
 plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
 Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
 Oglasaevalska agencija Tmedia s.r.l.
 www.tmedia.it
 GORICA, ul. Malta 6
KOMERCIALNI OGLASI
 advertising@tmedia.it
 Brezplačna tel. št. 800129452
 Iz tujine +39.0481.32879
 Faks +39.0481.32844
 Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
 oglasits@primorski.eu - oglasigo@primorski.eu
 Brezplačna tel.št. 800912775
 Faks (TS) +39 040 7786339
 Faks (GO) +39 0481 356329
 Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%
 Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
 Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG
 Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

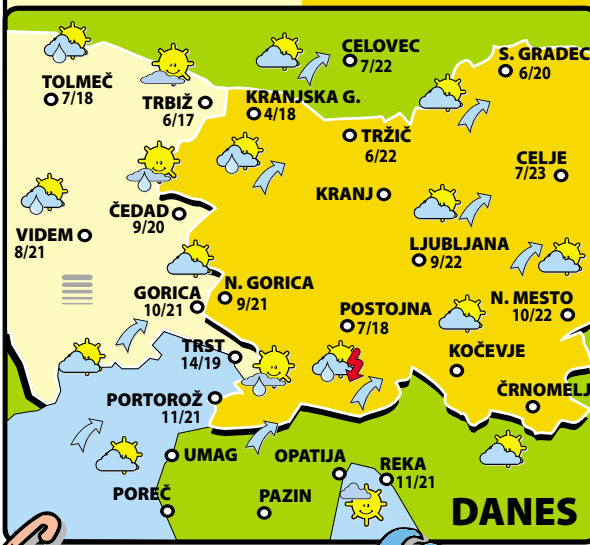
Nad vzhodnimi Alpami, zahodnim Balkanom in osrednjim Sredozemljem je šibko območje visokega zračnega tlaka. V višinah pritoka nad naše kraje z jugozahodnimi vetrovi tople in suh zrak.

Spremenljivo oblačno vreme bo; več sončnega vremena bo na obali, več oblakov pa v Predalpah in v Karniji, kjer od popoldneva se bodo lahko začele pojavljati zmerne padavine tudi s kakšno ploho ali nevihto; te se bodo proti večeru nekoliko širile proti zgornji ravnini in nato v noči na celotnem deželnem ozemlju.

V hribovitem svetu zahodne Slovenije bo spremenljivo oblačno. Drugod bo sončno. Pihal bo jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 6 do 13, najvišje dnevne od 17 do 22, v vzhodni Sloveniji do 24 stopinj C.

Vreme bo nestanovitno, prisotna bo spremenljiva oblačnost; pojavljale se bodo padavine in tudi plohe in nevihte. Vmes bodo pa možna tudi obdobja z lepšim vremenom. Od večera bo vreme stanovitnejše.

Jutri zjutraj in dopoldne bo oblačno s padavinami, predvsem v južni Sloveniji bodo dopoldne tudi posamezne nevihte. Prehodno bo zapihal severni do severozahodni veter. Popoldne se bo od severozahoda jasnilo.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.22 in zatone ob 19.49
Dolžina dneva 13.27

LUNINE MENE
Luna vzide ob 11.20 in zatone ob 2.23

NA DANASJAJ DAN
1981 - Po hladnem jutru se je čez dan ob sončnem vremenu zelo močno segrelo, popoldne je bilo glede na letni čas izjemno toplo. V Celju se je z jutranjih -1,6 °C ogrelo na popoldanskih 25,1 °C, v Novi vasi na Blokah -4,5 °C na 21,5 °C, in v liskri Bistrici -1,3 °C na 23,9 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.00 najvišje 19 cm, ob 7.47 najnižje -29 cm, ob 15.19 najvišje 13 cm, ob 19.58 najvišje 6 cm.
Jutri: ob 0.03 najvišje 8 cm, ob 9.42 najnižje -23 cm, ob 17.26 najvišje 18 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgibano, temperatura morja 12,6 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C
500 m .....13 2000 m 5
1000 m .....10 2500 m 2
1500 m .....8 2864 m 0
UV indeks bo ob jasnem vremenu sredi dneva po nižinah do 4,5 in v gorah 5,5.

Led Zeppelin na sodišču

LOS ANGELES - Ustanovitelj skupine Led Zeppelin Robert Plant in Jimmy Page bosta morala avtentičnost skladbe Stairway to Heaven zagovarjati na sodišču. Sodišče v Los Angelesu je namreč prepoznalo dovolj podobnosti med eno največjih rockerskih kompozicij vseh časov in skladbo Taurus skupine Spirit iz leta 1968 za sodno obravnavo. Plant in Page naj bi skladbo Stairway to Heaven napisala v osamljeni koči v Walesu. Singl, ki je izšel leto kasneje, danes velja za eno najboljših rock skladb vseh časov in je skupini prinesel več sto milijonov evrov. Skidmore zagovarja, da sta glasbenika pesem napisala po tem, ko sta slišala instrumentalno skladbo Taurus skupine Spirit, s katero so Led Zeppelin med letoma 1968 in 1969 skupaj nastopali.

Prodaja računalnikov še vedno pada

SAN FRANCISCO - Prodaja osebnih računalnikov na globalni ravni je v prvem trimesečju letos zabeležila že šesti zaporedni četrtletni padec. Analitiki ocenjujejo, da se bodo razmere v drugi polovici leta začele popravljati. Podjetja naj bi se ob prehodu na novo različico vodilnega operacijskega sistema Windows 10 v večjem obsegu odločala za zamenjavo računalnikov. Največji proizvajalec ostaja kitajski Lenovo, ki je v prvem četrtletju letos zasedel 19,3-odstoten tržni delež. Na drugo mesto se je s 17,6-odstotnim deležem uvrstil ameriški HP Inc., na tretje mesto pa s 14,1-odstotnim deležem ameriški Dell.

NEMČIJA - Zdaj 102-letni Judinji Gretel Bergmann so prepovedali nastop na Ol 1936 v Berlinu

»Nacistom tega nisem oprostila«

Namesto nje je nastopil v žensko preoblečeni moški - Pravočasno je pobegnila v ZDA, v Nemčijo pa se vrača nerada

NEW YORK - Judovska atletinja Gretel Bergmann praznuje 102. rojstni dan. Želela si je nastopiti na olimpijskih igrah 1936 v Berlinu, kjer je bila kandidatinja za zlato medaljo v skoku v višino, a ji nacisti tega, ker je bila Judinja, pred 80 leti niso dovolili. Namesto nje je nastopil v žensko preoblečen moški. Z nekoliko slabotnim glasom, a še vedno pokončno držo, Bergmannova pravi, da takratnim oblastem nikoli ni odpustila, da ji niso dovolili nastopa na Ol. Edini razlog je bilo dejstvo, da je Judinja, s čimer Bergmannova opozarja na še eno v nizu trpljenj Judov. Prepoved nastopanja judovskim športnikom v času nacizma je bila dolgo kar nekako spregledana oziroma zapostavljena zaradi tragične usode in trpljenja v taboriščih in šele pred leti so se pojavile prve prave razstave o prepovedi nastopanja in tekmovalj v času vladavine Adolfa Hitlerja.

»Počutim se še vedno zelo dobro, le noge me ne ubogajo več povsem,« je povedala Bergmannova, ki že osem desetletij živi v ZDA. O dolgem življenju pa pravi: »Tako se je zgodilo in to je treba sprejeti.«

Pred dvema letoma, ko je dopolnila 100 let, je bila bolj zgovorna: »Presenečena sem, da sem še živa, saj sem doživela toliko strašnega in morala nekaj časa stalno računati s tem, da me bodo nacisti ubili.«

Bergmannova, hči tovarnarja, je v ZDA pobegnila pravočasno, leta 1937, ko je zapustila rodni Laupheim. Naselila se je v Queensu v New Yorku, kjer živi še danes. Nemčijo je obiskala leta 1999, čeprav si je pred leti prisegla, da se tja ne bo nikoli več vrnila. A leta 1999 so ji v Frankfurtu podelili nagrado Georg-von-Opel, ki se imenuje tudi »nagrada tihih zmagovalcev«. Leta 2012 pa je bila sprejeta tudi v dvorano slavnih športnikov oziroma nemški Hall of fame.

»Nikoli več se nisem želela vrniti za stalno,« pravi Gergmannova, ki svojo športno zgodbo pogosto primerja z zgodbo Helene Mayer, olimpijsko prvakinjo v sabljanju iz leta 1928. Ta je bila Judinja po enem od staršev, kar je bilo dovolj za prepoved na igrah v Berlinu, na zahtevo javnosti pa so ji to nacisti nato vendarle omogočili. Tudi Mayerjeva je zaradi nacističnega terorja zbežala v ZDA, a se po mnogih letih nato vrnila v Nemčijo.

Bergmannova, starši in številni drugi sorodniki so bili žrtve koncentracijskih taborišč, je pred nastopom na igrah 1936 doživela kar dva udarca. Najprej ji niso dovolili nastopiti, nato pa so jo na pritisk ZDA, te so grozile z bojkotom iger, če se judovskim športnikom prepove nastop, le uvrstili v olimpijsko reprezentanco. A takoj, ko so Američani prišli v Berlin, so športnico, ki je neposredno pred igrami preskočila 160 cm in dosegla nov nemški rekord, spet izključili iz reprezentance. Namesto nje je nato nastopila Dora Ratjen, ki je osvojila četrto mesto, šok pa je sledil kasneje, saj se je izkazalo, da je bila Dora Ratjen v resnici Heinrich Ratjen, predločen v žensko. Bergmannova je za to izvedela šele 1966, z »Doro« sta bili celo sestanovalki v isti sobi in kot pravi, sama nikoli ni pomislila, da ni ženska.

O tem, ali bi bilo njeno življenje drugačno, če bi osvojila olimpijsko zlato, pa pravi: »Ne vem. Doživela sem dobre in slabe čase. Zdaj o tem ne premišlujem več pogosto.« Bergmannova je športno pot nato nadaljevala v ZDA, kjer je leta 1937 in 1938 osvojila naslov državne prvakinje.

A na koncu o svoji športni usodi pravi: »Nemčijo, Nemce in nemški jezik sem zasovražila zaradi tega, kar so naredili z Judi. V primerjavi z usodo šestih milijonov nedolžnih ljudi, ki so jih umorili, ima to, kar se je zgodilo meni, le zelo majhno razsežnost.« (sta)

V Kanadi samomorilska kriza med staroselci različnih starosti

OTTAWA - Kanada se sooča z vse večjo samomorilsko krizo med staroselci. Vlada se je odločila ukrepati in bo zato v prihodnjih dneh mednje poslala nujno ekipo pomoči oziroma psihiatre, ki se bodo soočili z množičnimi poskusi samomora. V tiski zaradi revščine in obupa je samo v tem mesecu samomor skušalo storiti 11 pripadnikov Inuitov. Vladna ekipa naj bi v prihodnjih nekaj dneh prispela v Attawapiskat v provinci Ontario, kjer živi 2000 staroselcev, ministrica za zdravje Jane Philpott pa je napovedala odziv Ottawe za takojšnje reševanje avtohtone skupnosti. V zadnjih šestih mesecih naj bi si v omenjeni vasi življenje poskušalo vzeti okoli 100 staroselcev, pri čemer je bil najmlajši star 11 let, najstarejši pa 71. Število poskusov samomora je naraslo v začetku aprila, pri čemer so jih 11 zabeležili v prvih devetih dneh tega meseca. Revščina in obup se naglo širita v številnih staroselskih skupnostih, posledično pa se krepijo zlorabe, samomori in kriminal. Ministrica za pravice staroselcev Carolyn Bennett je pozvala k oblikovanju dolgoročne strategije za zagotovitev boljšega izobraževanja in bivanja staroselcev ter zagotovitev sredstev za okrepitev avtohtone kulture. Obenem je pozvala, naj Kanada omogoči »otrokom upanje«.

Minuli mesec si je v rezervatu Pimicikamak okoli 500 kilometrov severno od mesta Winnipeg življenje vzelo pet najstnikov in mlada mati.

ZDA - Študija Bogatejši živijo 15 let dlje

NEW YORK - Ameriška študija, objavljena v ponedeljek, je pokazala, da v ZDA denar in kraj bivanja igrata pomembno vlogo pri določanju življenjske dobe posameznika. Najbogatejši prebivalci ZDA živijo povprečno 15 let dlje od svojih sodržavljanov, ki nimajo tako visokega prihodka.

Američani, ki spadajo v odstotek na vrhu lestvice prihodkov, živijo dlje od tistih, ki so na lestvici prihodkov čisto na dnu, je pokazala študija, ki jo je vodil ekonomist Ray Chetty iz Univerze v Stanfordu.

Podlaga za študijo so bile milijarde podatkov iz podatkovnih baz davkov in pokojnin v ZDA. Podatki so pokazali, da bogati živijo dlje, ne glede na to, kje prebivajo. Pri revnih pa kraj bivanja igra pomembnejšo vlogo.

Manjši premožni prebivalci San Francisca, Los Angelesa in New Yorka so bolj zdravi od tistih, ki živijo v industrijskih conah ali v manj premožnih delih ZDA. Strokovnjaki težko ocenijo, zakaj je temu tako.

Na primer, rezultati študije so pokazali, da imajo Američani s prihodkom okoli 230.000 ameriških dolarjev na leto dobro možnost, da živijo do 89. leta. Tisti, ki so živeli na robu revščine v Detroitu, domu avtomobilske industrije, ali v drugih industrijskih mestih, pa so živeli manj kot 74 let.